

Pustinjak

**PRIOPĆENJA
PUSTINJAKA**

Prevod:

Vili Bayer

PREDGOVOR

Spoznaja nikada ne dolazi izvana. Ona uvijek dolazi iz naše nutrine; izvana dolaze samo potvrde. Ukoliko nas neka knjiga oduševi i privuče, mogli bi to smatrati znakom da su nam stvari koje ona u sebi sadrži, bliske. Cjelokupno znanje već je sadržano u nama. Samo ga trebamo osvijestiti. Pri tom osvješćivanju ne možemo uvijek u potpunosti biti sigurni u sebe, jer pretjerana sigurnost može biti u izvjesnoj mjeri opasna; može se raditi o taštini, jednostranosti, ili možda nespremnosti na diskusiju i priznavanju vlastitih zabluda. Zbog toga su nam knjige-putokazi uvijek dobrodošle na putu našeg duhovnog razvoja. One nam pružaju priliku, da tuđa iskustva uspoređujemo s vlastitima, a rezultati tih usporedbi postaju našom svojinom. Knjiga ima raznih vrsta i namjena. Mogu nam pružiti užitek i pomoć, svaka na svoj način, no, najvrednije su one knjige, koje nam pomažu u napredovanju na našem duhovnom putu. „Priopćenja pustinjaka“ svakako predstavljaju dragulj među knjigama ove vrste. Autentične biografije ljudi koji su prošli putom kojim prije ili poslije mora proći svaki čovjek na njemu primjeren način, uvijek imaju neprocjenjivu vrijednost. Onaj tko je voljan proučavati tuđa iskustva, može samome sebi u velikoj mjeri olakšati put. Svatko će u ovoj knjizi pronaći nešto za sebe, svatko će neke od pouka i iskustava ugraditi u svoj život, i to one, koje se njemu osobno čine prihvatljivima i poželjnim.

Prevodilac

1. poglavlje

NJEMAČKI MISTIK SE PREDSTAVLJA JAVNOSTI

Bio je početak mjeseca svibnja 1940. godine, kad je urednik zadužen za kontakte s čitateljima jednog njemačkog novinskog izdavačkog poduzeća primio dopis s potpisom: „Pustinjak iz Stjenovitih planina, Montana“, u kojem je pisalo:

„Ja sam nesumnjivo najstariji čitalac ovih novina; star sam preko 94 godine. Živim u jugozapadnom dijelu Montane na maloj farmi skoro potpuno odsječenom od svakog prometa. I zaista, tijekom cijele godine ne vidim stranog čovjeka, osim ukoliko se sa svojim starim Fordom ne odvezem u najbliže malo mjesto kako bih podigao ono malo pošte koju primam. Zimi to zbog snijega često tjednima nije moguće. U tom slučaju se s mojim vjernim „Philosom“, velikim ruskim hrtom, uputim pješice prema gradiću. Obično se u jesen opskrblim konzervama za duge zimske mjesece. Kako dakle svoju poštu podižem od vremena do vremena, dobijem i novine od nekoliko tjedana odjednom, te se zadubim – tijekom zimskih mjeseci – danima i noćima u čitanje. Potpuno sam sam i kad jednom umrem, može se dogoditi da to nitko ne primijeti i da ovdje istrunem sve dok slučajno netko ovuda ne prođe. Naime, jedva da i postoji neki put do ovog moga mjesta. Kad u proljeće, ljeto i jesen vozim svoj stari Ford, jednostavno skrenem s glavne ceste na određenom mjestu, a tragovi se uskoro zabetu. Jeasm li još uvijek vitalan? Da, jesam. Ono malo ljudi koji me poznaju u obližnjem gradiću kad idem u kupovinu, smatraju me 60-godišnjakom. Stanovnici misle da sam učenjak koji se bavi geološkim istraživanjima. I dobro je da tako misle. Najveći dio svoga života proveo sam sam i želim ostati sam do kraja života, samo s mojim „Philosom“ pored sebe. Sada bi čitatelji rado doznali kakav sam ja to čudak. U mladosti sam napustio Njemačku pošto sam učestvovao u njemačko-francuskom ratu kao oficir garde i bio ranjen. Rana je vrlo teško zarastala. Imao sam novaca jer sam bio jedinac u svojim roditelja, koji su ubrzo nakon završetka rata umrli jedno za drugim. Njemačku sam napustio uglavnom da bih našao lijek za svoju ranu. Putovao sam sjevernom Afrikom i došao do Indije i do divnog Kašmira. Tamo sam upoznao jednog indijskog filozofa i „svetog čovjeka“, koji me mnogo toga naučio; između ostalog i kako da sam izliječim svoju ranu pomoću snage koja se nalazi u meni. No, on me naučio i mnogim drugim stvarima. Naučio me i da gledam u prošlost i budućnost. O mnogim stvarima ne smijem pisati; neke pak smijem reći. Kako su u posljednje vrijeme na ovome mjestu često objavljivana tako zvana proročanstva, mislio sam da bi čitatelje moglo zanimati i nešto iz mog osobnog iskustva. Vrlo ću rado povremeno pisati o tome, no postavljam jedan uvjet uredniku, a taj glasi; ni pod kojim uvjetima ne smije se objaviti moje ime i adresa. Imam povjerenja u urednika jer iz njegovih misli i razmatranja zaključujem da je dubok mislilac i filozof, a prije svega izleda i vrlo religiozan. Toliko za sada. Čim primim obećanje da ni pod kojim uvjetima neće odati moju adresu, pisat ću ponovo“.

Sadržaj ovog dopisa vrlo je zainteresirao urednika: prvo kao novinara koji se veseli što će doći do zanimljivog štiva za svoje čitatelje, a drugo zato jer se i sam već desetljećima bavio filozofskim pitanjima kako je to pisac dopisa i

naslutio. On je stoga odgovorio kako može smatrati sigurnim da nitko neće doznati njegovu adresu i ime. To nije bila nikakva neuobičajena povlastica. Isto obećanje je mogao dobiti svaki čitatelj, koji bi to zatražio. Tim veće je bilo iznenađenje za urednika što je to obećanje, koje je po želji mogao dati uvijek i svakom čitatelju, bilo kasnije uzrokom najrazličitijih neosnovanih sumnji.

Urednik je, dakle, „pustinjaku“ dao traženo obećanje da ima isto pravo kao i svaki drugi čitatelj, naime pravo na anonimnost. Nakon toga je stigao novi dopis od „pustinjaka“:

„Primio sam pismo sa zamolbom urednika da napišem nešto o svojim doživljajima u Kašmiru. Osim toga, imam i njegovo obećanje da nikome neće odati moju adresu. Imam povjerenja u urednika koji me ne poznaje osobno, ali ja njega poznajem jer sam ga često posjećivao u snu i pokazivao mu predjele i idealna stanja, koja je on prilikom buđenja smatrao samo snovima, a u stvari je to imalo mnogo dublje značenje. Katkada se činilo da urednik sluti kako je na neki način povezan s nevidljivim snagama, ali, jer nije bio siguran, nije više razmišljao o tome. Dakle, mogu mu otkriti da u određenim krugovima ljudi koji se bave filozofijom, a o kojima ću još pisati, nije nepoznat, te da ga oni smatraju vrlo naprednim čovjekom koji je prije svega svoje životne zadatke uvijek izvršavao bez gundanja, bez obzira kakvu mu zadaću sudbina dodijelila. To su osobine važne za razvoj. Ljudi koji traže samo senzacije i koji se smjesta okreću drugom ako njihova žudnja za senzacijama nije zadovoljena, te tako čitav život lutaju između bezbrojnih teorija i mišljenja, ne mogu se harmonički razvijati jer svojom nestabilnošću ometaju sami sebe. Sasvim je drugačije ako se čovjek promijeni kroz unutrašnji preobražaj, a da ga ne privuče bilo što senzacionalno. To treba svatko učiniti. Čovjek ne smije biti krut, a u svojim traganjima ne smije biti niti željan senzacija i ne smije težiti za zadovoljavanjem svojih osobnih interesa. Pošto sam dobio traženo obećanje i znam da će urednik prije dopustiti da ga ubiju nego što će odati moju adresu, objavit ću niz članaka o mojem neobičnom životnom putu: objavit ću onoliko koliko mogu i koliko smijem, jer sam i sam vezan obećanjem, zbog toga što bi bilo opasno javnosti objaviti neke od stvari koje sam naučio i koje su mi poznate.

Osjećam, da ću u ne tako dalekoj budućnosti ovo zemaljsko postojanje zamijeniti jednim mnogo ljepšim, a takav događaj mi ljudi obično nazivamo „smrću“. U stvarnosti, tako zvano „umiranje“ predstavlja istinsko rođenje duše u njezinoj pravoj domovini. To „rođenje duše“ koje nazivamo „smrt“, odvija se svjesno, za razliku od zemaljskog rođenja koje se za nas odvija nesvjesno. Stoga je „smrt“ za ljude prividno teža od fizičkog rođenja. Kažem prividno, i to je istina. Jer, čim čovjek postane svjestan toga da je umiranje u biti duhovno i duševno buđenje, strah od smrti potpuno nestaje. Želio bih svoje sugrađane osloboditi barem straha od smrti. On je nepotreban. Međutim, to će oni uvidjeti tek kad pročitaju moja priopćenja. Od sada ću svoja priopćenja pisati u nastavcima, ali ću prestati ako osobno primim bilo kakvu pritužbu od bilo koga, što bi za mene bio dokaz da je odata moja adresa. Samo urednik rubrike smije mi pisati i ja ga molim da moju adresu nigdje ne zabilježi, već da je nauči napamet. Svojim ću sugrađanima priopćiti sve što sam doživio, ali ne želim biti uznemiravan osobnim pismima.“

Urednik rubrike nije mogao ni sanjati da će „Pustinjakova priopćenja“ – pod tim naslovom su objavljeni dopisi – pobuditi toliku pozornost među čitateljima kao što se dogodilo. U redakciju su naprosto pljuštali dopisi. Većina njih odnosila se na osobne probleme, i ta je pošta bila slana „pustinjaku“. „Pustinjak“ je odgovarao sljedeće:

„Hvala na poslanim dopisima. Bile su to ogromne količine poštanskih pošiljaka, koje su u malom mjestu gdje podižem svoju poštu, pobudile pozornost. Ljudi se šale sa mnom i pitaju jesam li dao ženidbeni oglas, kad odjednom primam toliko pošte. Kao prvo, želim još jednom naglasiti da ni jedan čitalac ne može očekivati odgovor od mene osobno. Moje mjesto stanovanja mora obavezno ostati nepoznato. To je bio uvjet pod kojim sam pristao pisati priopćenja. Urednik mi je to obećao, i zato – bez obzira koliko mi je žao urednika – on mora snositi čitav teret dopisivanja. Šaljem mu pisma sa svojim primjedbama i prepuštam njemu hoće li na njih odgovoriti preko novina ili osobno. Za ovo posljednje, bojim se, ne će imati dovoljno vremena. Iz ovoga, što sam rekao, čitatelji mogu vidjeti da od mene nikada ne će dobiti izravan odgovor, već samo neizravan – preko urednika“.

Postepeno su se pojavile sumnje i kritike. Među njima najčešće su se mogle čuti sljedeće: „Pustinjak želi loviti duše za neku novu sektu!“ – „Zašto se odjednom među nama Nijemcima pojavio taj pustinjak? Što se iza toga krije?“ Na sve te primjedbe, pustinjak je odgovorio sljedeće:

„Prije no što iznesem obećana priopćenja o onome što sam osobno doživio, kao i o tome što su mi „sveti ljudi“ Indije otkrili o umiranju, želim još jednom posebno naglasiti, da se ovdje ne radi o objavama s kojima bi se na bilo koji način željelo praviti propagandu za bilo što, niti imam namjeru bilo koga preobratiti. „Pustinjaku“ je potpuno svejedno kojoj religiji čitalac pripada. Njemu je svejedno, vjeruje li se njegovim priopćenjima, ili ne. On želi čitateljima ovih novina kao svojim sugrađanima pružiti podatke, koji će bez sumnje mnogima darovati unutrašnji mir, kojega su možda već dugo uzalud tražili. Zato svatko može i mora ostati vjeran svojoj religiji: dogodit će se, možda, jedino to, da će ubuduće jasnije razumjeti svoju vlastitu religiju . . .“

Tjedan dana kasnije, „pustinjak“ se ponovo vratio na spomenute primjedbe, napisavši:

„Među mnogobrojnim pismima, koja sam primio preko urednika, nalaze se neka koja zbilja iznenađuju i koja dokazuju, kako sam ispravno postupio kada sam se svojim sugrađanima predstavio posredno, preko urednika. Prije nego prijeđem na pojedina pitanja, imam jednu molbu. Vrlo je lako moguće, da urednik u svojoj ulozi posrednika bude pogrešno shvaćen, ili da mu se podmetnu nepostojeći motivi. Zato želim već sada zamoliti sve čitatelje ove rubrike: budite uvijek uz svog urednika, jer bez njega ne biste nikada čuli za mene, a bez njegove pomoći ne ćete nikada više ni čuti! Moja priopćenja mora prenositi netko, tko je dovoljno razvijen u duhovnom smislu, da bi me potpuno razumio. To je važno urednik, jer, kao što ću to kasnije opet spomenuti, on od mene ne prima priopćenja samo pomoću pisama, već i na „drugi način“, objašnjavanje kojeg bi

sada vodilo predaleko. Kako se u posljednje vrijeme sporazumijevanje na onaj „drugi način“ sve bolje odvija, to će možda s vremenom postati jedini način kojim ćemo se služiti . . .“

Što se tiče sumnji da su „Priopćenja pustinjaka“ pisana u stilu kojim se služi urednik, pustinjač je objavio:

„Kao što sam već naglasio, moji napisi u ovoj rubrici nikada se ne bi pojavili, da sadašnji urednik nije čovjek koji je potpuno upoznat s građom o kojoj pišem; on je duhovno i duševno dovoljno razvijen, da bi mogao pravilno interpretirati moja kratka priopćenja. Međutim, kako se nitko ne može osloboditi svog osobnog stila pisanja, moja priopćenja često djeluju kao da ih je napisao urednik. Sama priopćenja su ispravna i potječu od mene, „pustinjaka“, no urednik ih interpretira. Naime, nisam više toliko vičan njemačkom jeziku, da bih mogao bez greške pisati kao što to može urednik. Osim toga, ja mu svoja priopćenja mogu slati na razne načine, ne samo u obliku pisama. Zato neka nikoga ne čudi, ako moja priopćenja često izgledaju kao da ih je sastavio urednik, jer ona moraju s njegove strane biti najprije obrađena i dotjera za tisak“.

Na pitanja: „Zašto se taj pustinjač iznenada pojavio među Nijemcima? Što to ima značiti?“, - pustinjač je također osobno odgovorio:

„Odgovaram na pitanje, zašto sam iznenada počeo pisati u ovoj rubrici i za jedne novine, tiskane na njemačkom jeziku; glavni je razlog taj, što mi živimo u vrlo ozbiljnom vremenu, kao i to, što cijelom čovječanstvu sljedećih godina predstoje vrlo teški dani. Kako su ove novine vrlo čitane, vjerujem da ću svojim sunarodnjacima pružiti utjehu na taj način, da im otvorim oči po pitanju smrti. Možda će biti utješno saznati da smrt uopće ne postoji i da je umiranje prirodan proces i gotovo bezbolan, a nakon toga se živi dalje. Iako se među „naprednim ljudima“ mogu naći zastupnici svih nacionalnosti, o tome su izvještavali uglavnom samo Englezi i Indijci. Moji izvještaji bi trebali Nijemcima pokazati, da i među njima ima duhovno naprednih ljudi; dakle, svaki čovjek, pa i Nijemac, posjeduje sposobnosti koje će mu omogućiti da bude uvršten u redove naprednih ljudi, samo kad za to sazrije vrijeme. Ovom prilikom šaljem i svoje odgovore na neka pisma, te molim urednika rubrike da na njih odgovori prema mojim zabilješkama. Na kraju ponavljam, da ću sa čitateljima ovih novina ostati u kontaktu samo tako dugo, dok sadašnji urednik vodi ovu rubriku. Samo s njime, koji ne pije, ne puši i ne jede meso, mogu održavati kontakt koji trenutno postoji između njega i mene, a time i s čitateljima ovih novina . . .“

Kako pustinjaku ni na koji način nije bilo stalo do toga da djeluje senzacionalistički, te je isto kao i urednik bio zapanjen zanimanjem kojeg su njegovi dopisi pobudili među čitateljima tih njemačkih novina, prestao je slati svoje dopise tijekom nekoliko tjedana, iako je bio spreman odgovarati na poslana pitanja. Stoga je urednik slao pisma pustinjaku, koji je na njih stavljao svoje primjedbe, i vraćao ih uredniku da bi ovaj na njih odgovarao. Taj posao uredniku nije bio lak i vremenom je postajao prenaporan, jer nije mogao na sva pisma odgovoriti u svojoj rubrici, već je morao i pisati pisma ako su pitanja bila suviše osobne naravi.

Kada je nakon nekog vremena pustinjač ponovo počeo pisati dopise, uslijedili su vrlo neugodni napadi na njega, koje je urednik također savjesno objavio. Na ove napade dolazili su odgovori iz kruga čitatelja, pri čemu je netko predložio i izdavanje posebnog časopisa kojeg protivnici ne trebaju čitati. Na ovaj prijedlog, pustinjač je odgovorio sljedeće:

„Što se tiče tog prijedloga, njega može riješiti samo urednik. Kao što je rečeno, nemam nikakvih drugih interesa što se tiče ovih zbivanja, osim što želim svoje sunarodnjake podučiti u onome što sam i sam iskusio. Ovdje spomenut prijedlog sastoji se u tome, da se izda poseban časopis, jer mnogi problemi koje obrađujem ne mogu se objaviti u jednim novinama kao što su ove, koje imaju tako raznolike čitatelje. Tko podržava ovaj prijedlog, neka se obrati uredniku. Osobno s time ne želim imati ništa. Međutim, ako je urednik spreman da sebi na vrat natovari takav dodatan posao – njegova stvar. No, ne zaboravite da takvo posebno izdanje košta novaca. Od vašeg urednika ne možete očekivati da na sebe preuzme čitav posao i uz to žrtvuje još i vlastiti novac. A koliko znam, on i nije posebno bogat čovjek . . . Nije moguće reći više u novinama koje čitaju i oni, koji možda nisu zainteresirani za tu temu. Da bi se sve te stvari, a i brojne druge, obradile, potrebne bi bile posebne novine . . .“

Tada, iako je dobrih 99 % čitatelja bilo na strani urednika, ostatak od jednog postotka i dalje je nastavio slanjem uvredljivih dopisa, koje je urednik isto tako korektno objavljivao kao i sve druge, na što je pustinjač prekinuo slati svoja priopćenja, napisavši oprostajno pismo sljedećeg sadržaja:

„Među dopisima koje sam primio, nalaze se i takvi iz kojih se vidi da moja priopćenja izazivaju negodovanje. Iz tog razloga, sada se opraštam od javnosti, jer ne dolazi u obzir da svojim izjavama izazivam proteste bilo koje vrste. To ne samo da je u suprotnosti s mojim principima, već bi značilo i ostati u kontaktu samo zbog toga, da bi preko njega čitatelji mogli doprijeti do mene. Znam da će biti mnogo, mnogo čitatelja koji će biti razočarani mojom šutnjom. Zato želim još jednom ponoviti da sam i nadalje spreman pisati za neki poseban časopis, ako se urednik odluči na izdavanje istog, za što mu svakako nedostaju sredstva. Ako dođe do materijalnih sredstava i time mi omogući nastavak priopćavanja, svatko će znati što u takvom časopisu može očekivati, pa ga može kupiti ili ne kupiti. No, ja sam i dalje spreman odgovarati na kratka osobna pitanja, ako su pogodna da se na njih odgovori u ovakvim novinama. Ali, ta pitanja imaju se uputiti uredniku. Samo preko njega ću odgovarati i ni na koji drugi način, već i stoga što me moji udaljeni susjedi znaju samo kao učenjaka i nitko ne zna da sam dugo boravio u Indiji i tamo završio školu iniciranih. Nije ni potrebno da to saznaju jer želim ostati nepoznat, a nije mi stalo ni do štovanja ni do priznanja ovoga svijeta. Prije nego što prekinem s davanjem priopćenja u ovim novinama, još ću jednom reći što me je potaklo da iz svoje samoće odjednom izađem u javnost. Kako sam podrijetlo Nijemac – što sam već rekao – želio sam da svi Nijemci znaju da se među iniciranima, od kojih i sada nekoliko njih živi ovdje u Americi, nalaze i neki njemačkog podrijetla, a ne samo Englezi i Indijci, kao što se često misli. Mi inicirani stojimo iznad pitanja podrijetla, te radimo nesebično i složno za dobro jedne više zajednice koja se zove „Bijelo Bratstvo“, a koja se ne miješa ni u političke ni u kulturne razmirice, već samo

pokušava voditi čovječanstvo u pravcu duhovnog napretka. Opis tog djelovanja zahtijevao bi puno vremena. Svojim istupanjem pred Nijemcima želim pokazati da nam nije neophodno kroz engleske lože dolaziti u kontakt s posvećenicima, nego da se to može i preko ljudi njemačkog podrijetla.

Nadalje, znam da će cijelo čovječanstvo – a time i Nijemci – u godinama koje slijede, morati mnogo toga proživjeti. Zato će im možda od strane jednog „posvećenog“, a radi utjehe, dobro doći saznanje da smrt ne postoji. Svi mi inicirani, iako su neki od nas išli putom drugih religija, znamo da postoji samo jedno stanje koje nas izdiže iznad svega zemaljskog, a to je „Svjesnost Krista“. Time je odgovoreno i na pitanje, kako mi inicirani gledamo na kršćanstvo. Na pitanje, da li je ovo ili ono gledište ispravno ili nije, želim odgovoriti samo to da se u svakom smjeru nalazi istina, samo ukoliko se ozbiljno traži. Razlike se vide jedino zbog toga, što nositelji različitih gledišta ne doživljavaju i ne razmišljaju na istovjetan način.

Svima nam je poznata ljepota glazbe. Čujemo li glazbu, koja nije dobra, ne mora ona sama biti kriva za to, već možda neugodan klavir – ili pak izvođač, koji može biti umjetnik ili diletant. Usprkos tomu, glazba ostaje uzvišena umjetnost. Ista je stvar s Božanskom mudrošću. Ona je uvijek prisutna, ali je neki ljudi prečesto primaju i objašnjavaju na kriv način. Zato se nikada ne može reći: ova je religija ispravna, a ova je neispravna. Ne, Božanska istina je vječno ista: a samo pomoću „Svjesnosti Krista“, možemo svladati sve zemaljske prepreke i smetnje i – „uskrsnuti“.

Evo, pojavio se očekivani poseban časopis na njemačkom jeziku: „Duhovni život“.

„Pustinjak“ nema ništa zajedničkog s vođenjem ovog časopisa. On je sada suviše udaljen od zemaljskog života, da bi na bilo koji način bio zainteresiran za zemaljske poslovne pothvate. Odgovornost, pa i financijska, počiva isključivo na plećima uredništva.

2. poglavlje

„PUSTINJAK“ PRVI PUTA ČUJE ZA INICIRANE

Kada sam došao u Indiju, ona još ni izdaleka nije tako izgledala kao danas. Indijci se međusobno još nisu bili toliko zblížili, jer u ono vrijeme još nije postojao nacionalni pokret. U mnogim krajevima Indije moralo se dugo tražiti da bi se našao netko tko razumije engleski, i tko je sposoban odgovoriti na engleskom jeziku.

U početku sam se jednostavno prepuštao sudbini bez ikakvog određenog cilja, no imao sam osjećaj da sam usprkos ovom prividnom prepuštanju na neki način vođen. Tako je i bilo, što sam saznao mnogo kasnije, a ovdje to otkrivam unaprijed. Moje putovanje, naime, nije bilo tako jednostavno, jer sam zbog rane često morao obnavljati zavoj. U ratu sam zadobio duboku ranu na bedru koja nije zacjeljivala, već se uvijek iznova otvarala i počinjala gnojiti. Budući da sam na raspolaganju imao dovoljno novca, mogao sam unajmiti slugu koji me je pratio na putovanjima i koji se uvijek primjerno brinuo o meni – kasnije sam saznao da se moj sluga nije slučajno pojavio u mom životu, jer je uskoro postao mojim cijenjenim učiteljem, te bio vrlo, vrlo napredan čovjek. On je umro tek prije dvanaest godina, u starosti od 120 godina. Prije smrti mi je rekao, da bi vrlo lako mogao živjeti još duže, ali da sada želi snagama prirode pustiti da učine svoje, jer ga na drugoj strani čekaju veliki zadaci: uzrok je taj, što će čovječanstvo u sljedećim godinama morati morati mnogo toga proći i propatiti uslijed ratova, promjena i epidemija koje će uslijediti.

S tim mojim nekadašnjim slugom i kasnijim učiteljem – nazovimo ga jednostavno „Sen“ – još sam i sada, nakon njegove smrti, u duhovnoj vezi. On me naveo da pišem uredniku rubrike. Sen je, naime, posebno zavolio Nijemce, jer je, kako mi je kasnije ispričao, studirao na jednom njemačkom sveučilištu kao sin bogatog maharadže, te je naučio voljeti i cijeniti njemački narod i zemlju. Sadašnje stanje u Europi, Sen mi je već onda nagovijestio.

Nalazio sam se već preko dvije godine u Indiji, kad sam saznao, tko je u stvari moj sluga Sen. To se dogodilo ovako: odazvao sam se pozivu jednog prijatelja Engleza da ga posjetim u njegovom ljetnikovcu u Simli, u podnožju Himalaje. U ono vrijeme, Simla nije ni izdaleka bila toliko izgrađena kao danas. Moj je prijatelj bio zaposlen u englesko-indijskoj upravi i imao je dosta slobodnog vremena, jer njegove dužnosti nisu bile toliko hitne, i, s izuzetkom Pendžaba koji se nalazio blizu Afganistana, upravo je vladao relativan mir u cijeloj Indiji. U Simli sam proveo lijepe tjedne. Moj prijatelj – zovimo ga njegovim imenom „Lionel“ – bio je ranoranilac, što sam i ja oduvijek bio. Bilo je neopisivo lijepo otići u prirodu i diviti se prvim znacima dana koji se rađa. Lionelov posjed nalazio se izvan Simle na ulazu u jednu dugačku dolinu, koju su u pozadini naizgled zatvarali snijegom pokriveni vrhovi brda visoki preko 6000 metara.

Jedan od takvih izlazaka Sunca je bio posebno lijep. Dok su zvijezde počinjale blijediti, u pozadini su se počeli sve više ocrtavati obrisi snijegom pokrivenih planinskih vrhova, i to tako polako, kao što se pojavljuje slika prilikom razvijanja filmova. Sami vrhovi brda pritom su izgledali ogromni, dok je ostala okolina još bila u tami. Snježni vrhovi najprije su svjetlili nježno ružičasto, zatim su dobijali jarko crvenu boju, da bi odjednom snijeg i ledenjaci bili kao preliveni vatrom, kad bi prve zrake Sunca dotakle vrhove planina. Tada je i kod nas dolje tama počela uzmicati pred zorom. Bile su to neopisivo uzvišene minute, koje nam je donio taj nezaboravno lijep izlazak Sunca.

Lionel je prvi prekinuo tišinu u kojoj smo se nepomično divili tom prizoru. Oduševljeno je pričao o ljepoti Stvaranja, a ja sam se slagao s njime. Razgovarali smo općenito o pojmu ljepote, i pritom smo iznenađeno ustanovili, kako nije nimalo lako objasniti taj pojam. Moj sluga Sen šuteći je slušao naš razgovor. Lionel je iznimno toga jutra imao mnogo toga za obaviti, i kad smo se vratili u kuću, zamolio me da se poslije doručka zabavim čitanjem u biblioteci, dok se on ne vrati. Tako sam poslije doručka otišao u biblioteku koja je bila izuzetno bogato opremljena knjigama. Prišao sam jednoj polici s knjigama, na kojoj su se među ostalim nalazile i uvezane kopije službenih izvješća geodetskih komisija iz Himalaje. Posegnuo sam bez razmišljanja – više iz znatiželje – za jednim od tih izvješća, i počeo listati. Sadržavao je brojne pojedinačne izvještaje o izvršenim mjerenjima u Kašmiru i visoravnima Karakoruma, čiji su vrhovi skoro svi visine od 8000 metara, a često i viši. Tamo ima vrlo malo prohodnih planinskih prijelaza. Listajući to izvješće, iznenada mi je pozornost privukao izvještaj nekog mjernika, koji je pisao o jednom čudnom doživljaju. On se u jednoj pokrajnoj dolini odvojio od svoje grupe s kojom je vršio mjerenja, i bez neke posebne namjere uputio u sljedeću dolinu koju je s druge strane zatvarao upravo jezovito lijep skup visokih planina. Stijene su se strmo penjale 2500 do 3000 metara, glatke i bez ikakvih izbočina i nepravilnosti. Gore na visoravni nalazili su se isto tako strmi planinski vrhunci sa svojim zasljepljujućim snježnim poljima i ledenjacima. Kako je pisalo u izvješću, dolina u kojoj se mjernik nalazio i sama je bila na nadmorskoj visini od 2000 metara. Dok je u sebe upijao ovaj prizor krajolika, mjernik je začuo grmljavinu. Sa svih strana naglo su se pojavili oblaci koji su prekrili najviše vrhove. Mračni niski oblaci postepeno su zaklonili i visoravan, a stijene koje je mjernik promatrao, nestale su u tamnim oblacima. Počele su blještati munje. Grmljavini se pridružila i buka kamenih lavina izazvanih kišom. Mjernik je našao zaklon od nevremena pod jednom nadvijenom stijenom, ali je i dalje promatrao vrhove planina, koje su uzastopne munje uvijek iznova osvjetljavale. U visinama je morala bjesniti strahovita snježna mećava, jer su se na snježnim poljima pod svjetlom munja mogle vidjeti velike količine čistoga novog snijega. Ovaj je prizor toliko zaokupio mjernika, da je izvadio svoj dalekozor i kroz njega promatrao vrhove planina. Tada mu se u slabom svjetlu munje pričinilo da u vrtoglavoj visini, samo malo ispod najvišeg vrha, vidi dvije ljudske prilike, koje naizgled kao da lebde u zraku. U prvi je mah pomislio, da se prevario. Ali, njegova je znatiželja bila probuđena, pa je opet pogledao kroz dalekozor. Tada je nevrijeme prestalo i, skoro isto tako brzo kako su došli, oblaci se razidoše. Za kratko vrijeme su vrhovi planina bili bez oblaka, te se polako pokazalo plavo nebo na mjestu gdje je mjernik mislio da je vidio ljude. On ponovo usmjeri svoj dalekozor na to mjesto, i stvarno, opet opazi dvije crtice koje je

smatrao ljudima. Sada je mogao jasno vidjeti. To su stvarno bile dvije ljudske prilike, koje su se kretale uskom stazom nalik tankoj crti iznad provalije, što je razdvajala dva planinska vrha. Kako je bilo nemoguće privući pozornost tih ljudi koji su se nalazili na vrtoglavoj visini, a nebo se počelo ponovo oblačiti i čula se grmljavina, mjernik se uputio natrag svojoj grupi od koje se odvojio. Stigao je po jakoj kiši, koja je kasnije prešla u tuču i mokr snijeg. Kada je ispričao što je vidio, bio je jednostavno ismijan. Nitko mu nije vjerovao da bi se u tim visinama bilo tko mogao zadržavati, pa ako je netko i bio, moglo se raditi jedino o zalutalim lovcima iz toga kraja. Mjernik je svoj izvještaj završio riječima: „Koliko sam mogao vidjeti kroz dalekozor, ljudi koje sam vidio nisu bili lovci, već prije pastiri. Međutim, oni gore nemaju što tražiti jer se sada nalaze mnogo niže – u dolinama. Ja sam kasnije u vezi onoga što sam vidio, ispitivao naše nosače koji su rođeni u tom kraju, i oni rekoše da se vjerojatno radilo o svetim ljudima koji žive odijeljeni od svijeta. Neki od njih navodno su stari stotine godina. Pitao sam, što ti sveti ljudi gore rade – odgovoreno mi je, da se to ne zna, ali se smatra da se mole za ljude.“

Kada sam pročitao taj izvještaj, zamislio sam se. Tako me zatekao moj sluga Sen, koji me čudno promatrao i tako se neobično smiješio, da sam to morao primijetiti. Već sam ga htio pitati što on misli o tom izvješću, a on mi je već odgovarao na moje neizrečeno pitanje: „Da, postoje takvi sveti ljudi. Ima i jedna vrsta samostana gore u skrivenim visoravnima Himalaje“. Ostao sam bez riječi od čuđenja, no povratio sam se od iznenađenja i pitao Sena, otkuda je znao što sam ga htio pitati. Ponovo se nasmijao i odgovorio da je to naprosto „osjetio“. Zatražio sam da mi ispriča nešto više o svetim ljudima, na što se Sen razotkrio kao moj dušebrižnik, poslan da se brine o meni, jer su me on i njegovi prijatelji već odavno zapazili kao osobu koja se nalazi neposredno pred „duhovnim buđenjem“. On je stupio u moju službu kao moj sluga, da bi bio u mojoj blizini i bdio nadamnom kao neka vrsta duhovnog zaštitnika i duhovnog vođe. Tada mi je ispričao više o sebi i svojim životnim zadacima, koji su bili tako neobični da se nisam mogao snaći od čuđenja. Na moje pitanje, smijem li o tome govoriti Lionelu, Sen je rekao da tome nema što prigovoriti, tim više što je Lionel isto tako jedan njegov „brat“, a time i moj. Ja sam dakle bio vođen, a da to nisam ni znao. Tada sam primijetio i da mi moja rana, od kada se na moju molbu Sen brinuo o njoj, nije više pričinjavala toliko teškoća kao ranije. Time je za mene započeo najzanimljiviji dio mog života, dio koji je mom postojanju dao nov smisao i nove sadržaje.

Ostao sam duže vrijeme kod svog prijatelja Lionela u Simli. Čist planinski zrak i Senova brižna njega, u velikoj su mjeri utjecali na moje zdravlje. Ustanovio sam, da me rana više toliko ne smeta, i izgledalo je kao da počinje zacjeljivati. Često smo nas troje, Sen, Lionel i ja, sjedili zajedno u večernjem sumraku i razgovarali o filozofiji i životnim pitanjima. Lionel je već ušao prilično duboko u svijet indijske misli, između ostalog je pročitao i knjigu „Dzyan“, te je dao zanimljiva objašnjenja o navodnom postanku Zemlje, kako je to opisano u navedenom indijskom djelu. Indijske svete knjige sadrže mnogo detaljnije zapise o povijesti čovječanstva od drugih religioznih knjiga, pogotovo ako ih čitamo „između redaka“, kako bi se u stvari i trebale čitati, naime uz pomoć „duhovnih očiju“. Često smo razgovarali o svetim ljudima Indije i o njihovoj misiji. Tijekom

razgovora ustanovio sam da Sen, koji je, izgleda, bio dobro upoznat s filozofijom svetih ljudi, uvijek nanovo naglašava da oni isto tako priznaju kršćanskog Spasitelja kao „Božjeg Sina“ i „Krista“, kao i kršćanski vjernici. Prema mišljenju indijskih filozofa, uvijek u određeno vrijeme i na određenim mjestima, u svijetu se pojavljuje neki osnivač religije, koji, primjereno duhu vremena, mjestu i ljudima gdje se pojavljuje, naučava Vječnu Istinu. Zato sve religije imaju svoje pravo postojanja, ali uvijek samo za one kojima je upravo ta religija dana preko njenog osnivača. Jedne smo večeri Lionel i ja odlučili otputovati za Kašmir, kako bismo pokušali doći u izravan kontakt s nekima od svetih ljudi, jer nas je Sen uvjeravao kako će uskoro neki sveti ljudi na putu prema svom mjestu sastanka u visokoj Himalaji, proći kroz dolinu Kašmira. Kada smo Sena pitali, kako ćemo prepoznati svete ljude, on je odgovorio, da uopće ne trebamo brinuti o tome, jer će takav susret – prividno slučajan – biti upriličen od strane jednog od tih ljudi. Tako smo Lionel i ja otputovali za Kašmir. Sen je po prvi puta tražio duži dopust i nije putovao s nama. Kako je moja rana već skoro potpuno zarasla i njegova mi pomoć više nije bila neophodno potrebna, bio sam potpuno suglasan s njegovom odsutnošću tijekom tri do četiri tjedna. Sen je želio otputovati za Bombaj i obećao je, da će se vratiti za četiri tjedna. Ako se mi do tada još ne bismo vratili iz Kašmira, on bi nas slijedio onamo.

Oduševio me već prvi sveti čovjek kojeg sam sreo, a da nisam ni znao tko je on. Sreo sam ga u jednoj prašnjoj ulici nekog malog mjesta u Kašmiru. Sjećam se tog susreta kao da je bio jučer. Bio je neusporedivo lijep dan. Sunce je sjalo s neba bez oblaka, no vjetar koji je dolazio s nedalekih ledenjaka Karakorum planina, činio je boravak na otvorenom prilično neugodnim. Proteklu noć bilo je jako nevrjeme i vrhovi planina su sjali zaodjenuti čistim novim snijegom, koji je pod sunčevim zrakama tako sjao i blještao, da ih se jedva moglo promatrati. Stajao sam kod jednog uličnog prodavača i kupovao voće. Kada sam obavio kupovinu i htio otići, nehotice sam gurnuo nekog čovjeka koji je stajao pored mene, a da to nisam ni primijetio. Ispričao sam se i pogledao ga. Ugledao sam lice koje je, iako naglašeno muško i obraslo jakom bradom, ipak zračilo tolikim prijateljstvom kakvo još nisam vidio na nijednom licu. Crte njegovog lica bile su nježne, ali i ozbiljne. Imao sam osjećaj, da to lice koje je zračilo tolikom nježnošću i produhovljenošću, može isto tako biti i strogo, toliko strogo da se čovjek jednostavno mora pokoriti. Ne znam više koliko sam dugo bio zagledan u to lice, vjerojatno sve dok nisam postao svjestan da se prilično nepristojno ponašam. Upravo kada sam se htio ispričati, na moje veliko iznenađenje, čovjek progovori na čistom njemačkom jeziku: „Sve je u redu, brate, ne trebaš se ispričavati. Ja te već dugo poznajem, i to ne samo ovaj život, već od prije nekoliko života unatrag. Mi smo nekoć bili prijatelji, dobri prijatelji na jednoj drugoj planeti, pod sasvim drugačijim okolnostima.“ Mene su te riječi toliko zbunile, da nisam znao što bih odgovorio. Moj je sugovornik to primijetio, prijateljski se nasmiješio, kimnuo mi i oprostio se riječima:

„To nije posljednji put da se nas dvoje vidimo. Još ćemo često biti zajedno. Tada ću ti mnogo toga ispričati.“ Nakon tih se riječi okrenuo i otišao. Ostao sam stajati kao skamenjen. Prenuo sam se tek kada je prodavač, kod kojeg sam kupovao, primijetio: „To je jedan sveti čovjek. Možeš se smatrati sretnim, što je razgovarao s tobom.“

Da ne bih duljio, neću opisivati kako sam sljedećih dana i tjedana upoznao još i druge svete ljude Indije. Ukratko, rezultat mog putovanja u Kašmir bio je da sam osjetio veliku simpatiju spram svetih ljudi, i pridružio im se u jednom samostanu na planinskoj visoravni, kako bih postao učenikom svetog čovjeka, koji mi se prilikom našeg prvog susreta obratio na njemačkom. Nazvat ću ga Učiteljem ili Majstorom „Z“. Bio je također rodom iz Njemačke, izgubio je svoje roditelje prilikom prvih Napoleonovih ratova. Slijedio je jednu francusku kolonu nastojeći biti od koristi gdje je to bilo moguće, te je na taj način stigao do Španjolske, a kasnije s jednom francuskom ekspedicijom i do Egipta, gdje je sreo jednog fakira i priključio mu se. Uskoro, nakon odlaska Francuza i bitke kod piramida, fakir je napustio Egipat i krenuo pješice kroz Malu Aziju i Perziju u Indiju. Kasnije je otišao u Afganistan. Tamo se fakir rastao od budućeg Majstora „Z“ i dao mu adresu jednog malog mjesta u Kašmiru, gdje će sresti svetog čovjeka, čijim bi učenikom trebao postati. Nakon mnogo godina vrlo ozbiljnog i teškog studija, konačno je dosegao „majstorstvo“ (učeništvo), te u krugovima posvećenika postao poznat kao Majstor „Z“. Majstor „Z“ je osjećao naklonost prema meni, prvo zato što sam bio njemačkog podrijetla, i drugo, jer je zahvaljujući svom znanju okultizma znao da smo u prijašnjem životu bili nerazdvojni prijatelji na nekom drugom planetu. On je još i danas živ, iako je po ljudskim mjerilima nevjerojatno star. Namjerava još dugo godina živjeti na ovoj Zemlji, jer će odnosi među ljudima pretrpjeti velike promjene, pa će biti potrebno mnogo toga napraviti: u ne tako dalekoj budućnosti, bit će potrebno ublažiti mnoge boli i patnje.

No, možda sam već otišao predaleko u budućnost. Nakon mog prvog susreta s Majstorom „Z“ i ostalim svetim ljudima, možda još ne bih bio osjetio želju zatražiti dopuštenje da im se priključim u njihovoj naseobini, da se iznenada nakon nekoliko tjedana odsustva nije pojavio moj nekadašnji sluga, a sadašnji prijatelj Sen. Nisam ga pitao, kakve je poslove morao obaviti u Bombaju. Nekoliko smo tjedana živjeli kao i do tada. Sen nije nikada spominjao takozvane „okultne“ i „duhovne“ teme, ali je uvijek bio spreman sa mnom razgovarati o tome, čim bi naš razgovor skrenuo u tom pravcu.

Kada smo jedne večeri sjedili u vrtu male kućice u malom mjestu gornjeg dijela Kašmirske doline – Lionel, Sen i moja malenkost – odjednom smo svi osjetili jedno tako divno raspoloženje, kakvo povremeno osjeti svaki čovjek, ako je u svojoj nutrini savršeno zadovoljan sobom i svijetom. Pritom je taj osjećaj za nas bio stotinu puta jači, prijateljskiji i ugodniji. Zrak je bio mirao i ispunjen ugodnim mirisima cvijeća iz vrta. Mjesec je izgledao kao kugla koju je netko zalijepio na vedro nebo i bacao je mistično svjetlo na okoliš i nedaleke snježne vrhunce. Osjećaj ugone koji nas je obuzeo, bio je toliko jak, da smo, pogledavajući jedan drugoga, primjećivali kako su nam lica ozarena. Lionel i Sen su očigledno bili očarani, pogleda upravljenog naizgled u prazno, u daleke predjele. Unutrašnja ugoda bila je tako velika, da se više nisam mogao suzdržati, te sam glasno rekao: „O, kako se sretnim osjećam, kako sretnim!“

Na te moje riječi, Lionel i Sen me pogledaše smiješeći se, i primijetiše:

„Dakle, i ti si to osjetio!“

Tada su mi ispričali, da su u meditaciji bili sjedinjeni sa svetim ljudima Indije, koji su večeras imali svoj godišnji sastanak: isti je uvijek započinjao meditacijom za dobro svijeta. Osjećaj blaženstva koji je s time povezan, osjetio sam i ja, jer sam bio u društvu Lionela i Sena, koji su znali za sastanak i koji su svojim sudjelovanjem u zajedničkoj meditaciji primili val blaženstva, kojeg sam kasnije imao prilike još mnogo puta doživjeti, ali prvi puta je tijelo bilo kao prožeto električnom strujom, što je djelovalo oslobađajuće na duh i na dušu. Čovjek ima osjećaj, kao da mu se „duša otvorila“, i vjeruje kao da u tom stanju može razumjeti govor životinja osluškujući njihove emocije, koje unose u svoje glasove. Pritom i duh gubi svaki osjećaj težine i ograničenja. Bez obzira na to što čovjek mislio, odjednom mu postaje „sve jasno“ i čudi se, zašto je ranije uopće razmišljao o tim temama. To je stanje unutrašnje ekstaze, a pritom se istovremeno osjeća i unutrašnji mir i blažena uгода, što je jednostavno neopisivo, i nije moguće ni sa čime, doista ni sa čime usporediti.

Kada je to raspoloženje polako popustilo, primijetio sam:

„Mora da je čudesno biti sveti čovjek. Šteta što se to ne može postati na ovoj Zemlji.“

„Ali ti to možeš“, prijateljski reče Sen, „trebaš samo htjeti“.

„No ja ne znam, kako da klrenem tim putom“.

„Kaži mi želiš li, i ja ću te uvesti u školu za svete ljude, jer si prema svom dosadašnjem životu sazrio za to“.

U sebi sam osjećao radost, ali ipak sam oklijevao s pristankom. Tu je došla do izražaja moja njemačka sklonost prema sitničavosti. Razmišljao sam da bih najprije morao još jednom otputovati u Bombaj zbog reguliranja mojih osobnih obaveza, jer se njima i sličnim stvarima duže vrijeme ne bih mogao baviti. Osim toga, imao sam i jednu staru sestru u Njemačkoj, s kojom sam se često dopisivao. Koji bih razlog mogao navesti za prestanak dopisivanja, do kojeg će vjerojatno doći? Ukratko, to su bili problemi, ili, bolje rečeno, sitnice koje bi se s malo dobre volje mogle lako riješiti, ali one su mi se u tom trenutku činile ogromnima.

Sen je, izgleda, opet čitao moje misli, jer je neočekivano progovorio:

„Ne moraš ništa brinuti. Ja sam za vrijeme svog boravka u Bombaju sradio sve tvoje obaveze. Osim toga, na tamošnjoj sam pošti podigao jedno pismo za tebe, koje sadrži obavijest, koja će vjerojatno riješiti tvoj najveći problem“.

Tim riječima mi je Sen predao jedno pismo iz Njemačke, koje je po svemu sudeći već duže vrijeme ležalo na glavnoj pošti u Bombaju. Otvorio sam ga. Sadržavalo je obavijest o smrti moje sestre.

„Ostalo bi još samo da uskladim neke manje važne osobne stvari, kao na primjer obavijest banci da ne brine ako duže vrijeme ništa ne čuje o meni i slične sitnice“.

„To sam već napravio“, primijeti Sen skromno i kao moleći unaprijed oproštenje što je to napravio na svoju inicijativu. „To je bila svrha mog putovanja u Bombaj“.

„Da, ali . . .“

„Znam već“, nasmiješi se Sen, „htio bi znati, kako sam sve to mogao predvidjeti. No, to je moguće. Ti si zreo za tvoj daljnji razvoj. Znao sam da ćeš uskoro osjetiti želju za povlačenjem od svijeta“.

„Da, ali zar nisam mogao promijeniti svoje planove? Na primjer, što me i sada priječi da ne promijenim svoju namjeru?“

„Ništa“, smijao se Sen, „ali ako bi sada promijenio svoje mišljenje, ne bi ostalo pri toj promjeni, nego bi se uskoro vratio svojoj već donijetoj odluci. Ne zaboravi: kad je nešto sazrilo, tu se više ništa ne da promijeniti. Ti možda možeš jednom potoku koji teče nizbrdo u dolinu zagrađiti njegovo korito i time jedno vrijeme zaustavljati njegov tok, ali ga time ne možeš obuzdati. Potok će iza brane koju si sagradio, narasti u jezero koje će probiti branu čim mu snaga dovoljno poraste, ili će sebi pronaći neki drugi put. Vidiš, tako je i s tobom. Tvoj unutrašnji razvoj stigao je do točke, gdje se njegov tijek može na kraće ili duže vrijeme obuzdati – na primjer, ako sada promijeniš mišljenje – ali možeš biti siguran, da će snaga te struje tražiti neki drugi izlaz. I tada to možda ne bi bilo ugodno za tebe, kao što je sada, kad uslijed zrelosti sve ide svojim prirodnim tokom, a tvoj će razvoj i produhovljenje proći mirno i uspješno. Međutim, radi kako želiš. Svaki čovjek ima slobodnu volju, koju ni jedan drugi čovjek ne smije sputavati“.

Nakon kratke stanke odgovorih:

„Imaš pravo, Sen, s tvojom logikom. Spreman sam za studij, i moram ti otvoreno reći, da ne samo da nisam ljut zbog koraka koje si poduzeo na svoju ruku, već sam ti i zahvalan, jer ono što mi je ranije izgledalo kao prepreka, sada je samo po sebi otpalo od mene. Spreman sam ići s tobom i dopustiti da me vodiš ako to želiš, i ako smatraš neophodnim“.

U tom se trenutku moj prijatelj Sen izmijenio na neobičan način. Njegovo se lice ozarilo skoro nadzemaljskim sjajem.

„Hvala ti od srca. Ti i ne znaš, koliku si mi uslugu napravio svojom odlukom. Bio si posljednja prepreka mojem daljnjem napretku. Uslijed lančano povezanih uzroka koje ti sada još ne bi mogao razumjeti, bilo je neophodno, da te dovedem na put savršenstva. Prije nego što to učinim, nije mi bio moguć nikakav napredak. No, pritom nisam smio vršiti nikakav pritisak na tvoje odluke. Jedini meni dozvoljen put bio je Put služenja i savjesnog obavljanja dužnosti. I on mi je sada donio slobodu. Potreban mi je još samo tvoj pristanak da se želiš školovati, i za tebe više nema prepreke za stupanje u „majstorsku“ školu svetih ljudi Velikog Bijelog Bratstva“.

Radosno sam dao svoj pristanak. Lionel je šuteći slušao našu raspravu. Tada mi je pristupio, stisnuo ruku i rekao:

„Tek sada si stvarno moj brat. Želim ti čestitati što si Sena izabrao za svog voditelja. On je vodio i mene. No ja još nisam položio sve ispite, još nisam postigao potpuno majstorstvo ili učeništvo, ali ono što mi nedostaje kasnije ću nadoknaditi, onda kad ti možda već budeš dalje nego što sam ja sada.

„Ali ne na ovoj Zemlji, dragi Lionel“ umiješa se Sen u razgovor. „Ti ćeš za nekoliko godina stradati u jednoj misiji u službi tvoje zemlje, koja će biti zaraćena s domovinom našeg prijatelja. Nas, naravno, neprijateljstvo dviju zemalja ne može rastaviti, jer mi vrlo dobro znamo da su takva neprijateljstva samo prolazni događaji izazvani političarima i njihovom diplomacijom, ili trenutnim ekonomskim i drugim okolnostima“.

Lionel mi je pružio ruku:

„Neka bude kako bilo: mi smo od sada prava braća u duhu! Ako te više ne vidim na ovoj Zemlji, vidjet ću te negdje drugdje. Povezani smo prijateljstvom koje ništa više ne može prekinuti“.

Lionel se mnogo godina kasnije nalazio na ratnoj krstarici koja je tijekom Prvog svjetskog rata trebala u sklopu diplomatske misije prevesti komandanta Kitchenera u jednu drugu zemlju. Kad je krstarica torpedirana, Lionel je izgubio život zajedno s lordom Kitchenerom i čitavom posadom broda.

Tada je započeo nov dio mojeg života, koji je od mene napravio drugog čovjeka: potpuno sam se promijenio. Školovanje koje sam prošao, nije bilo lako, mnogi ga ne bi mogli savladati. Ima mnogo muškaraca i žena koji su već započeli školovanje, ali su ga prekinuli i odustali. Većina njih je poduku primala kroz inspiraciju ili intuiciju. Oni su na neki neodređen način osjećali da su vođeni, ali nisu točno znali, što se s njima događa. Samo rijetki su imali tu pogodnost da primaju neposrednu poduku od Majstora „Z“ i da žive u njegovoj prisutnosti, kao što je to bilo omogućeno meni. Takve povoljne okolnosti mogu očekivati samo oni, koji na osnovu svoje evolucije i dosadašnjeg načina života ovdje i na drugim svjetovima, pružaju izvjesno jamstvo da će konačno postići svoj cilj, a ako ne, da će ipak toliko težiti spoznaji, da nikada više neće napustiti mjesto svog učenja. Ako se to ipak dogodi, i netko tko se vrati u svoju prijašnju okolinu priča o tome gdje je bio, kako bi privukao pažnju na sebe, to radozalcima ipak ne bi bilo ni od kakve koristi, jer bi opis uvijek bio suviše manjkav, da bi se pomoću njega moglo pronaći mjesto učenja, a približe li se ipak radoznalci tome mjestu učenja, uvijek će uslijed bilo kakvih okolnosti biti skrenuti s puta.

Nakon opisanog razgovora između Sena, Lionela i mene, prošlo je nekoliko dana, a da nismo napravili ništa, što bi navodilo na zaključak kako namjeravamo poduzeti nešto neobično. Ukratko, uopće se nismo spremali u posjetu svetim ljudima. Izraz „sveti“ ovdje upotrebljavam zato, što tamošnji prastanovnici tako nazivaju članove „Bijelog Bratstva“. Mi se nismo pokrenuli jednostavno zato, što za to nismo osjetili nikakav poriv.

3. poglavlje

USPON PREMA ŠKOLI „POSVEĆENIH“ U VISOKOJ HIMALAJI

Nekoliko tjedana kasnije, Sen je ušao u moju jednostavnu sobu u kojoj sam ležao i čitao – rana mi je bila skoro sasvim zarasla – i skromno pitao, smije li mi predstaviti jednog dobrog prijatelja. Kada sam potvrdio, izašao je i vratio se u pratnji jednog Indijca, koji mi se smjestu svidio. Imao je otvoren, prijateljski pogled, bio je jednostavno ali čisto odjeven, a njegov je glas bio jako ugodan. Ukratko, bio je osoba koja je svakome na prvi pogled ulijevala povjerenje.

„To je moj prijatelj Latah“, predstavi Sen posjetioca. „On ima za tebe poruku od Majstora „Z“.“

„Ako si spreman, sahibe, pođi sa mnom i slijedi me do mjesta gdje će se Majstor „Z“ duže vrijeme zadržati. Ali dobro se obuci i ponesi sobom toplu odjeću, jer moramo prelaziti visoke planinske lance, gdje su noći jako hladne“.

„Ali ti, dragi Latah“, odgovorih smiješeći se, „izgleda ne želiš sebe zaštititi od hladnoće, kad si tako lagano obučen?“

Latah sa smiješkom uzvрати:

„Sahibe, kad provedeš u našim učilištima toliko vremena kao ja, biti ćeš i ti isto tako otporan. Meni hladnoća ne može ništa, jer sam naučio kako se naporom volje mogu okružiti aurom, kroz koju hladnoća ne prodire, i u kojoj se prilično ugodno osjećam, ma kako hladno bilo. Ali ti još nisi razvio tu snagu koncentracije, i zato se trebaš čuvati da ne stradaš“.

Počeli smo se pripremati za put, što nije dugo trajalo, jer je Sen, izgleda, taj put predvidio i sve pripremio još dva dana prije Latahova dolaska.

Lionel se oprostio od nas na dan našeg odlaska, prisno mi stisnuvši ruku, s obećanjem:

„Dakle, do viđenja, brate, u jednom boljem svijetu“.

Rastanak mi je teško pao, jer se pokazalo, kakve je jake veze sudbina satkala između nas dvoje.

Poveli smo sa sobom još četiri nosača iz sela u kojem smo stanovali posljednjih tjedana.

Na put smo pošli rano ujutro. Slijedili smo tijekom jednog potoka, koji je tekao iz susjedne doline. Nije bilo puta, samo mala stazica. Išli smo jedan za drugim. Na čelu je kao vođa išao Latah, slijedila su naša četiri nosača s ono malo tereta koji smo ponijeli, zatim sam išao ja, a na kraju kolone je bio Sen.

Sunce je toplo sjalo. Zrak je bio nepomičan. Nakon što smo se penjali više od pet sati, naš put je vodio preko neke vrste brdskog sedla, s kojeg smo mogli baciti pogled na široku dolinu iz koje smo došli. Sve je bilo mirno i obasjano suncem. Livade i obronci bili su obrasli tamarindom i grmljem, a travnate padine ukrašene cvijećem jarkih boja. Neposredno iza doline iz koje smo došli, planine su rasle prema nebu. Njihovi vrhovi bili su ovijeni teškim oblacima, kojima kao da nije bilo moguće prijeći široku dolinu.

Nakon što smo se neko vrijeme divili ljupkom ali i veličanstvenom pogledu na planine, krenuli smo dalje. Staza je vodila kroz uski kanjon. Ona se iznenada proširila, i pred nama se prostrla kotlina puna cvijeća i bujne trave. Iza nje kao da je svijet prestajao. Izgledalo mi je jednostavno nemogućim, da bi se moglo uspeti na strmu stijenu koja se po mojoj procjeni izdizala okomito ispred nas dobrih 2000 metara. Tamo gore nalazila se jedna visoravan, jer odavde se nisu mogli vidjeti vrhunci od preko 8000 metara visine.

Odlučili smo prenoćiti u ovoj kotlini. Čudio sam se da već tako rano postavljamo logor. Latah je vjerojatno pročitao moje misli.

„Danas ne ćemo putovati dalje, jer će za kratko vrijeme nastati jaka oluja, iako je nebo još skoro sasvim vedro“.

I stvarno je nebo bilo još vedro, koliko smo mogli vidjeti iz naše kotline; na njemu su se vidjeli samo pojedinačni cirusi, koji su se pružali kao bijele crte preko plavog neba.

Tek što smo podigli šator pod kojim je bilo mjesta za svu sedmoricu, kada se počelo mračiti. Nebo je sada bilo prekriveno teškim, crnim oblacima koji su izgledali kao da se spuštaju u kotlinu, jer je gornji dio strme stijene već nestao u oblacima. Odozdo se vidjelo kako crne mase oblaka navaljuju na stijenu kao valovi. Sasvim iznenada, spustila se kiša praćena jakom grmljavinom. No, još uvijek nije bilo vjetra. Sjedili smo u šatoru, a svatko od nas je bio zabavljen svojim mislima.

Iznenada se začuo neobičan šum. Skočio sam na noge i požurio prema ulazu u šator. Tamo me dočekaao neobičan prizor. Kiša je slabo padala. Niz stijene se sručila kamena lavina, jedna od onih, koje su u nekim dijelovima Himalaje skoro svakodnevna pojava. Ali, ta je lavina pravila drugačiju buku od one, koja me izmamila iz šatora. Pogledao sam, što bi mogao biti uzrok, i ustanovio da dolazi od ulaza u kotlinu, kroz kojeg smo prošli. Vidio sam zračnu pijavicu, koja se kao rotirajući lijevak uz veliku buku kretala ravno prema našem šatoru. Lijevak je postajao sve širi, činilo se da je velik kao cijela kotlina. A čitava ta pojava bila je cijelo vrijeme praćena bljeskom munja i grmljavinom.

Kako se zračni vrtlog sve više približavao, okrenuo sam se i doviknuo Latahu i Senu:

„Što da radimo? Pijavica ide na nas!“

„Ništa“, smijao se Sen.

„Ona nam ne će ništa“, isto tako mirno odgovori Latah.

Ponovo sam se okrenuo i primijetio da je pijavica poprimila krajnje opasan oblik. Sastojala se od mračnog lijevka, koji kao da se spuštao s neba. Svuda gdje bi dotakao tlo, debela stabla su se lomila poput šibica. Sve to izgledalo je tako opasno, da sam ponovo pogledao Sena i Lataha. U blijedom sjaju munje vidio sam kako obojica sjede mirni i nasmiješeni. „Ne boj se ničega“, ponovo me umiri Sen.

Kada sam ponovo pogledao iz šatora, ipak sam bio nadvladan prizorom. Još samo nekoliko stotina metara nas je dijelilo od crnog lijevka. Bilo bi jednostavno ludo ostati sjediti. Moj me nagon samoodržanja tjerao da pobjegnem iz šatora. U tom sam trenutku osjetio, da me netko uhvatio za ruku. Bio je to Latah. Pogledao me ozbiljno, i rekao prijateljskim, ali čvrstim glasom:

„Brate, zar stvarno misliš, da te ne ćemo zdravog dopratiti do učitelja „Z“? Ostani gdje jesi. Ne će ti se ništa dogoditi“.

Pritom me gledao čvrstim pogledom.

Jaka, skoro zaglušujuća buka tornada sve se više približavala. Stajao sam kao opčinjen. Latah me je još uvijek držao za ruku. Tada, upravo u tom trenutku, tornado je trebao zahvatiti naš šator. Čudno, nije se dogodilo ništa. Urlanje tornada nenadano se počelo udaljavati. Istovremeno se spustio pljusak.

Donekle posramljen zbog svog straha, sjeo sam pored ostalih. Začudo, i četvero nosača su ostali sasvim mirni, a ja sam se sramio svog kukavičluka.

Opet je Sen pogodio moje misli:

„Ne trebaš se sramiti, brate! Tvoje je ponašanje bilo sasvim prirodno. Ali, i naše isto tako! Kada jednom budeš posjedovao toliko znanja kao mi – Latah i ja – bit ćeš isto tako miran kao i mi. Nama se više ništa ne može dogoditi, jer čitavo naše postojanje povjeravamo Stvoritelju. Vidiš, čitav naš život, čitavo naše djelovanje i ponašanje je jedna molitva, i sve što činimo, činimo u Njegovo Ime! To nas štiti od svih životnih neprilika. Sve dok na takav način naš život usmjeravamo prema Bogu – a pritom se uvijek izvršava Božja, a nikada naša volja – ne može nam naškoditi nikakva oluja, nikakva munja nas ne može pogoditi, nikakva životinja napasti, nijedan lovac ili neprijatelj pogoditi iz puške ili ubiti. Uvijek će se u pravo vrijeme dogoditi nešto, što će nas zaštititi. Ali samo onda, ako se svojevrijeme sjedinimo s Bogom i osjećamo se jedno s njime“.

„Pa to bi bilo upravo ono, što mi kršćani kažemo: ako živimo, živimo u Gospodinu; ako umiremo, umiremo u Gospodinu, itd.“

„Sasvim točno!“

„Međutim, zašto većina kršćana ne posjeduje to povjerenje, koje imate vas dvojica?“

„Zato što većina kršćana u sebi ne doživljava ono što njihova usta govore. Nije li i sam Krist često upozoravao, da nije dovoljno samo izgovarati riječi i

raspravljati o pojmovima, nego je prije svega neophodno živjeti u skladu s njegovim učenjima? A zašto vi kršćani tako slabo slijedite njegove riječi?”

Meni je bilo zanimljivo to, što Sen toliko ističe Krista. Prije no što sam stigao izraziti svoje čuđenje, Sen objasni:

„Ti se čudiš mojem poštivanju Krista. Svi mi: posvećenici i Majstori, u Kristu vidimo Sina Božjeg. Unutrašnja bit svake religije na svijetu, slaže se s učenjem Sina Božjeg. Mi ovdje u Indiji samo idemo jednim drugačijim putem koji je shvatljiviji našoj naravi, sposobnosti shvaćanja i našem okruženju. Mi slijedimo učenja Bude i Brame, čija su učenja u osnovi ista kao i ona Sina Božjeg. Vi kršćani imate prednost što ste primili izravne upute Sina Božjeg i što ih možete razumjeti! Ali vi prezirete taj najljepši od svih darova, kojeg je čovječanstvo ikada dobilo! Mi posvećeni svih religija – jer duboka bit svih religija je jedna i uvijek ista – imamo samo jedan religiozni i to isti pogled na svijet, koji odgovara onome stvarno pravoga kršćanstva. Stoga među nama posvećenicima postoji samo jedno područje religije: pritom je sasvim svejedno, pomoću koje religije mi postižemo majstorstvo!”

Nakon što sam neko vrijeme šutio i razmišljao o tome što sam čuo, primijetio sam kao govoreći sam sebi:

„Kako to da upravo kršćani najveće učenje koje čovječanstvo posjeduje, toliko slabo poštuju, a vi, koji ste preko drugih religija doprli do prareligije, tu prareligiju prepoznajete kao pravo i istinsko učenje Kristovo, i time poštujuete Krista kao Sina Božjeg mnogo prisnije, dublje i iskrenije od većine kršćana?”

„Jedan od osnovnih razloga“, primijeti Sen objašnjavajući, „jest taj, što je većina kršćana suviše vođena razumom. Razum i osjećaji neophodni su za postizanje prave mudrosti, i za shvaćanje dubokih istina Kristovog učenja. A vi kršćani suviše zapostavljate osjećaj u vašoj religiji. Oboje mora biti zastupljeno u jednakoj mjeri: razum i osjećaj! Tamo gdje prevladava jedno, tamo je ravnoteža poremećena i vi dobijate krivu sliku, otprilike kao kad netko dobija iskrivljenu sliku svijeta ako nosi naočale koje ne odgovaraju njegovim očima. S vremenom će ti i samome postati jasno ono što ti sada želim reći“.

Latah se umiješao u razgovor: „Iako je još rano, morali bismo večerati i poći na spavanje, jer sutra nas čeka jako naporan dan. Kako ćemo sutra imati lijepo vrijeme, moći ćemo se uspeti daleko na visoravan odakle tek počinje teži dio puta, teži zato što će zrak biti rjeđi, a ti kao Europljanin nisi vičan rijetkom planinskom zraku“.

Poslušali smo Latahov savjet i večerali.

Nakon što smo završili s večerom, pošao sam pred šator. Nevrijeme je prošlo i nebo se počelo čistiti. Sunce je još bilo dosta visoko na nebu. Gornji dio stjenovitog zida pred nama bio je pokriven novim snijegom, koji je sjao i blještao na suncu. U dolini se po slomljenim stablima i iščupanom grmlju mogao točno

slijediti put kojim je prošao tornado. Otprilike deset metara pred našim šatorom, nenadano je skrenuo u desno, i nakon toga je, izgleda, nestao.

Zrak je nakon nevremena bio divno svjež i pun ozona. Još sam jedno vrijeme stajao pred šatorom i uživao u lijepoj prirodi i okolini. Zatim sam pošao u šator, gdje su ostali već spavali. Legao sam i ja, i smjesta zaspao. To je bio san, koji je davao snagu. Ujutro sam ustao pun energije, osvježen i osnažen. Osjećao sam se kao da bih mogao osvojiti cijeli svijet.

Sen mi se smiješio, kad je primijetio moju poduzetnost. Uskoro smo sakupili stvari, sklopili šator i krenuli prema kamenoj stijeni. Sunce još nije bilo izašlo i vladao je sumrak, no moglo se vidjeti da na gornjoj strani visoravni još uvijek leži svjež snijeg.

Uspón je bio strm i težak, ali ipak ne i nemoguć, kao što se meni činilo. Stijena, koja je sigurno bila visoka 2000 metara, imala je jednu usku izbočinu koju prije nisam primijetio. Izbočina je mjestimice bila vrlo uska, a ispod nje se nalazila provalija. Nekoliko puta mi se učinilo kao da me nešto silom vuče u dubinu, gdje bio ostao ležati smrskan. Ali uvijek, kada bi me obuzeo taj strah, osjetio bih Senove i Latahove poglede na sebi: oni su u takvim situacijama uvijek zastali i gledali me. Činilo se, kao da mi njihovi pogledi daju snagu, jer bi napad vrtoglavice smjesta prolazio. Što smo se više penjali, bio sam sve umorniji, usprkos osjećaju svježine kojeg sam imao tog jutra. Zrak se prorijedio, jer smo se već bili popeli na visinu od najmanje 4000 metara.

Nebo je bilo skoro bez oblaka. Zrak je bio nepokretan, i osjetio sam djelovanje sunčevih zraka na koži, koja me pekla. Bilo je sigurno između 2 i 3 sata poslije podne, kad smo konačno stigli do visoravni, sličnoj uskoj, ali dugačkoj dolini obrasloj travom. Tu i tamo rasli su mali čuperci trave, koji su se grupirali među procijepima stijena kao plahe životinje, koje se žele međusobno zaštititi. Dolina je bila prilično ravna. Bilo je ugodno ponovo hodati takvim terenom, tim više što nije bilo puno kamenja. Mjestimice smo nailazili na pokrajnje doline, iz kojih su tekli potoci. Pozadina svih tih dolina bila je zatvorena golemim ledenim zidovima planinskog masiva. I pred nama se ispriječio ogromni ledeni zid, rastući prema nebu. Snježna polja spuštala su se do naše doline, u kojoj se snijeg koji je napadao prilikom jučerašnjeg nevremena, još nije bio sasvim otopio. Ondje gdje je dolina završavala i gdje je počinjao ledeni snježni zid, jedan je ledenjak prelazio u morenu. U svakom slučaju, s jednog uzvišenja vidjeli smo nanešeno golemo kamenje. Izgledalo je prilično blizu, ali na toj visini je vrlo teško procijeniti udaljenosti. Trajalo je još dobra tri sata dok nismo došli do te morene.

Bio sam jako umoran i zato sretan kad su Latah i Sen konačno dali znak da se zaustavimo. Na nijednom od njih nisu se vidjeli tragovi umora, kao ni na nosačima, dok sam se ja jedva držao na nogama. Malo sam privilegao da se odmorim. Kad sam se odmorio, ležao sam u šatoru pokriven dekama. Lijevo i desno od mene ležali su Latah i Sen. Gorjela je mala uljanica, koja je bacala bljedu svjetlost.

„Gdje sam?“, upitah začuđeno, pokušavajući se sjetiti što sam radio prije nego što sam zaspao. Tada sam se sjetio, da sam umoran prilegao kako bi se malo odmorio kad smo stigli do morene ledenjaka. Mora da sam smjesta čvrsto zaspao, a moji prijatelji su me, izgleda, unijeli u šator kojeg su u međuvremenu postavili, pažljivo me spustili i pokrili tako da ništa nisam osjetio.

„Jesi li gladan?“ upita me Sen.

Kako sam osjećao glad, dao mi je nešto za jelo – nešto spravljeno od brašna i voća.

„Jesi li jako umoran?“ upita suosjećajno Latah.

Čudno, više nisam osjećao nikakav umor. Zato sam rekao, da nisam umoran. Sasvim suprotno, osjećao sam se prilično svježim.

„Ipak“, primijeti Latah, „možda bi bilo dobro da pokušaš ponovo zaspati, jer sutra moramo prijeći ledenjak. Moramo to učiniti, jer ćemo još samo sutra imati lijepo vrijeme, a prekosutra kad se vrijeme opet pokvari, moramo biti u jednoj pokrajnoj dolini, koja vodi do visoravni, gdje se nalazi mjesto na kojem boravi Majstor „Z“.“

Uskoro sam opet zaspao. Sljedeće smo jutro krenuli na put još prije no što je sunce sasvim izašlo. Bilo je hladno, a tlo smrznuto. Šator je bio brzo spremljen; poslužen je čaj ugodnog okusa i opet jelo od brašna, kao i voće, a zatim smo krenuli prema moreni.

Ovoga puta išli smo u kratkim razmacima jedan iza drugoga, kako se ne bi izgubili među stijenama. Osim toga, upravo je takva morena bila omiljeno mjesto zadržavanja snježnih tigrova i snježnih pantera, s kojima nema šale ako ih se uznemirava, ili ih se omete u njihovom lovu: ma kako beživotan izgledao krajolik, on je ipak nastanjen raznim vrstama životinja kao što su tigrovi, medvjedi, vukovi, lisice, neki glodavci, snježni zečevi i koze.

No, stavili su me u sredinu kolone i iz jednog drugog razloga, kako mi je rekao Sen, naime, zbog tako zvanih snježnih ljudi Himalaje. Već sam ponešto čuo o njima u dolinama Kašmira, ali sam te priče uvijek smatrao bajkama. Pitao sam Sena o tome, i on mi je rekao sljedeće:

„Ne, to nisu bajke. Gore u planinskim visinama od 5000 do 6000 metara, pa sve do najviših vrhunaca od preko 8000 metara, postoji jedna, doduše ne suviše brojna vrsta ljudi, koju nazivamo snježnim ljudima. Nalik su primitivnim ljudima, vode krajnje primitivan život, potpuno su obrasli dlakom i jako su snažni. Kada ih se primijeti i ostavi na miru, bezopasni su. Ponekad se približe, da bi promatrali ljude. U biti su miroljubivi. Posve je drugačije, ako ih se naljuti. Tada se događa da napadnu usamljene putnike, pa i čitave grupe noću u planinskim dolinama, i zadave ih. Začudo, to se događa tek vrlo rijetko, već i zato što su vrlo plahi i rijetko ih se može vidjeti. Jako su spretni u praćenju putnika; koriste svaku stijenu koja se nalazi uz put kao zaklon. Kao što sam rekao, oni su

bezopasni kad ih se ostavi na miru, a znaju i pomoći, ako ih se na neki način obaveže. Zbog njihove plahosti i povučenosti, malo se zna o njima. Često posjećuju naša obitavališta u planinskim dolinama. Mi ih ugostimo i prijateljski se ponašamo prema njima. Nakon nekog vremena, odu dalje. Ako se za muške članove njihovog roda može reći da su plahi, to u još većoj mjeri vrijedi za njihove žene. Stanovnici dolina ne mogu shvatiti kako snježni ljudi mogu živjeti u snijegom pokrivenim dijelovima Himalaje, skoro potpuno goli, a da se ne smrznu. Isto tako ne shvaćaju od čega oni žive. Oni svoju hranu love tako što joj se prikradu. Njihova se hrana uglavnom sastoji od snježnih kokoši, snježnih zečeva itd. Kao oružje im služi jaka toljaga koja je većinom neka deblja grana, a pri lovu rabe i kamenje. Trče brzo poput snježnih zečeva, a penju se spretno poput koza. (Postojanje snježnih ljudi, posljednjih su desetljeća potvrdile neke od ekspedicija. U visinama od preko 8000 metara, gdje još čovjek nije bio, nađeni su tragovi bosih nogu koji podsjećaju na otiske nogu golemih majmuna).

Kretali smo se dalje pričajući. Mjestimice su blokovi stijena bili okovani ledom. Napokon smo stajali pred okomitim ledenim zidom ledenjaka, koji je sličio iznenada zaustavljenoj velikoj ledenoj rijeci.

Razmišljao sam, kako ćemo u našoj prilično slaboj odjeći svladati snježna i ledena polja ledenjaka. I taj se problem riješio sam od sebe. Ledena rijeka ledenjaka nije bila toliko strma, a pukotine su bile rijetke. Naravno da je napredovanje jako umaralo, a bilo je i jednolično. U jednom trenutku, Latah me upozorio na neku bijelu točku koja se kretala. Bila je to snježna pantera, koja je prelazila ledenjak i nestala na drugoj strani između stijena i snijega.

Konačno – meni se činilo da je prošla čitava vječnost – ledenjak se više nije uspinjao, i mi smo se našli na novoj visoravni sasvim pokrivenoj snijegom. Srećom, nebo se naoblačilo, tako da snijeg nije odbijao sunčeve zrake i mogao uzrokovati upalu očiju. Napredovali smo preko brojnih, ne suviše visokih brežuljaka, i uvijek stizali u nove doline koje su sve sličile jedna drugoj. Moglo je biti oko 4 sata poslije podne, kad je počeo tiho padati snijeg. Upravo tada smo skrenuli lijevo, i malo ispod nas ugledali usamljenu kamenu građevinu. Snijeg oko nje je začudo bio otopljen, a tu se nalazilo i malo jezero, koje nije bilo zaleđeno.

Kad je primijetio moje čuđenje, Sen reče da jezero sadrži toplu vodu i zato se nikada ne zaleđuje. I tlo oko jezera je toplo, a tamo gdje se nalazi kamena zgrada, zemlja je topla kao da postoji pozemno grijanje, pa nam noćas ne će biti hladno.

Kamena zgrada je bila prilično udobno uređena, s obzirom na okruženje u kojem je sagrađena. Unutra su bila tri stola, te više klupa, kao i ležajevi preko kojih su bile prebačene deke. Bilo je pripremljeno i drvo za potpalu.

Čudio sam se tome, a Latah me podučio:

„Sada se već nalazimo u području o kojem se brine „stan“ Majstora „Z“. U pokrajnim dolinama visokih planina, ima više takvih mjesta kao što je ovo. O njima se brine majstorov „stan“. No ti ćeš kasnije saznati još više o tome.“

Raskomotili smo se, bolje rečeno, ja sam to učinio; teka sam tada osjetio, koliko sam umoran i napet. Začudo, do tog trenutka me visina nije toliko smetala. Ali tada, kad sam se opustio, osjetio sam se potpuno iscrpljenim. Kao da me napustila sva energija. Obuzeo me strahovit umor, kojem se nisam mogao oduprijeti.

Kada sam se probudio, saznao sam, da sam prespavao čitav jedan dan, i da je to već drugi dan što se nalazimo ovdje. Brzo sam se razbudio, a osjećao sam se zbilja osvježenim i punim neke nove snage, tako da sam pomislio, da bih mogao nešto poduzeti. Zijevnuo sam, protegao se i žustro skočio na noge, no istog sam trenutka zateturao natrag. Zaboravio sam, da se nalazimo na visini između 6000 i 7000 metara.

Pogledao sam Sena. Pristupio mi je, i pitao kako se osjećam.

„Sasvim dobro. Upravo sam mislio kako sam u stanju čupati stabla, ali kad sam ustao, posrnuo sam.“

„To je zbog visinskog zraka“, umiri me Sen. „To što si se probudio svjež i osnažen, to je zato što te Majstor „Z“ tretirao na daljinu i magnetizirao u snu, dajući ti svježiu vitalnost. On je savjetovao da nas dvoje – ti i ja – ostanemo ovdje otprilike dva tjedna, dok se ne privikneš na visinu. Jer stan Majstora „Z“ nalazi se na još 4000 stopa većoj visini. Ti tamo ne bi izdržao, ako se najprije ne navikneš na ovu visinu“.

Ništa nisam odgovorio. Osjetio sam, da se mogu prepustiti Senovoj brizi, i odlučio da u svemu slijedim njegove naputke.

Tu smo ostali otprilike tjedan dana, koje sam proveo u povremenim šetnjama, kad je vrijeme bilo lijepo. Ukoliko je bilo loše vrijeme ili je padao snijeg, većinom sam se odmarao. Začudo, uvijek bih zaspao čim bih legao; bilo danju, bilo noću. Primijetio sam, da moje dobro raspoloženje raste iz dana u dan. Bilo mi je stvarno ugodno. Duboko u sebi osjećao sam sreću i veliko duševno zadovoljstvo.

Sen me promatrao i bio očito zadovoljan mojim unutrašnjim preobražajem. Često mi se činilo, kao da odnekud primam životnu snagu, kao da se napajam vitalnošću.

Na moje pitanje u vezi s time, Sen mi objasni:

„Ispravno si uočio. Majstor „Z“ neprekidno te magnetizira dok spavaš“.

„Mora da ima puno slobodnog vremena“, primijetih skoro malo podsmješljivo, što sam požalio skoro istog trenutka.

Sen se samo nasmijao:

„Ne brini o tome. Uostalom, magnetiziranje se odvija sasvim drugačije no što ti to sebi zamišljaš. Da bi te magnetizirao, Majstoru „Z“ nije potrebno neprekidno misliti na tebe. On te već prihvatio svojim srcem kao jednoga od naših, i pobrinuo se da se neprekidno nalaziš u području njegovog magnetskog zračenja, uvijek kada se odmaraš i kad si sposoban primiti to zračenje“.

„Ne mogu zamisliti, kako se to događa! Imam svoju slobodnu volju i ne moram se dati hipnotizirati!“

„To nije hipnoza i ti zadržavaš svoju slobodnu volju. Kaži radije zbog čega si išao s nama do ovog mjesta?“

„Jer se želim priključiti Majstoru „Z“.

„Dobro. Je li to tvoja slobodna volja?“

„Da“.

„Tada je ta tvoja namjera odraz tvoje slobodne volje, i Majstoru „Z“ nije potrebno da te hipnotizira. Osim toga, zapamti, da mi nikada nikoga ne hipnotiziramo. Hipnoza je za nas samo područje koje proučavamo u svrhu dokazivanja golemih snaga ljudske duše i duha, a nikako sredstvo za postizanje nekog cilja. Ne zaboravi: najviši zakon svakog okultnog istraživanja, svakog prodiranja u mistiku, svakog približavanja spoznaji Božanskoga glasi: slobodna volja! Mi se nikada ne bi usudili nekoga „prisiljavati“, jer to ne radi čak ni Bog, najviše biće koje nam je moguće zamisliti, a za Njega bi to bila sitnica – samo jedna misao, i prisila bi bila ostvarena!“

„A ipak ne mogu zamisliti“, odgovorih, „kako mogu neprekidno primiti magnetsko zračenje Majstora „Z“, ako on pritom ne misli na mene?“

„Objasnit ću ti to jednim primjerom. Kada parlament prihvati neki zakon, on automatski stupa na snagu kroz izvršne organe policije i suda, ako se poremete odnosi u svrhu čije zaštite je zakon donesen. Kada se negdje dogodi neko ubojstvo, policija, a kasnije i sud, stupa u akciju bez potrebe da se parlament posebno bavi tim slučajem. Eto, tako je i kod našeg Majstora „Z“. Ti si parlament koji je odlučio dozvoliti da ga školuje Majstor „Z“. Time si izrazio spremnost tvoje slobodne volje koja je automatski uvijek prisutna sve dok i dalje namjeravaš dozvoljavati da te Majstor „Z“ uči i školuje. Majstor „Z“ je, da tako kažem, izvršni organ tvoje slobodne volje – policija i sud u našem primjeru – koji automatski stupa u akciju kad si sposoban primiti poduke, koje je tvoja slobodna volja odlučila primiti. Prijemljivost je dakle kod tebe stalno prisutna, sve dok je tvoja slobodna volja sporazumna s time da učiš. A zračenja Majstora „Z“ isto su tako stalno prisutna kao i tvoja spremnost, isto kao kad policija i sud smjesta stupaju u akciju kad je to potrebno. Je li ti sada jasnije?“

„Da“, odgovorih oklijevajući, jer sasvim jasno mi ipak još nije bilo.

„Da onda uzmemo jedan drugačiji primjer“, nastavi Sen svoje podučavanje. „Ti znaš, da je Bog stvorio sve i da sve održava uz pomoć svoje volje, „jer vidje da je dobro“, kao što je sam ustanovio sedmoga dana, kad se odmarao. Taj sedmi dan još uvijek traje. Bog se, dakle, još uvijek „odmara“, odnosno Njegova volja pomoću koje je sve stvorio, postoji još i sada. No nije zato potrebno da se Bog brine o svakom kukcu, jer je On životne putove svih bića utvrdio pomoću zakonitosti, koje Njegovom Voljom naprosto i dalje postoje. Jedino čovjeka nije okovao suviše krutim zakonitostima, jer čovjek ima svjesnu dušu i duh. Zakonitosti koje se tiču duševnih i duhovnih ljudskih potreba, Stvoritelj je tako oblikovao da ih čovjek može sam odabrati svojom „slobodnom odlukom“, pomoću svoje „slobodne volje“. Tako je i kod tebe. Ti se još danas možeš vratiti ukoliko želiš. Ni ja, ni Latah, a ni Majstor „Z“ se zbog toga ne ćemo ljutiti na tebe, mi ćemo samo biti tužni jer nisi odlučio ići dalje putom samorazvoja. Prisiljavati te ne će nitko od nas. Takva prisila mogla bi doći samo od Boga, a i On bi te samo pokušao usmjeravati, a ne i prisiljavati. Vidiš, najviša stvorena bića, pa i sam Stvoritelj, tako su blagi u svom pomaganju i vođenju! Što ti misliš, što mislimo mi i Stvoritelj o onima na ovoj Zemlji, koji su prigrabili moć upravljanja nad tisućama, pa i milijunima ljudi i vladaju njima prema svom slobodnom nahođenju? Ovako nešto ne postoji među nama posvećenima. Kad bi se mi tako ponašali, Bog bi nas istoga trenutka ostavio, odnosno, mi više ne bismo bili u Njemu, i time bismo izgubili našu moć. Molim te, ne zaboravi nikada da čak i najviši posvećenik i učitelj ne može napraviti ništa samo uz pomoć svoje snage. Sve veliko i čudesno, on ostvaruje samo kroz jedinstvo s Bogom. Dakle, može se reći da Bog kroz njega djeluje. Zato se najveća sreća jednog Majstora sastoji u tome, da smije biti oruđe i instrument Božji. Bog jest i ostaje za nas Najviši i Najsavršeniji, jer Bog je Alfa i Omega cjelokupnog Stvaranja“.

Bio sam zadovoljan ovim odgovorom i ponovo sam prillegao. Vrata su bila otvorena, i pogled mi je pao na padine pokrivene dubokim snijegom. Oko strmih vrhunaca polako su kružili konci bijelih oblaka koji su ponekad prekrivali azurno plavo nebo. Oko mene je vladala božanstvena tišina. Moje su misli lutale. Odjednom se sjetih Lataha i četvorice nosača. Pitao sam za njih, i Sen mi reče da su krenuli dalje, pa se sada nalaze kod Majstora „Z“, čiji je stan udaljen dva dana putovanja.

Kada smo u kamenoj zgradi proveli otprilike tjedan dana – Sen se brinuo za jelo i piće koje se vjerojatno nalazilo spremljeno negdje u kući – jednoga jutra Latah se pojavio u pratnji nekog Europljanina, koji mi odmah pristupi i prijateljski mi stisne ruku. Predstavio se kao brat Gustav, rodnom iz – Njemačke!

Radosno sam mu stisnuo ruku i odgovorio na njemačkom:

„To je stvarno iznenađenje. Odakle dolazite?“

„Prije svega“, odgovori brat Gustav smiješeći se, „nikakav „vi“, već samo „ti“. A kako da ja zovem tebe?“

„Zovi ga „brat Amo“, brzo se umiješa Sen.

„Dozvoli, dragi Sen“, odgovorih, „zar si zaboravio što si mi pričao o slobodnoj volji? A sada jednostavno određuješ moje ime! Kako se to slaže sa slobodnom voljom?“

„Oprosti, dragi brate Amo“, odgovori skromno se klanjajući Sen. „Ali kaži mi, tko ti je dao tvoje sadašnje ime?“

„Moji roditelji, naravno!“

„Zašto tada nisi protestirao na osnovu svoje slobodne volje?“

„Jer nisam mogao, pa bio sam još u pelenama!“

„Sasvim ispravno“, smijao se Sen, „vidiš, dragi brate Amo, u takvim sličnim pelenama nalaziš se i sada, s obzirom na postizanje učeništva. Zato moraš dozvoliti da ti kao duhovnoj bebi damo ime koje se uklapa u naš krug. Što na to kaže tvoja slobodna volja?“

Nasmijao sam se, i dao svoj pristanak.

Brat Gustav mi je zatim ispričao kako je kao mornar pobjegao s broda u jednoj indijskoj luci, i nakon mnogih lutanja i raznih doživljaja sreo jednog „čelu“ – učenika jednog Majstora – koji mu je rekao da njegov dolazak nije slučajna, već da je on, brat Gustav, zreo za „duhovno buđenje“. On, brat Gustav, boravi već tri godine u stanu Majstora „Z“, te je prošao kroz tri inicijacije – tri duhovna ispita. Njega čekaju još četiri godine učenja do polaganja završnog ispita i postizanja majstorstva.

„Kako mi se čini, među posvećenicima ima prilično Nijemaca“, rekoh bratu Gustavu, kada mi je pričao nešto u vezi sa stanom Majstora „Z“.

„Da“, potvrdi brat Gustav, „ali tamo nisu zastupljeni samo Nijemci, nego i pripadnici drugih nacionalnosti. Međutim, u školi Majstora „Z“ većina učenika je njemačkog podrijetla, jer, kao što je poznato, i sam Majstor „Z“ je njemačkog podrijetla. Ali, tamo ima i nekoliko Engleza, više Rusa, Francuza, Španjolaca, Talijana, Južnoamerikanaca, Kineza i Indijaca. Kako se tamo ne prave razlike u pogledu vjere ili rase, i svi se međusobno odnose kao braća, nakon nekog vremena novopridošlom uopće ne upada u oči međunarodno podrijetlo ljudi koji tamo borave. Svatko se osjeća kao čovjek među sebi sličnima. Svatko je ljubazan i spreman pomoći drugome. Svatko želi učiti i služiti Bogu“.

Odjednom sam osjetio veliku čežnju da upoznam to mjesto, pa sam upitao, kada ćemo krenuti onamo.

„Moramo pričekati još dva dana“, reče Latah, „jer noćas će biti jaka snježna mećava, koja doduše ne može naštetiti Senu i meni, ali ti je sigurno ne bi preživio. Ne možeš zamisliti što znače snježne oluje ovdje u ovim visinama, na „krovu svijeta“. Oluja bi te otpuhнула s grebena ili bi se smrznuo, a da mi to ne bismo mogli spriječiti“.

„Zar to ni Majstor „Z“ ne bi mogao spriječiti?“ upitah znatiželjno.

„O da, u krajnjoj liniji, to bi mogli napraviti i Sen i ja, ali jedno od čvrstih pravila prilikom studija Božanske Mudrosti glasi, da se čovjek mora uvijek ponašati u skladu s prirodom i njezinim zakonima, i da se ne smije nepotrebno služiti tako zvanim „nadnaravnim“ moćima. Zato ćemo čekati dva dana, dok nevrijeme ne prođe“.

„Otkuda ti uvijek znaš, kakvo će biti vrijeme?“

„To je pitanje, na koje ćeš sam naći odgovor kada dovoljno dugo budeš boravio ovdje gore. Mi to djelomično osjećamo, a djelomično se pojavljuje u našoj svijesti u obliku izvjesnosti „to je tako“; vjerojatno je i uvjetovano našim dugim boravkom ovdje, uslijed čega smo saživljeni s ovdašnjim prilikama. Ponekad su to i ovdašnji duhovi prirode, čije poruke primamo u obliku opomena i nadahnuća preko naših osjećaja. No, strpi se, već za dvije godine i sam ćeš naći odgovor, a onda ćeš, kao i mi sada, imati teškoća u njegovom objašnjavanju drugima. Mi jednostavno znamo: „drugačije ne može biti!“, sljedeća dva dana će vladati oluja, i biti će ledeno hladno s puno snijega. Mi to „znamo“, i to nam je dovoljno. Isto tako znamo da smo do tog znanja došli na prirodan način. To je nama dovoljno.“

Sljedećeg dana snijeg je padao tako gusto, da se nije vidjelo pet koraka u daljinu. Pritom je oluja upravo bijesno urlala oko naše kamene kolibe. Nekoliko puta je i bljesnulo i čula se grmljavina, ali sve to u našem utočištu nije nikoga smetalo.

Sen i Latah mirno su sjedili jedan pored drugog; Sen je brinuo o vatri u kaminu, dok je Latah odsutno gledao pred sebe, kao da mu je pogled odlutao nekud u daljinu. Pored brata Gustava ležala je knjiga iz koje je čitao. Kako su svi bili tihi i zabavljeni sami sobom, smatrao sam, da je najbolje da nakon jela prilegnem. Odjednom me uhvatio umor.

U jednom trenutku vidjeh – naravno da nisam bio svjestan da sam zaspao – da se Majstor „Z“ nalazi predamnom. Izgledao je ozaren i kao okružen svjetlom. Gledao me s toliko prijateljstva i ljubavi, da sam simpatiju koja je iz njega izvirala, osjećao kao milovanje neke tople struje.

„Ja sam došao, brate Amo“, reče mi, „da bi malo porazgovarao s tobom, i da ti kažem neke stvari. Kao što sam ti već rekao, mi smo nekoć bili usko povezani na jednom drugom planetu. Tada smo zajedno studirali, ali ti nisi završio studij, već si se oženio i živio na toj planeti do svoje smrti u krugu svoje obitelji. Mi smo tada znali, da je na jednom drugom planetu, naime na ovoj Zemlji ovdje, sam Bog postao čovjekom. Znali smo i kakva ga je sudbina snašla na Zemlji. Sjećaš li se još kako smo se obojica zarekli, da ukoliko bi nam bila ukazana milost da se utjelovimo na ovoj Zemlji, da bismo tada učinili sve kako bismo pomogli Njegovom radu? Sjećaš li se još toga?“

Majstor „Z“ je zašutio. U meni se sve uzburkalo. Riječi Majstora „Z“ stajale su predamnom kao napisane. Neprekidno sam ih ponavljao u sebi.

Ponekad mi se činilo kao da vidim neobičan krajolik i sebe u njemu zajedno s Majstorom „Z“, ali on je izgledao drugačije nego sada. Zatim, kao da se na ta sjećanja navukla neka magla. Ukratko, bilo je kao da se predamnom izmjenjuje niz slika, slično kao na filmu. Onda sam izgubio svijest i zacijelo pao u dubok san bez snova. Kad sam se probudio, svi su bili nečim zabavljeni: neki cijepanjej m drva, drugi pripremanjem jela, a neki su pakirali stvari.

Pitao sam, što se to odjednom dogodilo.

„Spremamo naše stvari, jer za otprilike dva sata krećemo“.

„Mislio sam, da krećemo tek za dva dana?“

„Dva dana su prošla“.

„Što, tako dugo sam spavao?“

„Da, tako si čvrsto spavao i imao tako zadovoljan i sretan izraz lica, da te nismo htjeli smetati. Uostalom, taj san ti je jako dobro došao i osnažio te“.

Prilikom jela ispričao sam svoj neobičan san.

„To nije bio san“, pouči me Sen. „Majstor „Z“ je stvarno bio kod tebe i pokušao ti je probuditi sjećanje na tvoj raniji život, što mu ovoga puta još nije uspjelo, ali bez sumnje će mu uspjeti kasnije. Ti još nisi dovoljno razvijen“.

U međuvremeno je vani postalo dosta svjetlije. Vladala je ledena hladnoća. Mjesec u stadiju smanjivanja stajao je kao pričvršćen, oštro se ocrtavajući na nebu bez vjetera i oblaka. Zavijen u dubok snijeg i led, krajolik je kao pozadinu imao planinske vrhunce koji su bili prelive ni ružičastom bojom. Jedin stven ugođaj, kojeg bi se gotovo moglo smatrati svetim, širio se nad tim veličanstvenim prizorom visokih planina. Neobičnost tog krajolika osjećala se skoro fizički, i dolazila je do izražaja u nezemaljski uzvišenom raspoloženju.

Bojao sam se, da u dubokom snijegu ne ćemo moći napredovati, ali snijeg uopće nije bio toliko dubok. To me začudilo.

Sen me podučio: „Veći dio snijega vjetar je otpuhao dalje. Naš put vodi duž padina koje su skoro neprekidno izložene olujama i, osim na nekim mjestima, skoro je čist od snijega. Čim se sunce digne, ono će usprkos hladnoći otopiti ostatke snijega tamo gdje nisu udubine“.

Tako je i bilo. U sunčanom sjaju – zanimljivo, da me oči nisu ni najmanje boljele od snježnog blještavila, iako nisam imao naočale za snijeg – uspinjali smo se na trenutke strmijim, na trenutke blažim obroncima. Mislim da smo se nalazili na planinskoj visoravni i prelazili planinska sedla i prijelaze, koji su u raznim smjerovima presijecali naš put. Nismo mogli vidjeti nizine. Vjerojatno su nam bile sakrivene vrhuncima brda. Samo jednom su me Latah i Sen upozorili na takav vidik. Između dva planinska vrha, u velikoj daljini, izgubljena u magli i pari, nejasno se nazirala široka površina. Sve je bilo suviše udaljeno da bi se mogle raspoznati bilo kakve pojedinosti.

Sunce je zalazilo kad smo stigli do sljedeće kamene kuće u jednoj udolini. Smjestili smo se tamo.

„Dobro si izdržao ovaj marš“, pohvalio me brat Gustav.

„Da, i sam se čudim. Nemam teškoća s mojom ranjenom nogom, nisam posebno umoran, a ni rijedak zrak ne pravi mi nikakve smetnje“.

„To me veseli. Brzo si se prilagodio podneblju. Sutra nas čeka dio puta koji nije dug, ali je dosta opasan. Zato rano leži“.

Poslušao sam savjet, i smjesta zaspao.

Probudio sam se svjež i ojačan. Moji pratioci su već bili zaposleni pakiranjem stvari. Kad smo završili s jednostavnim jelom, krenuli smo dalje, no ovoga puta smo bili vezani užetom jedan za drugog. Stavili su me u sredinu. Ispred mene su se nalazili brat Gustav i Latah, dok se Sen nalazio iza mene.

Latah je ovoga puta krenuo ravno prema vrhuncu jednog brda čiju visinu nije bilo moguće ocijeniti, jer su sve udaljenosti bile varljive. Pretpostavio sam da se nalazi na možda 300 do 500 metara većoj visini od naše kamene kolibe, ali bilo nam je potrebno pet sati da stignemo na vrh. Između vrha i dna planinske doline bila je visinska razlika od 1000 metara.

Tamo nam se otkrio stvarno prekrasan vidik. Divlji, rastrgani vrhovi nizali su se jedan do drugoga. Razdvajale su ih duboke provalije. Sve je bilo zameteno dubokim snijegom, dok su se novi oblaci opet počeli polako skupljati. Prema jugu se otvarao pogled u daleku nizinu prekrivenu izmaglicom.

„Ovdje se nalazimo na visini od 7500 metara. Ne osjećaš ništa?“ upita me brat Gustav.

I te kako sam osjećao! Već sam se duže vrijeme borio protiv nesvjesticke.

Latah mi je dao neko voće, a Sen svježe vode.

Slabost je ubrzo prošla, ali sam usprkos suncu počeo osjećati drhtavicu.

„Planinska bolest“, čuo sam kako brat Gustav šapuće Latahu, pri čemu je ovaj potvrdno kimao glavom.

„Sada više nismo daleko“, ohrabri me Latah. „Za jedan sat smo na cilju“.

Bio sam suviše omamljen da bi obraćao pozornost na okolinu. Više sam bio vučen i nošen konopcima, nego što sam išao svojom snagom. Tada sam vidio kako je Latah zastao i pričekao najprije brata Gustava, a zatim mene i Sena.

Nalazili smo se na padini jedne provalije duboke tisuće metara. Posvuda oko nas strmine i planinski vrhunci. Konopac je skraćen, i tako smo nas četvorica bili bliže jedan drugome. Još uvijek na čelu kolone, Latah je skrenuo udesno, obišao jednu stijenu i stigao do visećeg mosta preko sljedeće provalije.

Ustuknuo sam.

„Ovdje moramo proći?“ upitah prestrašeno.

Nijem potvrđivanje mojih pratilaca otriježnilo me.

Zgrozio sam se! Međutim, polako sam došao sebi. Odjednom sam osjetio snagu i sigurnost: napokon, što mi se može dogoditi? Majstor „Z“ me želi vidjeti, i on će se već pobrinuti da sretno stignem do njega.

Odlučno sam kimnuo svojim pratiocima.

Latah je zakoračio na viseći most koji je imao samo jednu ogradu od konopaca. Slijedio ga je brat Gustav, za njim sam išao ja, a Sen je bio na kraju kolone. U početku nisam gledao u dubinu jer se most ljuljao, a kad sam se na to navikao, pogledao sam dolje.

Uhvatila me vrtoglavica. Raširio sam ruke i već sam osjećao kako padam, istovremeno sam osjetio da se konopac na obje strane napeo i tako me održao u ravnoteži. „Ne gledaj dolje!“ opomenuo me Sen idući iza mene. „Gledaj samo ravno naprijed!“ Tako smo sretno prešli na drugu stranu.

4. poglavlje

KOD MAJSTORA „Z“

Išli smo kratak dio puta duž stijena, obišli nekoliko strmina, i možda 400 ili 500 metara ispod nas u jednoj dolini bez snijega, ugledali smo kompleks zgrada. Izgledalo je kao da je svaka zgrada srasla sa stijenom iza nje.

Zastao sam iznenađen.

„To je stan Majstora „Z“, reče Sen. „Ovdje ćeš dobiti svoju prvu poduku“.

„Dolje izgleda kao da je proljeće!“ začudio sam se.

„Dolina je vulkansko područje, i u njoj se nalazi nekoliko toplih izvora“, objasni mi Sen.

„Ali kako je dopremljen građevni materijal? Zar je sve preneseno preko onog visećeg mosta?“

„Samo djelomično, a dio materijala dobijen je od stijena u dolini. Kasnije ćeš sve bolje razumjeti“.

Počeli smo se spuštati u dolinu.

Vladao je potpuni mir. Nismo vidjeli nikoga.

Kroz jedna široka vrata ušli smo u glavnu zgradu. Još uvijek nismo sreli nikoga. U međuvremenu su Latah i brat Gustav tiho nestali u pokrajnim hodnicima, jedino je Sen ostao uz mene. Prošao je kroz još nekoliko hodnika. Zatim se zaustavio pred jednim vratima, neko vrijeme je tiho stajao pred njima, a zatim ih otvorio odlučnim pokretom, kao da je primio neko meni nečujno odobrenje da to učini.

Našli smo se u sasvim jednostavno namještenoj sobi sa samo tri stolice i jednim stolom, ali zato su se tu nalazile brojne police i ormari puni knjiga i smotaka papira.

Majstor „Z“ mi je prišao smiješeći se prijateljski. Kad sam mu pružio ruku, umjesto da je prihvati, privukao me k sebi i zagrlio, rekavši mi:

„Dobro došao, dobro došao, brate Amo, dovoljno dugo sam morao čekati tvoj dolazak!“

Nakon što smo se pozdravili, sjeo sam nasuprot Majstoru „Z“. Iz njegovih očiju, lica i uopće iz čitavog njegovog lica, zračilo je iskreno veselje zbog našeg susreta.

„Da bi razumio moju radost, dragi brate Amo“, primijeti konačno moj sugovornik, „ne smiješ zaboraviti da se moje znanje o tebi proteže kroz vremenska razdoblja koja su tebi još potpuno neshvatljiva. S vremenom će ti sve to postati jasnije u tvojoj svijesti. Zasad ću samo ponoviti ono što sam rekao kad sam te posjetio tijekom tvog putovanja u magnetskom snu. Sjećanje na naše druženje i istraživanje na drugim planetima, tijekom idućih godina postajat će ti sve jasnije. I tada ćeš brzo napredovati u svome razvoju“.

„Ti stalno govoriš o daljnjem razvoju. Moraš mi oprostiti, ali ja kao Europljanin, a posebno kao Nijemac sklon razmišljanju, želim ponajprije postići temeljno razumijevanje jedne stvari koja me, kako ja mislim, sprečava u brzom duhovnom i duševnom napredovanju. Imam stalan osjećaj kao da me nešto koči, a to je izvjesna doza neznanja!“

„Kaži, brate Amo, o čemu se radi, možeš mi to slobodno reći, možda ti mogu objasniti što želiš“.

„Dakle, vi tako zvani sveti ljudi živite životom koji vam omogućava da budete daleko ispred ostalih ljudi što se tiče razvoja duše i mogućnosti jasnog izražavanja vašeg duha. Znam da je takav život povezan sa žrtvovanjem brojnih vrsta zabava, kojima se prepušta ostatak čovječanstva. Zanima me, moraju li i svi ostali ljudi krenuti vašim putem, da bi postigli blaženstvo i izbavljenje? Ako je tako, tada će čovječanstvo općenito zaostati daleko iza vas i nikada mu ne će biti moguće nadoknaditi vašu prednost. Međutim, u masi čovječanstva mogu se naći tisuće ljudi koji bi rado krenuli vašim putem, ali nemaju mogućnosti. Zašto su oni zapostavljeni? Možda za njih postoji neka druga mogućnost kasnijeg postizanja onog, što ste vi već postigli?“

Majstor „Z“ se nasmijao, prisno me potapšao po ramenu i odgovorio:

„Dragi brate Amo, tvoje pitanje odaje pravu njemačku preciznost, ali je sasvim shvatljivo. Detaljan odgovor ti sada još ne mogu dati, jer bi nas to vodilo raspravi koja bi trajala satima i danima, a pritom bi ti u nekoliko sati mogao toliko toga reći, da bi se potpuno zbunio. Osim toga, ovo će ti tijekom tvojih studija ovdje postati jasno samo po sebi, i sam ćeš naći odgovor na ono što ti je sada još nerazumljivo. Međutim, na glavno pitanje ću ti već sada ukratko odgovoriti. Put kojim smo krenuli mi, tako zvani sveti ljudi – usput rečeno, mi sami sebe nikada ne nazivamo „svetima“, tako nas nazivaju starosjedioci protiv naše želje i volje – samo je jedan od bezbrojnih puteva, koji vode divnom i čudesnom cilju ljudskog razvoja. No to nije i ne mora biti put za sve ljude. U stremljenju prema savršenstvu postoji toliko mnogo puteva, kao što prema Spasiteljevim riječima ima stanova u kući Oca njegova! Spasitelj je ljudima koji streme i traže dao najbolji savjet: „Ljubite se međusobno i ljubite Boga Oca vašega!“ Tko tako radi, samim tim izbjegava bezbrojne zamke i opasnosti koje koči njegov napredak. Spasitelj je put je najjednostavniji i najsigurniji. Ali

čovječanstvo se sastoji od bezbrojnih međusobno različitih individualnosti, koje su uslijed prolaska i rasta kroz različite okolnosti duševnog i duhovnog razvoja, postale tako različite. Kod ljudi se uglavnom može naći sedam osnovnih tonova i sedam osnovnih boja. Svaka od sedam osnovnih oktava karaktera može krenuti bilo kojim od brojnih puteva razvoja, ali pritom će se svaki od njih razlikovati od ostalih. Stoga niti jedan od puteva nije bolji od drugih, već je svaki od njih u skladu s osobnosti pojedinca. Zato mi tako zvani sveti ljudi nismo ni u kakvoj prednosti pred jednostavnim ljudima, koji možda iznenada u tako zvanom „Revival Meeting“ osjete kako ih obuzima Duh božji; od tog trenutka, oni ga svjesno održavaju u sebi i time postaju potpuno drugačiji, prosvijetljeni ljudi. Suprotno tome, naš put je drugačiji, mukotrpniji, i čini se ispravnijim za nas koji smo se ovdje okupili. Ali zato mi nismo ni mrvicu bolji niti imamo prednosti pred običnim čovjekom, koji od srca voli svog Boga i živi u skladu s Njegovim zakonima!“

„Hm, osjećam istinitost tvojih riječi! Osjećam, da ne bi mogao doživjeti onu beskrajnu jasnoću i veličanstvenu raskoš Svemoćnoga, vodeći jednostavan život kakav vode prosvijetljeni ljudi koje si spomenuo. Imaš pravo: mojem temperamentu i naravi više odgovara put kojim ste vi krenuli“.

„Veseli me da ti je to jasno. Još nešto moraš razumjeti već od početka tvog boravka ovdje. Mi, zbog krutog puta kojeg smo odabrali u cilju našeg razvoja i savršenstva, nismo ni za atom veći od jednostavnog, pobožnog čovjeka, od najvećeg grešnika, od najbeznađnije pijanice, od najvećeg kriminalca. Kod svakoga od njih još može doći do promjene, i on nas tada može još daleko nadići usprkos našem teškom i naizgled beznađnom istraživanju i traženju. Mi u našem načinu življenja nalazimo svrhu svog postojanja, a naš put nam daje naše osobne poglede kao duševne i duhovne vidike koje nemaju drugi, koji su odabrali druge puteve, s kojih se svemoćno Stvaranje vidi na neki drugačiji način. Ali, nijedan od različitih puteva prema konačnom cilju ne uzvisuje onoga tko njime kroči, niti ga svrstava u neku povlaštenu grupu. Na primjer, kod nas vlakovi mogu voziti samo zato, jer se pruge održavaju u redu. O tome brinu pružni radnici od kojih se svaki brine o dijelu pruge koji mu je povjeren. Oni se možda sa zemaljsko-socijalnog stanovišta nalaze daleko ispod nekih koji se voze vlakovima, ali ti ljudi u vlakovima ne bi se mogli tako bezbrižno voziti, kad ne bi bilo pružnih radnika bez kojih bi vlak bio u neprekidnoj opasnosti da iskoči iz tračnica, a ljudi bi bili u stalnoj životnoj opasnosti. Činjenica je, da je sve u cjelokupnom Stvaranju i njegovim dijelovima na bilo koji način međusobno povezano, bez obzira na to, htjeli mi to ili ne. Ta međusobna povezanost je stalan izraz vječne prisutnosti Stvoriteljeve.“

„To mi je jasno“, rekoh zamišljeno.

„S vremenom će ti još mnogo toga biti jasnije. No, sve ima svoje vrijeme. Ne možeš očekivati da već nakon nekoliko sati vidiš kako cvate cvijet čije si sjeme upravo posijao. Na Zemlji su pomoćna sredstva Stvoriteljeva – i to prilično važna – vrijeme i prostor, koji su, da tako kažemo, kristalizirani oblici Stvoriteljevog mirovanja sedmog dana stvaranja, koji još uvijek traje. Zato se vrijeme i prostor moraju uzimati u obzir. Oboje je pod izvjesnim okolnostima – ako se zna kako –

moguće privremeno isključiti, ali to su samo iznimni slučajevi. Na kraju, brate Amo, još nešto! Tko dođe ovdje k nama, mora se u prvom redu učiti skromnosti i poniznosti, a to mora biti dobrovoljno. Mi ovdje nikoga ni na što ne prisiljavamo, ali znamo, da će se svatko svojevolutno htjeti uklopiti, ako mu je iskreno stalo do toga da ide putem razvitka koji se općenito naziva putem svetih ljudi. Još jednom ti skrećem pozornost na to da postoje još stotine, ne, tisuće drugih puteva prema krajnjem cilju. Kaži mi, je li tvoja iskrena želja ići našim putem, i time stvarno postati jednim od nas?“

Majstor „Z“ me gledao, pažljivo očekujući što ću odgovoriti. Gotovo mi se učinilo, kao da se boji da se ne predomislim.

Čudno! Osjetio sam značaj ovog trenutka! Kao bljesak munje, pred mojim duhovnim očima iznenada je iskrsnula jedna situacija u kojoj sam ja bio odlučujući čimbenik. Vidio sam sebe kako stojim na raskrižju. Lijevo je vodio put u sunčani krajolik sa cvijećem, ali horizont je bio kao zamagljen isparivanjima što se dižu za vrijeme toplih ljetnih dana. Drugi, desni put vodio je kroz jednoličan, slabo osvijetljen krajolik, ali u pozadini je bio vidljiv tako divan prizor obasjan suncem, da sam odmah osjetio da me moje određenje vodi u tom pravcu.

Kad je vizija nestala i kad sam ponovo stekao vlast nad sobom, vidio sam Majstora „Z“ kako me još uvijek gleda upitno i s očekivanjem. Bio sam zbunjen, rukom sam obrisao čelo i promrmljao:

„Gdje smo stali u našem razgovoru?“

„Pitao sam te, dragi brate Amo, želiš li ozbiljno postati jednim od naših?“

„Da, istina, sada se sjećam! Svakako, Majstore „Z“! Zato sam i došao ovamo“.

„No, dobro, dragi brate Amo. Na putu, kojim mi ovdje idemo, sve mora biti učinjeno dobrovoljno. Nikada se ništa ne smije raditi pod prisilom. Zato tvoj današnji „ja“ uzimam kao privremen i uvjetovan. Kada prođe pola godine, ponovit ću ti isto pitanje, jer u početku će ti ovdašnji život biti jako jednoličan. No to mora tako biti, da bi se vježbao u samodisciplini. Od sada si, dakle, jedan od „naših“, i ja ti najsrdačnije želim dobrodošlicu, dragi brate Amo“.

Govoreći to, Majstor „Z“ me ponovo zagrlio. Kada me pustio, primijeti: „Od sada ćeš ići sam svojim putem, ali imaš pravo svakoga od tvoje braće ovdje pitati za savjet i objašnjenje. Međutim, ako ponekad ne bi dobio zadovoljavajuć odgovor, tada pokušaj razumjeti onoga tko je već otišao dalje u svom razvoju, jer on možda vidi da ti sam možeš naći odgovor na tvoje pitanje, što će u tom slučaju biti puno korisnije za tvoj napredak. S bratom Gustavom ćeš dijeliti prostoriju, on će biti tvoj brat, koji će te savjetovati i voditi. Da ponovim još jednom, glavni uvjeti su: budi skroman i ponizan, i nikada se nemoj osjećati povrijeđenim. Neka te prati blagoslov Svemoćnog!“

Rekavši to, Majstor „Z“ položi ruke na moju glavu: osjetio sam, kao da je kroz mene prošla neka vrsta električne struje.

Time je naš razgovor bio završen, pa sam krenuo s bratom Gustavom u njegove prostorije; on je, naizgled slučajno, baš on u tom trenutku otvorio vrata sobe Majstora „Z“.

5. poglavlje

U ŠKOLI POSVEĆENIH

Za mene je započeo zaista jednoličan život. Soba je bila skromno namještena. U njoj su se nalazila dva jednostavno napravljena kreveta pokrivena hasurama, jedan stol, dvije stolice, vrč s vodom i posuda za umivanje. Ljuske od kokosovih oraha služile su kao šalice. Na zidu se nalazila polica s najrazličitijim knjigama o filozofiji, religijama, prirodnim naukama i okultizmu.

Izgledalo je, kao da se o meni nitko ne brine. Nisam dobio nikakav poseban zadatak ni zaduženje. Čudio sam se tome. Pitao sam brata Gustava, koji je, usput rečeno, postao prilično šutljiv, što da radim.

Slegnuo je ramenima, i samo primijetio:
„Naći ćeš već nešto, što će te zanimati.“

Počeo sam se šetati vani na svježem zraku ispred zgrade, kad je vrijeme bilo pogodno. To me uvijek jako umaralo (vjerojatno zbog visine na kojoj smo se nalazili), te bih po povratku u sobu redovito prilegao. Općenito sam prvih tjedana jako puno spavao, tako da sam jednom smijući se rekao bratu Gustavu:

„Čini mi se, kao da se nalazim u nekom sanatoriju za spavanje!“

„To se u početku događa svima koji dođu ovamo gore. I to je dobro. Ti još nisi svjestan toga da visinski položaj, mnogo sna, duhovno okruženje i magnetski utjecaj svih onih koji ovdje borave, predstavljaju jednu vrstu plodnog tla s obzirom na duševni rast. Odjednom ćeš osjetiti kako si porastao, i tvoja će pospanost nestati sama po sebi.“

„Što misliš pod „duhovnim okruženjem“ ovdje gore?“

„To ćeš kasnije saznati. Ipak, za privremeno snalaženje znaj, da se u ovoj okolini zadržavaju brojna duhovna bića, koja dolaze iz međuplanetarnog prostora; tu se nalaze i duše umrlih, koje čekaju priliku za ponovno utjelovljenje, kako bi započele svoj zemaljski život. Uopće ne možeš zamisliti, u kojoj je mjeri ovdje gore sve oko nas prepuno života, usprkos prividno beznadnoj usamljenosti.“

Zadovoljio sam se time: pa ipak su prošli mjeseci, prije no što sam se zahvaljujući svom ezoteričkom školovanju mogao i sam uvjeriti u ono, što mi je brat Gustav rekao.

Prilikom šetnji, zapažao sam, da se nikada ne uspijevam previše udaljiti od zgrada. Stalno sam se želio uspeti na onizak greben, koji se nalazio iza jedne od zgrada, kako bih radi orijentacije bacio pogled na okolinu. Ali, kad god bih se počeo penjati, obuzela bi me neka vrsta umrtvljenosti, koja bi se konačno manifestirala kao ravnodušnost i oduzela mi energiju, tako da bih prekidao te pokušaje, iako sam nakon toga u svojoj sobi uvijek sam sebi iznova obećavao,

kako ću ipak provesti svoju namjeru. Kasnije sam saznao, da sam bio vezan jednom magnetskom vezom, čija je svrha bila spriječiti da se previše ne udaljim i možda zalutam, te ne nađem put natrag ili pak da se slučajno ne smrznem, jer je, usprkos zasljepljujućem sunčevom sjaju, ovdje gore ipak bilo hladno. Samo ponekad su se vidjeli oblaci. Niži oblaci, izgleda, nisu dopirali do ovih visina.

Druge stanovnike nastambi viđao sam samo prilikom jela, a jeli smo uglavnom u tišini. Očigledno ljudi nisu brinuli jedan o drugome. Jelom se nije započinjalo prije no što bi svi zauzeli svoja mjesta za dugačkim drvenim stolom, na čijem je čelu sjedio Majstor „Z“. Prije jela bi Majstor „Z“ izgovorio određenu molitvu, nakon čega bi slijedila stanka za meditaciju. Isto tako je i nakon jela bila uobičajena molitva i meditacija.

U početku sam prilikom jela sjedio na kraju jedne strane dugačkog stola, pored brata Gustava. Međutim, četvrtog dana sam bez objašnjenja premješten među dva čovjeka ozbiljnog, zatvorenog izgleda. Pokušavao sam započeti razgovor s njima, ali umjesto odgovora, oni bi samo potvrdno ili odrečno kimali glavama. Pitanja na koja nisu htjeli odgovoriti, jednostavno su ignorirali. Kada sam nekoliko puta ponovio pitanje upućeno jednome od njih, ošto me pogledao kao da ga ometam u njegovom miru, te mi dosta otresito odgovorio:

„Brate, nemoj neprekidno ispitivati o stvarima, na koje ćeš s vremenom i sam moći odgovoriti. Promatraj, uči, i sve će ti se razjasniti samo po sebi.“

Kao tipičan Nijemac, osjetio sam, da je ovaj odbijajuć odgovor donekle povrijedio moj ponos. Pogledao sam oko sebe jesu li ostali primijetili odbijanje na koje sam naišao. Ali, svi su izgledali kao da meditiraju ili su bili zadubljeni u sebe, te naizgled uopće nisu obraćali pozornost na mene. Tada sam pogledao Majstora „Z“. On me očigledno promatrao. Ljubazno mi je kimnuo, i time je moj osjećaj „povrijeđenog ponosa“ iznenada nestao.

Dugo je trajalo, dok nisam saznao gdje se ostali stanovnici zadržavaju čitav dan. Većina je studirala sama ili u grupama, bavila se meditativnim vježbama ili radila sasvim obične poslove, kao što su doprema namirnica i ostalih neophodnih stvari.

Iz tih razloga, početak mog boravka u domu Majstora „Z“ tekao je krajnje jednolično i nezanimljivo. Pritom nisam imao ni posebnu potrebu da se bavim bilo čime. Osim prilikom zajedničkog jela, Majstora „Z“ nisam nikada viđao. Ukratko se može reći, da sam ovdje gore zapravo bio suvišan. To je prava riječ za stanje u kojem sam se nalazio: „suvišan“. U početku o tome nisam ni razmišljao, jer nisam osjećao poticaj ni želju da bilo što napravim ili poduzmem.

No jednoga jutra, iznenada sam osjetio neslućenu energiju, koja mi je nadošla takvom silinom da sam se stvarno uzbudio. Kad se pojavio brat Gustav da bi se pripremio za ručak i krenuo prema blagovaonici, doslovno sam se okomio na njega s gomilom zahtjeva, riječi i pitanja svih vrsta:

„Slušaj malo, dragi brate Gustave“, počeo sam, „sada mi je konačno dosta izležavanja i ljenčarenja. Ako uskoro ne nađem neko zanimanje, pokupit ću svoje stvari i nestati odavde. Ova mi stvar postaje ne samo dosadnom, već i glupom! Zar sam došao ovamo da bih prespavao svoj život? Što kažeš na to? Jednostavno ne odgovaraš. Krasno mi je to bratstvo! Što ću ja ovdje? Kaži i sam, nije li moj boravak ovdje jedna velika glupost?“

Ovako sam govorio bratu Gustavu, a da se on nije udostojio ništa odgovoriti, što me samo još više uzбудilo, i to toliko, da sam ga skoro počeo vrijeđati. Povisio sam glas i počeo vikati. No, brat Gustav se još uvijek ponašao kao da za njega ne postojim. To me odjednom toliko naljutilo, da sam dohvatio knjigu koja je ležala na jednostavnom stoliću, i bacio je na brata Gustava vičući:

„Evo ti, možda te ovo probudi!“

„Ne, ni to ga neće probuditi, jer brat Gustav je potpuno budan“, začuo sam iznenada glas Majstora „Z“, koji se pojavio na vratima upravo u trenutku, kada sam bacio knjigu na brata Gustava. Knjiga je, kao da slijedi tajanstvenu zapovijed, promijenila smjer i nije pala, već je usporila i polako dolebdjela do Majstora „Z“, koji ju je smiješeći se prihvatio.

Glas Majstora „Z“ me otrijeznio. Zbunjeno sam ga pogledao, i – bilo me sram!

„Ne trebaš se sramiti, brate Amo“, ljubaznim glasom primijeti Majstor „Z“; „Tu krizu, koju sada prolaziš, prošli su svi bez iznimke, pa i ja, kad su došli ovamo. Kriza pokazuje, da si sada spreman na suradnju. Od sada ni visina, ni hladnoća, niti bilo kakve prirodne prepreke ne će više predstavljati smetnju tvojoj stvarnoj suradnji s nama. Ti si sada ispunjen životnom snagom poput nekog do vrha napunjenog spremnika energije. Ovo si stanje morao postići sasvim sam, bez ičije pomoći ili potpore s bilo čije strane. Stoga su svi šutjeli i bili suzdržani spram tebe, pa i brat Gustav. Sada skupi hrabrost: prvi si ispit položio, iako je to bio najlakši od svih! Od sada ćeš kao običan nosač pratiti karavane koje u redovitim razmacima posjećuju određena mjesta, da bi prenosile stvari koje su nam neophodne. U vrijeme kad ne budeš na putu, primat ćeš poduku. No, ne dozvoli da te odbije to, što će u početku i dalje sve biti jednolično. Ne smiješ postavljati pitanja, premda s tvog sadašnjeg gledišta sve izgleda zbrkano i pogrešno. Sve što ti je sada nerazumljivo, služi tome da ojača tvoje tijelo, izoštri tvoju dušu, a tvoju vječnu neprolaznu „Ja-svijest“ toliko ojača, da bi u buduće samoga sebe uvijek mogao imati pod kontrolom. Kasnije ćeš sa zahvalnošću spoznati, da su te vježbe od samog početka bile korisne za tvoju samodisciplinu. Nakon ručka pođi sa mnom, jer ću ti u znak priznanja što si položio ovaj prijemni ispit, iako lagan, dopustiti malen uvid u beskrajno brojna područja istraživanja, kojima se mi bavimo. Zapamti: ovo je pogodnost koju imaš samo ti, jer smo mi nekada tijesno surađivali, dakle, jer ti si već napredniji od ostalih novopridošlih i jer znam da Nijemca ništa toliko ne muči, kao ono čemu ne vidi svrhu. Kako se većina vodećih ličnosti njemačkog naroda utjelovila sa „Urana“, to je glavna karakterna crta stanovnika Urana i čitavog njemačkog naroda. To je poznata njemačka točnost, koja se vrlo lako preokrene u pedanteriju; isto tako i pouzdanost, poštenje i ustrajnost, koja ih često čini nepokolebljivima“.

Nakon ručka, u kojem sam ovoga puta posebno uživao, vrlo dobro raspoložen Majstor „Z“, pozvao me i rekao:

„A sada, brate Amo, kao prvo iznenađenje, vidjet ćeš nešto, što vjerojatno nisi očekivao“.

Govoreći to, Majstor „Z“ me uhvati pod ruku te krenusmo nekim dugačkim hodnikom na čijem su se kraju nalazila jedna vrata.

Ono što sam tada doživio, za mene je u ono vrijeme bilo toliko neobično i neshvatljivo, da sam stvarno vjerovao da sam se našao u nekom drugom svijetu. Nakon što smo prošli kroz ogromnu prostoriju u kojoj su se nalazile samo knjige i manuskripti, došli smo do sljedeće velike prostorije koja je imala stakleni krov, koji je vjerojatno zatvarao otvor u stijeni, jer je kroz strop prodiralo danje svjetlo. Ta je prostorija bila neka vrsta muzeja, ali sasvim posebne vrste, kakav vjerojatno ne postoji nigdje drugdje na svijetu. Kao nekadašnji učenik svetih ljudi, vezan sam dragovoljno danom „unutrašnjom“ časnom riječi, koju sam dao prilikom svoje posljednje inicijacije na završetku svog školovanja, pa mi na žalost nije moguće detaljno opisati sam muzej. Mogu reći samo toliko, da je tamo bilo moguće pratiti duhovni rast svakog pojedinog učenika Majstora „Z“, i to jednim jednim pogledom. Između ostaloga, mogao sam vidjeti na kojem se stupnju nalazim u svome razvoju. Veza između muzeja i osoba bila je ostvarena određenim duševno-magnetskim kontaktom, uglavnom uslijed slobodne volje svakog učenika da boravi u prebivalištu Majstora „Z“, s namjerom da postane „posvećenik“ svetih ljudi, a time i da sam postame Majstorom kao što je to Majstor „Z“. Nakon što smo neko vrijeme šetali muzejem, a pritom mi je Majstor „Z“ objašnjavao važne stvari, vratili smo se u predvorje gdje su se nalazile ogromne količine knjiga i ostalih spisa. Tu su bili zastupljeni svi jezici svijeta. Nehotice sam tražio gdje se nalaze knjige na njemačkom jeziku. Međutim, nisam našao ništa. Upravo sam Majstoru „Z“ htio postaviti pitanje u vezi s time, kad mi je počeo objašnjavati:

„Dragi brate Amo, ovdje postoje i knjige na njemačkom jeziku, pa i takve koje su pisane narječjima prošlih stoljeća, ali ni to nije najčudnije u ovoj knjižnici. Najčudnije je da ti, samo ako znaš kako, možeš svaku knjigu smjesta čitati na tebi poznatom jeziku, bez obzira na kojem je jeziku knjiga pisana ili tiskana: osim toga, u ovim češ knjigama naći napisanu cijelu povijest našeg sunčevog sustava, uključujući i postanak čovjeka, kao i opis događaja koji će se odvijati tek u sljedećim stoljećima. Međutim, povijest sljedećih stoljeća je nažalost prikazana tako da sadrži i moguća odstupanja do kojih može doći prema logičnom razvoju onoga što je već prošlo i u skladu sa slobodom odlučivanja čovječanstva“.

Stvari, koje sam ovdje čitao i saznao, bile su toliko čudne, da sam ih jedva uspijevao shvatiti. U knjigama o neposrednoj budućnosti bila su opisana otkrića vezana uz uporabu električnih i magnetskih struja Zemlje, razvoj automobila, filma, zrakoplova, radioaparata..., ali, ne smijem dalje nabrajati, jer mi je zabranjeno ići ispred vremena kad će ta otkrića biti objavljena! Još samo da kažem, da sam ja tada, na kraju prošlog stoljeća, već bio saznao za Prvi svjetski rat, za Drugi svjetski rat, kao i ono što će zatim slijediti. No, o tome ne smijem

ništa reći. Zato neka nitko ne pokušava nešto saznati pišući mi. Kada sam se vratio u svoju sobu, zatekao sam brata Gustava kako sjedi za stolom i studira. Prišao sam mu s riječima:

„Brate Gustave, molim te, oprosti mi moje jutrošnje ponašanje. Izgleda da sam na trenutak izgubio vlast nad sobom.“

„Sve je u redu“, smijao se brat Gustav. „Nisi ti jedini kome se to dogodilo. Svi smo to prošli, pa i ja. Ja sam čak tada, kada sam doživio prvu krizu, skoro pretukao prijatelja s kojim sam dijelio sobu. Mislio sam da sam ga pretukao, ali, kada sam ponovo došao sebi, vidio sam da sjedi za stolom smijući se. Ono što sam ja mlatio, bio je kristalizirani oblik kojeg je on stvorio, a za kojeg sam ja mislio da je on (to ćeš i ti s vremenom naučiti oblikovati)“.

„Ti to možeš?“ upitah znatiželjno.

„Svakako, pa to je najlakša stvar što postoji.“

„Bi li mi napravio takav jedan oblik?“ upitao sam.

Brat Gustav je smijući se kimao glavom upozoravajući: „Vidiš li, dragi brate Amo, kako i tebe hvata znatiželja. A što bi ti imao od takve male predstave, koja bi sličila čudu. Ništa, sve dok i sam nisi sposoban učiniti isto. A kada to budeš mogao, nećeš se više čuditi. Tada ćeš tu mentalnu vještinu sam izvoditi; toliko dugo i toliko često koliko budeš htio, a pritom ćeš vidjeti da to uopće i ne želiš raditi, jer će ti s vremenom postati dosadno.“

„Vi ste svi prilično čudna braća“, smijao sam se, ali odgovor me ipak zadovoljio.

„Usput rečeno, brate Amo, savjetujem ti da legneš u krevet. Sutra ćeš krenuti na dugačak put prema Tibetu s kolonom koja ide po namirnice. To je put od najmanje deset dana hoda, uvijek prema visoravni s teškim hladnim i snježnim olujama. Ukoliko sja sunce, dobijaš opasne opekotine ako se ne pripaziš. Zato dobro slušaj savjete vođe kolone. Budeš li ga slušao, ništa ti se ne će dogoditi i ne ćeš imati neugodnosti. Ali pazi: vođa kolone će davati upute samo na najljubazniji način. Ti ga ne moraš slušati, ali u tom ćeš slučaju trpjeti, kao na primjer, od sunčanih opekotina.“

„Lijepi izgledi“, primijetih.

„To još ni izdaleka nije sve. Doživjet ćeš još mnogo toga. Između ostalog, proći ćete i pored mjesta u kojem žene pohađaju „Školu majstorstva“. Tamo budi posebno oprezan.“

„Bez brige, ne bojim se žena.“

Umjesto odgovora, brat Gustav je tiho zviždukao, kao da je time htio reći: to ćemo još vidjeti, moj mladiću!

„Usput rečeno“, ponovo sam započeo razgovor, „to je prvi puta da čujem kako i žene imaju priliku postići majstorstvo“.

„A zašto ne?“ odvrati brat Gustav retoričkim pitanjem. „One su isto tako ljudi kao i mi“.

„Znam, no mislio sam uvijek da različite poteškoće vezane uz njihova ženska tijela čine prepreku u postizanju majstorstva“.

„Pa postoje žene koje su slikari, kipari, pisci i pjesnici, zar ne?“

„No da, ali to je nešto sasvim drugo. One pritom uvijek ostaju žene i ne gube svoje ženske karakterne osobine. Ali kao Majstori – ne znam! Ne mogu to zamisliti“.

„I to će ti s vremenom postati jasno. Za sada ću ti samo napomenuti neke stvari koje neka ti posluže kao nit vodilja za vlastito razmišljanje. Kao prvo; ne smiješ zaboraviti, da se podjela na dva različita, ali međusobno se upotpunjujuća spola, provlači kroz cjelokupno Stvaranje. Onaj tko je postigao majstorstvo, toliko je nadišao značaj i različitost spolova na Zemlji, da je postao i majstorom nad spolnim nagonom. Da naglasim, on je njime ovladao, ali ga nije izgubio ili ostao bez njega. Ovladavanje njime sastoji se u tome da svaki Majstor, sasvim svejedno da li je ženskog ili muškog spola, može živjeti s drugim i uz drugog, isto kao što mi smrtnici živimo kao brat i sestra, kao majka i sin ili otac i kći. Ovladavanje spolnošću u spomenutim slučajevima za nas je nešto samo po sebi razumljivo samo zato, što tako zahtijeva moral star stotinama i tisućama godina, i što nam je takav pojam o moralu postao uobičajenim. Isto tako je ovladavanje spolnošću kod onih koji su postigli majstorstvo, svejedno jesu li ženskog ili muškog spola, nešto samo po sebi razumljivo; samo što je kod postignutog majstorstva odnos između spolova na višem stupnju nego što je to kod odnosa brat-sestra, majka-sin ili otac-kći. Odnos spolova na stupnju majstorstva je istinsko i pravo prijateljstvo i drugarstvo, dakle pravo bratstvo u duhu“.

„To mi je jasno“, odgovorih na to objašnjenje, „jer pritom otpada čin spolnog sjedinjenja“.

„I upravo tu se jako varaš. Stapanje spolova na razini majstorstva se također događa, no u svakom slučaju drugačije nego pod običnim zemaljskim okolnostima. Stapanje spolova na razini majstorstva je isto kao i stapanje spolova u nebu, gdje se, kao što je poznato, sklapaju „istinski brakovi“. Stapanje spolova na razini majstorstva ili „na nebu“ sastoji se u tome da se negativni, dakle ženski dio, stopi u savršenu cjelinu s muškim dijelom bića u „jedno biće“ što se tiče mišljenja, djelovanja i stvaranja. Ukratko, to je stanje najvećeg sklada, kakvo jedva možemo zamisliti. Negativni dio popušta i tim popuštanjem navodi pozitivni dio da se dopušta voditi i upravljati u svom djelovanju. Za sada samo toliko! Sve dok ne postignemo majstorstvo, mi muškarci i žene ponašamo se prilično ljudski. Stoga budi oprezan kad se zaustavite kod ženskog samostana, ili, bolje rečeno, kod majstorske škole gdje se školuju žene. Ja sam sebi tamo nekoć

skoro pokvario čitavu daljnju karijeru u pogledu inicijacije, a time naravno i karijeru osobe suprotnog spola koja je bila u pitanju. Zato se, dragi zemljače, malo pripazi“.

Morao sam se nehotice nasmijati tome savjetu. Žene me nikada nisu posebno zanimale. Nisam vidio nikakvu opasnost za sebe u posjeti mjestu gdje su žene studirale. Ipak, nakon što sam legao i razmislio o riječima brata Gustava, one su mi se činile sve značajnijima. Posebno zato, što sam znao da mi, prilikom našeg razvoja u duhovnom pravcu, još jednom prolazimo sve što je prilikom našeg dugog, dugog razvoja kao čovjeka ikada u našem postojanju igralo neku ulogu, i to kao neku vrstu iskušenja. Iznenada sam se sjetio da sam ja na jednom drugom planetu, na kojem je Majstor „Z“ već postigao majstorstvo, bio oženjen. Svoje tadašnje žene nisam se mogao sjetiti. Osim toga, sjetio sam se i da prema okultnom shvaćanju za svakoga postoji njemu pripadajući dio suprotnog spola; dakle, za muškarce druga duševna polovica u obliku žene, a za žene druga duševna polovica u obliku muškarca.

Upravo kada sam odlučio da o tome pitam brata Gustava, on je digao pogled sa svojih knjiga i odgovorio mi sa smješkom:

„Nemoj više razmišljati o tome. To će ti se kasnije samo po sebi objasniti. Prije nego što budeš tako daleko, najprije temeljito nauči osnovni princip postojanja: ljubi Stvoritelja kao Oca i Brata iznad svega, a svako stvorenje koje je isto tako dijete Božje kao i ti, voli upravo tako kao što voliš samoga sebe“.

Zadovoljio sam se time i zaspao.

Sljedećeg dana bjesnila je strahovita snježna oluja.

„Aha“, rekoh pomalo likujući bratu Gustavu.

„Ovoga puta ste se vi „mudraci s Istoka“ ipak malo prevarili s obzirom na vaše poznavanje vremena“.

„Zašto?“ upita brat Gustav sasvim nevino.

„Pa, bilo je rečeno da sutra, a to je danas, kolona kreće na dugi put, a sada od toga ne će biti ništa“.

„A ipak će nešto biti, i to tako što ćeš krenuti prema skladištu namirnica i tamo pomoći pri posljednjim pripremama za polazak. Tada ćete usprkos snježne mećave krenuti do cilja prve etape, koji je odavde udaljen samo nekoliko milja. Do tamo vam nikakva snježna oluja ne će naškoditi. Naprotiv, kratak marš će vam dobro doći i naviknuti vas na klimu koja vani vlada“.

Spakirao sam ono malo svojih stvari i brat Gustav me odveo do skladišta hrane. Tamo je vladala velika užurbanost. Otprilike trideset do četrdeset Tibetanaca imalo je pored sebe terete, koje će nositi na leđima. Ti su se tereti sastojali od neke vrste pletenih koševa, koji su sada bili skoro prazni. Na moje pojavljivanje, nitko nije obraćao pozornost. Brat Gustav me vodio do jedne grupe zabavljene razgovorom, gdje sam bio predstavljen vrlo visokom, vitkom i lijepom čovjeku preplanulom od boravka u prirodi, čiju nacionalnost nisam mogao

dokučiti. Ono što sam zapazio kao posebno ugodno, bila je neodoljiva srdačnost koja je strujala iz njega.

Brat Gustav me predstavio kao brata Amoa. Vođa kolone se zvao „brat Xerx“, iz čega također nisam mogao dokučiti ništa o njegovoj nacionalnosti.

Brat Xerx me poveo do jedne grupe Tibetanaca koji su me sa smiješkom i prijateljski pozdravili. Dobio sam jedan od koševa za nošenje. Nisu me posebno predstavljali. To i nije bilo potrebno, jer su me nosači smjesta prihvatili kao jednoga od svojih i obraćali mi se s „You“ na engleskom, jer su svi govorili engleski. Neki od tih Tibetanaca su čak znali i po nekoliko njemačkih riječi.

Brat Xerx se vratio onoj grupi kod koje sam mu bio predstavljen. Grupa se sastojala od studenata koje sam poznao, jer smo često zajedno ručali. Tibetance do tada još nisam vidio. Neki od njih su me, izgleda, poznavali. Možda su bili nosači u onoj koloni koja me bila dovela ovamo.

Tek što sam pogledao košaru koja mi je bila dodijeljena i u kojoj se nalazila dodatna deka za spavanje od neobično debele vune, kad je rečeno da stavimo svaki svoj teret na leđa. Nakon toga se pojavio Majstor „Z“, koji nam je održao kratak meditativni govor i blagoslovio nas ispruženim rukama, tj. magnetski nas preporučio zaštitu Najvišeg.

Pošto smo iz hodnika u stijeni izašli na otvoreno, lice nam je zapahnuo oblak najfinije snježne prašine. Vjetar je opasno urlao, a zrak je bio tako leden, da se činilo kao da reže kožu.

Išli smo jedan za drugim i to u tako malim razmacima, da smo nogu stavljali u trag onoga ispred nas, čim bi on svoju podigao. To je bilo neophodno jer je snijeg tako gusto padao, da bismo inače jedan drugoga bez sumnje izgubili iz vida. Pošto smo otprilike pola sata gazili kroz dubok snijeg, stigli smo na put koji je vodio desno niz padinu. Ovdje je oluja put skoro sasvim očistila od snijega, pa smo dobro napredovali. Odjednom smo, izgleda, izašli iz snježnih oblaka, jer je prestalo sniježiti, ali ispod nas je vrilo i komešali su se tamni oblaci. Između njih i sivog sloja oblaka iznad nas je, izgleda, bilo zatišje. Oluja se odjednom smirila i činilo se da je toplije, no to je vjerojatno bila posljedica prestanka oluje.

Slabo se vidjelo, jer je strmina kojom smo se penjali naginjala unazad i tako zaklanjala pogled na vrhunce. Skrenuli smo desno i obišli jednu stijenu. Postajalo je sve svjetlije i svjetlije. Iznenada je pred našim očima iskrsnuo krajolik neopisive ljepote. Sloj oblaka je bio kao odsječen. Ispod nas se nalazila planinska visoravan pokrivena dubokim snijegom, čiji vrhunci nisu dopirali do visine na kojoj smo se nalazili. U pozadini su se brda otvarala u dolinu, koja se gubila u pari i magli. Sve do tamo, krajolik se kupao u sunčevom sjaju. Tu i tamo lutali su bijelo-sivi i plavkasto svjetlucajući komadići oblaka na kojima se ljeskalo sunce. Prema gore i u pravcu horizonta sve je blještalo u nebesko plavoj boji nezemaljske nježnosti i raskoši. Nehotice sam ostao stajati kako bih upio tu ljepotu krajolika. Da sam time omeo kolonu iza sebe, nije mi uopće palo na pamet. To sam primijetio tek kad sam se sit nagledao prizora, pa sam se u znak isprike naklonio onima iza sebe. Odmahnuli su smiješeći se. Zastali su i oni, koji

su bili ispred mene. Brzo su primijetili kako me zaokupio krajolik, pa su se tiho zaustavili da ne bi smetali.

Brat Xerx mi se nasmijao sa čela kolone i doviknuo:
„Jesi li se dovoljno nagledao, brate Amo?“
Potvrдно sam kimnuo glavom, također se smijući.
„Uskoro ćemo biti na cilju, pa ćeš moći do mile volje promatrati krajolik“.

Tako je i bilo. Zaustavili smo se i odložili naše terete kod jedne skupine zgrada. Činilo se da tu stanuju Tibetanci, ili su možda zaduženi za upravljanje zgradama.

Nakon što sam odložio svoju košaru, još sam se neko vrijeme zadržao na otvorenom. Sunce je sjalo sa svjetlo plavog obzorja, dok su se ispod nas, dolazeći sa sivog zamagljenog horizonta, stvarala klupka oblaka koja su se valjala prema nama; znak, da će se ove noći ponoviti snježna oluja.

Zadubljen u igru prirode, osjetio sam dodir na ramenu. Okrenuo sam se: predamnom je stajao brat Xerx. „Po tome se prepoznaje Nijemac“, reče on kao uvod, „jer se oduševljava prirodnim ljepotama. No moram priznati, da se i sam uvijek iznova divim ljepotama prirode, iako bih, s obzirom na moj rodni kraj, na njih trebao biti naviknut“.

„Odakle si rodnom?“ upitah.

„Tamo gdje Kavkaz prelazi u Armensku visoravan. Moji su roditelji s Kavkaza. Majka je iz Georgije, a otac vjerojatno ima perzijske krvi. Govori se, da je potomak nekadašnjih perzijskih vladara“.

„Čudno. Činiš mi se tako poznatim, a nikada nisam bio na Kavkazu“.

„To može imati različite uzroke. Možda smo se već prije poznavali tijekom nekog ranijeg zemaljsko-planetarnog utjelovljenja, ili nam se pak čini da se poznajemo, jer ja imam isti osjećaj privlačnosti u odnosu na tebe; imamo iste ciljeve, a našem karakteru daju pečat isti ideali.“

„Kako si ti došao u školu Majstora „Z“? pitao sam dalje.

„I ja sam osjetio neki neodređen zov, upravo kao i svatko od nas, koji sada boravimo kod Majstora „Z“, a sreo sam ga na jednom njegovom putovanju kroz Beludžistan. Nalazio sam se u jednom samostanu, no nikad nisam bio sasvim zadovoljan tamošnjim stremljenjima. Zato sam u trenutku susreta s Majstorom „Z“ odmah znao kamo pripadam, pa sam pošao za njim.“

U međuvremenu se spustio mrak, pa smo krenuli u glavnu zgradu. Tamo smo nešto pojeli, zatim je brat Xerx održao jednu meditaciju, nakon koje smo pošli na spavanje, barem sam ja smjesta zaspao.

Sljedeća dva dana, naše je putovanje bilo prilično naporno. Stalno smo se kretali duž visoravni, koja je poput golemog krova međusobno povezivala različite grupe planinskih vrhova. Brat Gustav je imao pravo, kada me je bio upozorio na snagu sunčevih zraka na ovoj visini. Prije nego li smo krenuli na put sljedećeg jutra, jedan Tibetanac mi je dao malu posudu s nekim uljem i uputio me da njime namažem lice, vrat, dlanove i ruke, kako bih se zaštitio od opekotina. Posudu s uljem stavio je pored mene, ali ja sam se zaboravio namazati.

Sljedećeg jutra, prije polaska, brat Xerks je oklijevao i promatrao me kao da nešto očekuje. Uvrstio sam se među tibetanske nošače. Jedan za drugim, i ostali su me počeli promatrati, tako da sam se potpuno zbunio. Smiješeci se, brat Xerks tada reče:

„Brate Amo, nisi li slučajno nešto taboravio?“

Pogledao sam svoju opremu i nisam mogao otkriti ništa, što ne bi bilo u redu. Tada je pokazao na klupu, na kojoj je još stajala posuda s uljem.

Ispričao sam se, namazao uljem i ponovo zauzeo svoje mjesto u koloni nosača. Krenuli smo. U početku me ulje na licu smetalo, ali tada sam vidio, da se skoro svaki Tibetanac isto tako namazao uljem, iako su oni kao stanovnici planinskih visoravni bili naviknuti na visinsko sunce.

Sljedeća smo dva puta također prenoćili u kolibama, koje su iznutra bile uvijek jednako uređene; sadržavale su samo ono najpotrebnije. Ta skloništa, koja su se nalazila u razmacima od po dan hoda jedno od drugoga, bila su izvanredno opremljena. Uvijek je na svakom od tih mjesta bilo sve u najboljem redu. Naravno, svaka je kolona na odlasku za sobom ostavljala sve uredno, što nije uključivalo dopremu drva za loženje (ponekad je u tu svrhu služio i osušeni izmet životinja) i opskrbu sušenim voćem.

Sljedeće večeri, nakon meditacije, kad je većina ljudi već bila polijegala (naše skloništa su i ovog puta bile barake; neke od tih nastambi imale su samo zidove od busena trave položenih jedni na druge, na koje je stavljen drveni krov, preko njega kamenje i zatim opet busenje trave; krovšte je građeno od vrste drveta, koje se teško raspadalo) obratio sam se bratu Xerksu, koji je svako veče prije spavanja obilazio nastambe i svakome poželio „mirnu i okrepljujuću noć“, sljedećim riječima:

„Kaži mi, dragi brate Xerks, tko to održava sva ova prenočišta?“

„Mi sami, uz dragovoljnu pomoć stanovnika dolina od kojih kupujemo poljoprivredne proizvode. Tijekom svog školovanja, i sam ćeš jedno vrijeme pratiti takvu kolonu. Ovaj marš je tvoja priprema i trening za taj zadatak.“

Trećeg dana marša spuštali smo se cijelo prijepodne. Postalo je osjetno toplije. Ako je vrijeme do tada bilo uvijek naizmjenice lijepo i sunčano s kratkotrajnim snježnim olujama, ovoga puta smo oko podne po prvi puta doživjeli kišu poslije one oluje s tornadom, prilikom uspona do stama Majstora

„Z“. Uskoro se na mjestima gdje snijeg nije pokrивao šljunak pojavio i po koji busen trave, kao i poneki bijeli cvijet sličan našoj anemoni. To je djelovalo uistinu blagotvorno. To veče, naše se sklonište nalazilo u sasvim drugačijoj okolini. Posvuda okolo bila je zelena trava, a između nje šareno poljsko cvijeće. Večer je bila tako blaga, barem se meni tako činilo uslijed kontrasta posljednjih dana, da smo se mogli zadržavati vani pred zgradom. Mjesec se nalazio u prvoj četvrti, sjajeći s vedrog neba. Okruživale su nas snijegom pokrивene padine i vrhovi visokih planina.

Prošetao sam okolinom. Povremeno je oko mene nešto šušalo i kretalo se. To su bile sitne životinje, koje su u ovom kraju bile toliko pitome da se nisu micale sve dok čovjek ne bi skoro nagazio na njih. Polako sam se okrenuo i pošao natrag prema nastambama iz kojih se vidio odsjaj vatre. Mjesec je toliko osvjetljavao okolinu, da sam mogao izbjegavati kamenje na putu. Iznenada mi se učinilo da čujem frktanje. Zastao sam. Ponovo sam začuo prijeteće frktanje, kao od suzdržanog bijesa. Bio sam neodlučan, te nisam znao što da napravim; da krenem dalje, idem natrag ili da ostanem na istom mjestu. Tada sam začuo glas brata Xerksa, koji me zvao. Nisam se usudio odgovoriti, jer sam se bojao da ću ono nešto, što je režalo na mene, još više naljutiti. Ostao sam miran, ali sam snažno mislio na brata Xerksa i želio da dođe. I stvarno, došao je.

„Što ti je, brate Amo?“ upitao me već iz daljine.

Nisam želio odgovoriti, no tada mi je palo na pamet, da brata Xerksa moram upozoriti na opasnost. Prije nego sam to mogao napraviti, već sam ga začuo pored sebe kako mi govori umirujućim glasom:

„Sve je u redu, brate Amo, ne trebaš se više plašiti. Bio je to snježni tigar, preko čijeg si puta prešao. Kako još nisi okružen onom aurom koju imamo mi, koji već godinama boravimo ovdje, snježni tigar je u tebi naslutio neprijatelja. Nama ne će ništa, jer zna, da mi nikada nikome ne činimo nasilje. Dođi ovamo i pogledaj.“

Prišao sam bliže. Brat Xerks je stajao sasvim uz jednog ogromnog snježnog tigra, koji je mirno dopuštao da mu brat Xerks gladi krzno. Na mene tigar uopće nije obraćao pozornost.

Dok smo se polako vraćali našem prenoćištu, pitao sam brata Xerksa, ne dogodi li se ipak da tigar napadne nekog pripadnika „škole“.

„Teoretski bi to svakako bilo moguće, kad bi netko od nas smetao životinju dok je zabavljena svojim plijenom. Međutim, mi to ne radimo. Kada su site, odnosno kada nisu gladne, divlje životinje nam ne će ništa, jer ih aura koja iz nas zrači, smiruje“.

„Osjećate li tako prema svim životinjama?“

„Da, zašto?“

„Jer mi sada ponovo dolazi jedna misao – što će ti se sigurno činiti tipično njemačkim – s kojom nisam načisto: zašto se životinje moraju međusobno napadati i ubijati da bi se prehranile? Zar to nije jezivo?“

Brat Xerks se smiješio dok je odgovarao:

„Imaš pravo – ovo je tipično pitanje za Nijemca! Isto tako bismo mogli postaviti pitanje: zašto voda teče nizbrdo, a ne uzbrdo? Zašto ne padnemo u svemir kada se Zemlja prilikom svoje vrtnje prividno okrene prema dolje? Kako bismo bili slobodni u našim odlukama, moramo postojati u okolini, koja je podređena izvjesnim zakonitostima. Jedna od tih zakonitosti su primjeri koje sam naveo, a isto je i s odnosima među životinjama. To se ne može promijeniti.“

„Ipak je jako surovo“.

„I da i ne! Surovo je samo s tvoga sadašnjeg gledišta. Nije surovo s gledišta samih životinja. Životinja, posebno ako je još na niskom stupnju razvitka, ne doživljava umiranje kao što to mi doživljavamo. Ona ne poznaje strah od smrti na kakav samo ponekad nailazimo kod viših životinja, a najčešće kod domaćih životinja, koje su u stalnom kontaktu s ljudima. Što bi bilo s milijunima i milijardama kukaca i sitnih životinja, kada bi umirali samo od starosti? Osim toga, duše takvih životinja, koje su još vrlo nerazvijene, svojim umiranjem ispunjavaju svoj evolucijski zadatak. Primjećuješ li, da se na dnu hranidbenog lanca nalaze ona bića, koja su najbrojnija? Životinje u početku imaju samo jednu grupnu dušu, iz koje se počinje razvijati pojedinačna duša stapanjem mnogih životinjskih duša, koje čine grupnu dušu, u jednu višu grupnu dušu: stapanjem više takvih duša nastaje opet nova životinjska grupna duša više vrste. Tim razvojem odozdo najprije se stvara jedna „prirodna duša“, iz koje nastaje ljudska duša koja je sasvim zemaljske naravi, ali se može produhoviti i prijeći u odjeću duha, te tako postati stalnom odjećom individualnog ljudskog duha s punim sjećanjem na sve stupnjeve razvoja tijekom stvaranja. Suprotno tome, ljudski duh potječe neposredno od Boga. Ni jedna životinja, pa ni ona najviša, nema individualni duh dobiven od Boga. Ako promatraš nekog čovjeka, ponekad se već po njegovoj vanjštini vidi koje glavne osobitosti životinjskoga carstva pokazuje njegova duša, koja, kao što je rečeno, predstavlja samo zemaljskim razvojem stvorenu odjeću, koja postaje jedno s duhom čovjeka tek prilikom „duhovnog rođenja“, tj. rođenja u duhu. Zato je ljudska duša poslije zemaljske smrti besmrtna, međutim, tijekom milijuna zemaljskih godina koje ona provodi u duhovnom svijetu, dušu još uvijek može snaći razaranje, odnosno tako zvana „druga smrt“, koja je konačna, jer je to tada stvarna smrt – pravo gašenje. No i u takvoj ljudskoj duši Duh se ne uništava, jer Duh je neuništiv. Duh se u takvim slučajevima ponovo vraća Bogu, ali bez iskustva svog pojedinačnog razvoja kao ljudsko biće. To će ti kasnije također biti jasnije nego što ti ja to sada mogu objasniti riječima. Tijekom godina studija koje su pred tobom, to će ti se razjasniti samo po sebi. Uviđaš li sada, zašto broj životinja mora biti veći što je niže njihovo carstvo? Zato što njihove duše služe kao temelj jednoj razvijenijoj životinji, a više takvih duša čine osnovu jednoj još višoj vrsti, i tako dalje sve do ljudske duše. No neprolazni vječni Duh ulazi u određenu dušu tek kad ona uslijed dugog, dugog razvoja, postane ljudskom dušom. Možda se sjećaš, kako su upravo

vaši njemački humoristički listovi, kao što mi je jednom prilikom Majstor „Z“ pokazao, prikazali taj put razvoja duše; bili su nacrtani određeni tipovi ljudi slični nekim životinjama, koje se ponašaju poput ljudi. Takvi humoristički crteži bili su popularni posebno u Njemačkoj, te pokazuju kako – za većinu nesvjesno – upravo njemački narod posjeduje izražen mistički instinkt. No, dosta o tome!“

„Samo još jedno pitanje, dragi brate Xerks! Prema tome bi profesor Darwin imao pravo što se tiče razvoja vrsta?“

„Prividno da, da je mislio samo na razvoj oblika tijela i duše. Oboje je po svome razvoju zemaljskog podrijetla. Međutim, nije u pravu u svojoj pretpostavci da se ljudski duh također razvio odozdo. To nije tako. Svaki ljudski duh potječe izravno od Božanskog praznoga bitka, i prožima materiju odozgo. Duh kao takav, božanske je naravi, i ne može se razvijati. Njegov razvoj sastoji se u prodiranju kroz duševne i tjelesne ovoje, u kojima ljudski duh djeluje kroz „duševno i tjelesno produhovljavanje“. Taj „proces produhovljavanja“ je ono što mi na Zemlji, gledano s našeg zemaljskog individualnog gledišta, smatramo duhovnim i duševnim razvojem, ali, kao što sam rekao, u stvarnosti to više nije razvoj odozdo prema gore, već uronjavanje, tj. razvijanje odozgo“.

Sada sam imao dovoljno materijala za razmišljanje, te sam još dugo mislio na to što mi je rečeno, sve dok nisam pao u dubok san bez snova iz kojeg sam se ujutro probudio čudesno osnažen.

Sljedećeg dana, ponovo smo išli po blještavom suncu kroz pitom kraj. Dolina se proširila u visoravan sa svježom travom koja je bila poput prirodnog sarga, po kojem je šareno cvijeće tkalo prelijep mozaik. Rijetka stabla su rasla na obalama potoka i malih rječica, koje su izvirale iz ledenjaka u pokrajnim dolinama. Kraj je bio prošaran grmljem. Rasla je tu i poneka breza. Kasno poslije podne skrenuli smo u dolinu i započeli uspon. Pred nama se u pozadini ponovo uzdizala ogromna stijena, okomita kao svijeća, čije su padine bile pod dubokim snijegom. Oko visokih vrhunaca valjali su se tamni oblaci, ali se nisu spuštali u dolinu. Sunčevi zraci su se opet toliko odbijali od snježnih zidova, da je cijela dolina blještala. Kako se prilično široka dolina sad uspinjala, a sad spuštala, pogled u daljinu je bio ograničen. Kad se počelo mračiti, pred nama su iskrsele masivne zgrade oslonjene o stijene. Bile su nalik na velik samostan lama, a to su stvarno i bile. Prošli smo kroz vrata: za prenočište nam je dodijeljena velika, lijepa zgrada. Bili smo prijateljski primljeni, iako je već bilo previše mračno da bismo mogli jasno raspoznavati stanovnike. Osim toga, bio sam i prilično umoran, jer smo imali naporan dan.

6. poglavlje

„PUSTINJAK“ SE SUSREĆE SA SVOJIM „DRUGIM JA“

Nakon mirno provedene noći, probudio sam se pun nove snage upravo u trenutku, kad su me htjeli probuditi. Kada sam izašao van, već je bio dan. Nije bilo hladno. Nebo je bilo zastrto i jako crveno, što nije bio znak da bi se moglo očekivati lijepo vrijeme.

Izgleda da se oklijevalo s odlaskom, jer smo poslije doručka svi bili sakupljeni, a brata Xerksa nije bilo. Međutim, nitko nije bio uznemiren. Brat Xerks se zatim pojavio i obavijestio nas: „Danas ne ćemo ići daleko, jer se očekuje veliko nevrijeme. Ponovo nam predstoji penjanje u visoka brda, te moramo čekati dok ne prođe oluja koja se sprema u visinama. Ići ćemo samo do tri sata hoda udaljene karavanske postaje „Mu“, gdje ćemo provesti tri dana. Ovdje ne možemo ostati, jer se očekuje dolazak još jedne karavane“.

Nakon toga smo krenuli. Uskoro je počela tiho padati kiša. Nebo se sve više mračilo. Put je vodio uzbrdo, i nakon otprilike pola sata, kiša je već bilča pomiješana sa snijegom, a nakon još četvrt sata, našli smo se u snježnoj vijavici. Međutim, vjetra nije bilo, i snijeg nije gusto padoo.

Nakon otprilike tri sata hoda, našli smo se pred karavanskom postajom „Mu“. Nalazila se na velikoj zaravni, gdje je snijeg što je pao ostao na tlu, te činio skoro sedam centimetara debeo sag.

Uskoro smo se udobno smjestili, i svatko se primio nekog posla: pripremao vatru, kuhao vodu, sjedio i čitao, ili razgovarao. Nekoliko tibetanskih nosača je, sudeći po njihovom smijehu, kratilo vrijeme pričajući viceve.

Nisam bio ni za što zadužen, i zato sam ponovo krenuo u šetnju okolinom. Usprkos tome što je padoo snijeg, nije bilo hladno, možda i zato što nije puhao vjetar. Uskoro je snijeg sasvim prestao padati. Nalazili smo se u gornjem dijelu dugačke doline, koja je počinjala u visokim brdima te se spuštala nestajući u kanjonima daleko ispod nas. Na drugoj strani, prijeteći su se izdizale strme snijegom prekrivene padine. Tada je na trenutak sunce probilo tamni sloj oblaka, i dočaralo veličanstvenu igru svjetla. Uskoro su se oblaci ponovo sakupili i sasvim se smračilo. Iznenada je munja rasvijetlila okolinu. Odmah zatim, uslijedio je strahovit udarac groma, čija se jeka uvijek iznova odbijala od strmih stijena. Tada je započelo nevrijeme, kakvo je moguće doživjeti samo u visinama Himalaje.

U trenutku je sve bilo zavijeno snježnom prašinom. Vjetar je urlao, munje blještale, gromovi udarali i jako je zahladilo. Htio sam se brzo vratiti u konačište, ali više nisam znao u kojem se smjeru nalazi. Pritom su mi oštre ledene iglice bole kožu, oluja me skoro oborila, a blještave munje čiji se sjaj lomiuo na snježnim i ledenim kristalima, zasljepljivale su me. Iznenada je jako

bljesnulo i odmah zatim zagrmjelo, da je tlo zadrhtalo. Obuzeo me osjećaj, da me pogodio grom. Što se dalje sa mnom događalo, više nisam znao.

Kada sam ponovo došao k sebi, bio sam ispružen na ležaju u konačištu, a pored mene je netko sjedio i razgovarao s nekom drugom osobom. Ta mi je osoba bila okrenuta leđima i držala me za ruku. Ruka je bila meka, i činilo mi se kao da iz nje struji toplina.

Vani je vjetar zavijao oko zgrada. U samoj prostoriji nosači su sjedili raštrkano; neki razgovarajući, a drugi zabavljeni čitanjem ili molitvom. Iznenada sam postao svjestan da se razgovara o meni, ali na nekom jeziku kojeg nisam razumio. Znao sam samo da osoba što sjedi na mom ležaju, razgovara sa Xerksom.

Bio sam umoran, i ponovo sam zaspao.

Kada sam se probudio, saznao sam da je vani dan i takva snježna oluja, da smo prisiljeni i dalje ostati ovdje.

Uspravio sam se. Vidio sam da mi prilazi brat Xerks. Pružio mi je ruku i pitao kako sam. Kad sam mu odgovorio, primijetio je:

„Znaš li, da te je pogodio grom?“

„Što?“ pitao sam začuđen i iznenađen.

„Da, ali ti ništa nije naškodilo“.

„Zar to nije čudno?“

„Pa i nije. Često se dogodi da grom ne nanese nikakvu štetu, naime onda ako ga se čovjek ne plaši. Ti se nisi bojao, jer nisi bio svjestan opasnosti, i jer si i neznajući već posjedovao izvjesno povjerenje da si na neki način, kao Majstorov učenik, zaštićen“.

„Zar učenike ne pogađa grom?“

„Može se dogoditi, ali samo ukoliko netko nema povjerenja, a time i onu djetinju bezbrižnost, koju si imao ti. Možda ne znaš da, na primjer, djeca puno rjeđe stradavaju od groma nego li odrasli. Često se događa da majku s djetetom u naručju pogodi grom; ona strada, a dijete prođe bez i najmanje ozljede.“

„Kako je to moguće?“

„Između elektromagnetskih zakona i zakona gravitacije, prema okultnom učenju, postoji međusobni sklad, na koji ljudi mogu nesvjesno utjecati svojim duševnim stanjem. No, i o tome ćeš više saznati tijekom tvog školovanja.“

Zadovoljio sam se tim riječima. Iznenada mi je pala na um osoba koja je jučer sjedila na mom ležaju. Pitao sam brata Xerksa za nju.

Napeto me gledao u lice, i konačno rekao, ne ispuštajući me iz vida:

„To je bio tvoj ‚drugi ja‘ “.

Nisam shvatio. Brat Xerks je to primijetio, i nastavio objašnjavati:

„To je bila tvoja supruga iz prijašnje inkarnacije na jednom drugom planetu, gdje si bio prisno prijatelj s Majstorom „Z“, ali su se vaši putevi uslijed tvog braka razdvojili“.

Nisam bio sasvim siguran što bih na to odgovorio, ali, budući da sam morao nešto reći, izustih konačno u prilično banalnom tonu:

„Otkud ona odjednom ovdje?“

Pitanje je, izgleda, tako nespretno zazvučalo, da se brat Xerks glasno nasmijao:

„Izgleda da baš nemaš visoko mišljenje o svojoj nekadašnjoj ženi i svom ‚drugom ja‘ .“

„Ne, dok ne znam kako moja bivša žena, moj ‚drugi ja‘, izgleda“.

„Ponovo ćeš je sresti neposredno prije našeg odlaska. Ona se sada nalazi u jednoj od pokrajnih prostorija. Inače živi u ženskom samostanu u kojem smo boravili jednu noć, prije nego što smo došli ovamo“.

Dakle, to je bio ženski samostan na kojeg me brat Gustav upozorio. Bio sam stvarno znatiželjan kako moj „drugi ja“, odnosno moja bolja polovica s drugog planeta izgleda.

Da bih to saznao, morao sam još malo pričekati.

Snježna oluja je tijekom protekle noći nešto popustila, ali tek oko podne sljedećeg dana počelo se razvedravati, i to tako polako da poslijepodnevno sunce nije uspjelo otopiti mnogo od one količine snijega, što je napadao. Noć koja je slijedila, bila je jako hladna. Sljedeći dan bio je skoro sasvim bez vjetera i zatoplilo je. Oko podne sam izašao pred zgradu. Kakav užitak za prijatelja prirode kakav sam ja! Svjetlosni efekti na padinama pokrivenim dubokim snijegom, bili su zbilja čudesni. Povremeno su lagani i brzi bijelo sivi oblaci zaklanjali planinske vrhove, zatim bi otplovili dalje i vrhovi su se ponovo ocrtavali na svjetlo plavoj pozadini neba. Pritom se čula neprekidna tutnjava i prasak sličan grmljavini. Bile su to lavine koje su se spuštale u planinske doline. Sve je to bilo nalik nekom stranom svijetu. Ta tutnjava lavina jenjala je tek kasno poslije podne, jer su tada snježne mase uslijed hladnoće očvrsnule.

Sljedećeg jutra rečeno nam je da ćemo poslije podne krenuti prema konačnom udaljenom četiri sata hoda, odakle ćemo stići do visoravni koja se

blago uspinje, a tada će daljnje napredovanje biti lakše, osobito zato što se sljedećih dana očekuje lijepo vrijeme.

Polako smo se pripremali za odlazak i upravo oko podne bili smo spremni, te smo samo čekali brata Xerksa da nam dade znak za polazak.

Uskoro je došao, pregledao naše terete i nas, i stao na čelo kolone. Već sam bio zaboravio da sam prije odlaska trebao vidjeti svoju nekadašnju suprugu.

Upravo kad sam uprtio svoj teret, osjetio sam dodir na ruci. Okrenuo sam se, i opazio jedno ozbiljno lice koje me gledalo mirno, ali jako prijateljski. Bio sam toliko iznenađen, da sam ostao bez riječi, i samo smo se gledali. Nismo govorili ništa, ali me je prožeo neobičan osjećaj. Mogao sam se naprezati koliko god sam htio; iz tog lica nisam mogao ustanoviti je li ta osoba lijepa ili ružna, zanimljiva ili nezanimljiva, produhovljena ili neproduhovljena. Osjećao sam samo magnetsku privlačnost, i kao začaran gledao u to lice.

„Neka zasad to bude dovoljno“, začuo sam glas pored sebe.

Bio je to brat Xerks koji nam je pristupio, lagano dotakao ruku osobe koja je bila pored mene i ljubazno joj kimnuo glavom, da nas ostavi same. Prije nego što sam uspio bilo što reći, moja se bivša žena udaljila.

„No, kako ti se sviđa tvoj „drugi ja“? iznenada me upita brat Xerks.

Još sam uvijek bio kao obuzet i čudno nesposoban da bilo što kažem ili učinim.

Tada me brat Xerks prijateljski potapšao po ramenu i ukočenosti je nestalo. Istovremeno se udaljio od mene i uputio na čelo kolone koja se pokrenula.

U početku sam hodao kao u snu. Polako mi je dolazilo do svijesti što sam doživio. Začudo, nisam bio u stanju jasno razmišljati o našem susretu i uzalud sam se pokušavao sjetiti nekih posebnih crta lica moje bivše žene. Nije mi nikako uspijevalo. Naprezao sam se da dobijem sliku tog lica, ali nije išlo. Odjednom mi je sinulo: nije li to možda zato što je moja bivša žena istovremeno bila moj „drugi ja“? Da, to bi mogao biti razlog. Ali zašto je slika tako nejasna? Baš zbog toga, trebalo bi mi sve biti poznato i prisno?

Nisam to sebi nikako mogao objasniti, ali sam i dalje razmišljao i nisam obraćao pažnju na put. Ipak, osjećao sam da se uspinjemo. Na suncu je bilo ugodno. Snijeg je mjestimice bio jako dubok, na ponekim ga je mjestima oluja skoro sasvim otpuhala. Zrak je bio pun ozona i osjećao se samo lak povjetarac.

Nakon nešto više od četiri sata, ponovo smo se našli pred jednim konačištem. Oslobodili smo se tereta, pripremili jelo i mjesta za spavanje. Brzo sam završio svoje poslove i krenuo u šetnju okolicom, kao što sam to radio uvijek kada bi imao vremena.

Još uvijek mi nije bilo ništa jasno u vezi mog susreta s bivšom suprugom ili mojim „drugim ja“. No, bio sam mirniji i tješio sam se s mišlju da je sve u redu, a rješenje će se vremenom već pojaviti samo od sebe.

Tada je došao brat Xerks, mudro mi se nasmiješio i upitao:

„Kako si se osjećao, kada si bio onako suočen sa samim sobom?“

„Prilično naivno i glupo“, odgovorio sam iskreno.

Brat Xerks se nasmijao glasno na svoj vedar i veseo način, ali je iznenada upitao: „Bi li sada htio čuti nešto više o skrivenim odnosima pri tom čudnom susretu?“

Uvjeravao sam brata Xerksa, da mi ništa ne bi bilo draže od toga, da dobijem objašnjenje, kako je moguće da prilikom susreta sa svojim „drugim ja“ nisam uopće ništa doživio, što bi me posebno uzбудilo ili uzdrimalo. Zanimalo me, kako to da je sve prošlo tako neuzbudljivo, bez nekih posebnosti.

„Vidiš“, započe brat Xerks, „to ima svoj određeni razlog, isto kao i sve ostalo što se u svezi s našim duševnim i duhovnim razvojem u nama i oko nas događa. Velika ravnodušnost i nezainteresiranost koju si osjetio, potječe otuda, što si ti još i sam sebi zagonetka. Stupio si u školu Majstora „Z“, ali još nisi daleko napredovao. Još se nalaziš tako reći u stadiju pripreme, i tek kada se vratimo s ovog putovanja, započet će tvoje školovanje. Zato ti i nisi mogao ništa raspoznati u crtama tvoga „ja“. Tvoja je nutrina još prazna, ravnodušna i neiskusna. Time nije rečeno da tvoj „drugi ja“, koji je živio s tobom kao tvoja bivša supruga na jednom drugom planetu, nije razvijeniji od tebe. Upravo suprotno, ona je daleko napredovala. Ali tek kada se počneš približavati stupnju razvoja koji je ona već postigla, tek ćeš tada život u osobi tvoje nekadašnje supruge prepoznati kao tvoj „drugi ja“. Naime, tvoja nekadašnja supruga, tvoj „drugi ja“, posjeduje izvjesnu ljepotu koju sebi ne možeš predočiti, jer je još nisi sposoban vidjeti. Tek kada budeš na onom stupnju duhovnog razvoja na kojem je sada tvoj „drugi ja“, tj. ona u ovom trenutku, tek tada će i tvoja vanjština i tvoje tijelo zadobiti gotovo nadzemaljsku mušku ljepotu. I kad svoj „drugi ja“ dosegneš i prepoznaš, tada oboje ulazite u „vječni brak“, koji se više nikada ne može razriješiti. Potpuno ćete sličiti jedno drugome kako po vanjskom izgledu, tako i u skladnom djelovanju; drugim ljudima ćete tada često izgledati kao jedna jedina osoba, što ćete uistinu i biti surađujući međusobno u božanskom skladu. No, vi ćete u svom vanjskom djelovanju usprkos tome ostati dvije individualnosti, jer ste vas dvoje usprkos najvećeg mogućeg sklada dvije kozmičke snage, što ćete i ostati, jer ste odijeljeni neophodno potrebni u cilju djelovanja na različitim razinama postojanja.

„Da budem iskren, od toga nisam postao puno pametniji“.

„Vjerujem ti, a ipak će ti to jednoga dana izgledati samo po sebi tako razumljivim, da ćeš se čuditi kako ti ranije nije bilo jasno“.

„Prema tvojim riječima, ja svoj „drugi ja“ nisam ni vidio, iako lice nije bilo zastrto?“

„I da i ne! Da, utoliko što lice zaista nije bilo skriveno; ne, jer nisi u stanju vidjeti s obzirom da je čitav tvoj pogled na život još nejasan i bez unutrašnjih veza. Uzmimo, na primjer, da se popneš na neko visoko brdo i gledaš u dolinu. Svakako ćeš se diviti lijepom pogledu koji se pruža pred tvojim očima, ali ne ćeš imati pravi pojam o onome što vidiš, sve dok ne znaš gdje se nalazi to brdo i koji predio zapravo promatraš. Međutim, ukoliko posjeduješ zemljopisno i povijesno, pa možda i geološko, te klimatsko znanje i znanje o flori i fauni toga kraja, tada će se tvojim očima otkriti neslućene stvari. Prije nisi znao za povijesna bojna polja, geološki značajne visoravni nastanjene davno izumrlim životinjama; nisi vidio ni prašumu koja sadrži najveće bogatstvo svih vrsta životinja i u kojoj uspijevaju najrjeđe tropske biljke. Sve ćeš to zapaziti tek kada stekneš određena znanja. Pogled s vrha brda tek će tada postati sadržajnim i mnogostranim, pa će ti otkriti i brojne druge ljepote osim ljepote krajolika, no to će ti doći do svijesti tek kada budeš imao i druge vrste uvida, npr. geološki, zemljopisni itd. Shvaćaš li sada što mislim?“

„Drugim riječima: samo slično može spoznati slično“, rekoh ja.

„Tako otprilike. Vidiš, ako kao laik prisustvuješ nekom skupu znanstvenika a nisi upoznat s granom nauke o kojoj se raspravlja, ne ćeš razumjeti ni shvatiti ni jednu riječ od cijelog razgovora. To je, kao da ti netko govori stranim jezikom. Isto tako ti ne može biti shvatljivo oduševljenje znanstvenika nekim apstraktnim pojmovima, u kojima ne možeš otkriti baš ništa zanimljivog.“

„Dakle, misliš da ću tek kasnije, kada budem više napredovao, biti sposoban shvatiti, što se krije iza meni sada nerazumljivog izgleda mojeg „drugog ja“, moje nekadašnje supruge?“

„Da, tako je“.

Time sam dobio nov materijal za razmišljanje.

Naše putovanje završilo se dva dana kasnije u jednoj dolini među visokim brdima, bogatoj drvećem, travom i ostalom vegetacijom. To je bilo manje mjesto puno života. Ondje su se mogli naći predstavnici svih azijskih rasa. Bilo je tamo Sikha visokih rasta, sa sjevera Indije, Burmanaca, Tibeťanaca, Kineza, Turaka i predstavnika neodređenih rasa iz visokih tundri južnog Sibira.

Pomiješao sam se među ljude i posjetio neke od sajмова. Bila je to fascinantna slika, ta šarena gomila ljudi ispred pozadine snijegom pokrivenih planinskih masiva na jugu, odakle smo sišli – posljednji dan smo se strmo spuštali – a cijelu scenu je natkrivalo nebo divne, duboko plave boje. Sunce je sjalo s vedrog neba, no nije bilo vruće jer je puhao lagan sjevernjak, upravo toliko da su se drveće i trava njihali. Samo su se vitke i tanke grane vrba nešto jače savijale na vjetru.

Navečer su se svi članovi naše ekspedicije ponovo okupili u istom konačištu. Brat Xerks je, izgleda, bio jako zaposlen. I ostali su pakirali stvari. Nije mi bio dodijeljen nikakav poseban zadatak. Kada sam se zbog toga – da tako kažem – potužio, brat Xerks mi reče vrlo ljubazno:

„Dobro pregledaj okolinu. Za tebe je to sada važnije od pakiranja stvari. Možda prilikom lutanja i razgledavanja ponešto naučiš.“

Rekao je to na tako čudan način, da sam imao osjećaj, kako ću doživjeti nešto neobično.

Tako se i dogodilo.

Trećeg dana poslije podne, šetao sam predgrađem, i bez razmišljanja slijedio tok nekog pozočića koji se spuštao s visokih brda na jugu. Obale su bile obrasle travom. Bilo je tu i grmlja, ponekih stabala, nekih vrsta žalosnih vrba, kao i malih šumica breza. Dolina je imala posebno povoljnu klimu već i zato, što su se u blizini, navodno, nalazili izvori termalne vode.

Idući tako uz obalu tog potoka, iznenada sam naišao na jednog jogija, koji je u tipičnom položaju sjedio na malome sagu, i zadubljen u misli gledao ispred sebe. Htio sam krenuti natrag da ga ne bi smetao, ali u tom trenutku, on mi se obrati na engleskom:

„Ostani slobodno ovdje, brate. Nisi mi nepoznat, jer dolaziš iz škole Majstora „Z“, s kojim sam često u vezi“.

Sada sam već dovoljno dugo bio u Aziji, da bi znao kako je „biti u vezi“ moguće na puno načina; katkada osobnom posjetom, a ponekad i samo duševno ili u duhu. Nisam odgovorio ništa. Moj sugovornik me tada pozvao:

„Sjedi ovdje, meni nasuprot. Imam ti nešto reći. Imat ćeš dug život: pri kraju života boravit ćeš na drugom kraju svijeta, i sasvim nenadano osjetit ćeš poticaj, da svoju životnu filozofiju otkriješ onima, koji doduše žive na tom dalekom kontinentu, ali su se tamo doselili iz tvoje domovine. Učinit ćeš to zato što će pri kraju tvog života cijeli svijet proživljavati nešto strašno, što će nakon vrlo teških patnji konačno rezultirati jednim novim, boljim svijetom. One koji potječu iz tvoje domovine, željet ćeš utješiti i ohrabriti. Bit će dobro što ćeš to napraviti, jer će iz toga proisteći puno dobrog.“

Šutio sam i čekao daljnja otkrivenja. I dobio sam ih, ali ona su se ticala mog budućeg razvoja, problema i razvojnih stadija koje ću prilikom daljnjeg studija morati proći, ali o kojima ne mogu pisati, jer bi neupućenima i onako ostala nerazumljiva. Čudno je bilo to, što sam svaku razvojnu fazu imao slikovito pred očima i tako je doslovno „doživljavao“ unaprijed, dok je on o njoj govorio.

„Ovo objašnjenje dajem po želji Majstora „Z“, kako bi znao što te čeka, prije nego kao stvarno „školovan“ napustiš školu Majstora „Z“.“

Kada je moj sugovornik opet prividno izgubio interes za svoju okolinu, zahvalio sam se i tiho udaljio.

Zamišljen sam se vratio natrag u konačište, zamišljen zato što mi je sve ono što sam imao naučiti, izgledalo skoro neizvedivo. Legao sam rano, te i dalje razmišljao o onome, što sam čuo. Tada je brat Xerks došao do mog ležaja, ljubazno me pogledao i rekao:

„Ne budi obeshrabren, brate Amo; ono što ti sada izgleda neizvedivo, već će se samo po sebi srediti tijekom tvog školovanja.“

Zahvalio sam se bratu Xerksu na objašnjenju i zaspao. Spavao sam dubokim snom bez snova. Kada sam se ujutro probudio, prožeo me osjećaj ozbiljnosti i odgovornosti, kao i želja da savladam i naučim sve što je potrebno za postizanje „majstorstva“, samo zato da bih neprepoznat i neupadljivo mogao pomagati svojim bližnjima u službi „Boga, Gospodara Stvaranja“. Slutio sam, da su Bogu potrebni mnogi ljudi kao aktivni suradnici. Bog je trebao postati moj „Prvi i Jedini“; želio sam ostatak svoga života pokušati posvetiti Njemu, i to potpuno dragovoljno, i baviti se onim, što je za dobrobit svih ljudi. Želio sam postati sličan pravom i vrijednom vojniku, koji izvršava zapovijedi bez postavljanja pitanja „zašto“ i „zbog čega“. Sam sebi sam već sličio na budućeg nebeskog vojnika, a to sam htio postati dragovoljno i vođen samo svojom vlastitom željom, bez ikakve prisile, bez ikakvog „moraš“. Želio sam se potpuno posvetiti svome Stvoritelju iz ljubavi i predanosti prema Njemu.

U podne sljedećeg dana, započeli smo se vraćati s našim teretima, a put nas je vodio kroz iste krajeve kojima smo prošli i pri dolasku. Ovoga se puta nismo zaustavljali kod ženskog samostana, tako da nisam imao priliku još jednom vidjeti svoj „drugi ja“.

Sretno i bez neprilika, vratili smo se u dom Majstora „Z“.

PODUKA U ŠKOLI POSVEĆENIH

Za mene je započelo razdoblje školovanja koje ne ću zaboraviti, jer je to bio prividno najjednoličniji i u najvećoj mjeri zatupljujuć vremenski period u cijelome mom životu. Rekao sam „prividno“. Sumnjam, da bi itko od onih koji čitaju ove retke mogao izdržati ovo prvo vrijeme školovanja. Ni meni to možda ne bi uspjelo, da kao bivši njemački oficir nisam znao da ovo prividno banalno školovanje zapravo znači nešto sasvim drugo: znači prisiljavanje tijela na poslušnost duši i duhu, odnosno osobnosti. Tek kad se tijelom savršeno ovlada, moguće je započeti ovladavanjem duše od strane duha, odnosno istinske osobnosti. Tijekom vježbanja tijela i duše, istovremeno se odvija i buđenje duha i individualnosti, koja sve više postaje svjesna svog božanskog izvora i jedinstva s Bogom; duh postaje svjestan da je on od Boga stvorena misao, vječna kao što je i Bog vječan. Uskoro padaju sve koprene, koje su do tada obavijale duh pojedinca (za njegovo dobro), i pred čovjekom leži poput panorame vidljivo sve što je njegova individualnost do tog trenutka proživjela i uradila; vidljivi su svi životi i egzistencije na drugim planetima i suncima, na drugim razinama postojanja tako zvanog duhovnog svijeta. Tada se stječe razumijevanje, zašto je čovjek morao proći kroz ovo ili ono. Vlastita ograničenost koja nije dozvoljavala da se stvari vide u pravome svjetlu, postaje zabavna, kao i ono zbog čega je čovjek dolazio u sukobe, a time i sam sebi stvarao neprilike i patnje. Istovremeno s tom spoznajom uzroka i posljedica, čovjeka prožima plima samilosti i ljubavi prema braći ljudima, koji još nisu dosegli taj stupanj spoznaje, tako da pojedinac ostaje prožet samo jednom jedinom željom: pomagati, pomagati i pomagati! Međutim, kako čovjek postaje sličan Bogu, tako dolazi i do spoznaje da je moguće samo savjetovati, učiti i podučavati, ali nikada nije dopušteno nikoga prisiljavati na bilo što. I tako je prisiljen promatrati kako ljudi, kojima bi doslovno bio spreman otkriti čitavu upravo spoznatu istinu, uopće nemaju interesa za to, jer im nedostaje razumijevanje. Kada želja za pomaganjem u nama osvijesti spoznaju zašto Bog toliko voli čovjeka koji uopće ne misli na Njega, bit će nam – kad s našim dobronamjernim podučavanjem i objašnjavanjem naiđemo na odbijanje od strane naše braće i sestara – i samima jasno, kako tek beskrajno velika mora biti bol Stvoritelja, koji je stvorio čitavo čovječanstvo, a za uzvrat od svojih stvorenja ne dobija ništa, osim nezahvalnosti i najoštrijeg odbijanja. Pri kraju svog školovanja, kad sam postao Majstor, razumio sam i zašto je Stvoritelj stvorio ljude i dozvolio da se pojave – zato, da bi izrazio svoju beskrajnu težnju za ljubavlju. Ta što mu vrijede sva veselja i ljepote, ako u njima uživa sam, i ne može ih podijeliti s drugima, čime se Njegova bezgranična ljubav pretvara u bezgranično blaženstvo. Razumio sam i beskrajnu kozmičku bol koju mora osjećati Stvoritelj, kada vidi kako se čovječanstvo, koje je On stvorio, svojom voljom odriče tog blaženstva iz gluposti, tvrdoglavosti i arogancije. Tu ni On ne može ništa izmijeniti, jer pravo blaženstvo moguće je postići samo dragovoljnim prihvaćanjem, prisiliti se ne može nikoga. U trenutku, kada bi Bog nekog prisiljavao da prihvati Njegove darove, On bi čovjeku oduzeo slobodnu volju, a time i mogućnost da ikada postane njegovim pomagačem u Stvaranju. Stoga i anđeli, koji su oličenje dobra i svetosti, moraju najprije biti ljudi, kako ne bi

učinili ono što je dobro i čisto sasvim automatski, već svojom slobodnom voljom, dakle, kao „djeca Božja“, koja sama stvaraju i djeluju i nisu samo automatski izvršitelji Božje volje.

Vjerujem, da je ovaj uvod bio potreban, kako bi bilo razumljivije ono što slijedi. Često se, naime, postavlja pitanje zašto se „Majstori“, „posvećeni“ i tzv. „sveti ljudi“ povlače od svijeta, umjesto da kao i mi žive u svijetu? Živjeti kao Majstor ili posvećenik među običnim svijetom ne bi imalo nikakve svrhe, jer bi bili ismijani, cinični novinari bi ih ismijavali, svećenstvo bi ih proglasilo varalicama, a političari bi ih prisiljavali da im pomažu prilikom izbora. Samo onaj, tko i sam nastoji postati sličnim Bogu, prepoznaje jednog „Majstora“, i samo takvom se Majstor i otkriva. Ali Majstori, posvećenici i tako zvani sveci, uglavnom i ne žive tako odijeljeni od svijeta kao što se obično misli. Ja, na primjer, živim kao običan čovjek koji se brine o svojoj farmi u brdima, koji se bavi geološkim i ostalim studijama, ponekad svrati u trgovinu zbog nabave raznih stvari i da bi popričao s tamošnjim farmerima i šalio se s njima, a pritom nitko nema pojma da sam ja pustinjač koji vam otkriva duhovne tajne. Mislite li, da bi imalo ikakvog smisla, o onome što vam ovdje opisujem i o okultnim tajnama koje vam prenosim kao čitateljima časopisa „Duhovni život“, pričati farmerima koji me okružuju u ovoj trgovini, iako se među njima nalazi i nekoliko dubokih mislilaca, a koji, uostalom, u meni nešto naslućuju, ne znajući što je to? Dakle, doslovno vodim dvostruk život: život jednostavnog farmera i znanstvenika, koji, doduše, izgleda pomalo čudno, ali je veseo s veselim ljudima, tužan ako su tužni, raspoložen je u društvu ljudi dobre volje itd.: s druge strane, vodim i život pustinjača, posvećenog, „Majstora“, kojeg ne morate vidjeti fizički jer ja vam mogu dati samo duhovne darove, i ja sam s vama i u vama pri zajedničkim meditacijama petkom uveče. Ali, posebno naglašavam:

NIKADA SE NEMOJTE MOLITI MENI, VEĆ SAMO BOGU JEDINOME!

Osim toga, ja molim s vama kako bih vašim molitvama dao veću snagu, ali nikada ne molim za vas u smislu, primjerice, da bi vam bili oprosteni grijesi. O, ne! Za tako nešto, morate se obratiti Bogu sami. Tu nije potreban posrednik. Uostalom, ja nisam jedini posvećenik niti „Majstor“, koji živi u Americi. Ima ih puno, i bave se različitim poslovima. I njih ljudi ne prepoznaju kao takve, i oni vode na neki način dvostruk život: naime, život poslušnog građanina, vrijednog radnika i ljubaznog susjeda, a drugi posvećenika i „Majstora“, koji se odvija na duhovnom planu i kojeg će čitalac tijekom ovih priopćenja dublje upoznati. Da li je takve „Majstore“ i posvećenike moguće prepoznati? Prosječnom čovjeku to sigurno nije moguće! Okultisti i mistiku jest moguće! Oni, koji se bave studijem okultizma i mistike, mogu pod određenim okolnostima prepoznati Majstora ili ga u nekome naslutiti, a to također mogu i vrlo pobožni ljudi. Takvima se možda može i dogoditi da ih nekom prilikom posjeti Majstor ili posvećenik, a da oni to i ne primijete. Po čemu se prepoznaje jedan Majstor ili posvećenik? Na to pitanje možda se najbolje može odgovoriti tako, da se objasni, što jedan Majstor ili posvećenik nikada ne radi, i nikada ne će napraviti. On nikada ne će organizirati tečajeve okultizma, ne će stanovati u hotelima, polagati pravo na bilo što, nikada se ne će hvaliti poznavanjem prijašnjih života, nikada ne će praviti čuda da bi zadovoljio nečiju radoznalost, a prije svega će u svom nastupu biti vrlo skroman,

čak skoro nezamjetljiv. Stvarno ne znači ništa, ako je netko nekada nekog Učitelja ili posvećenika vidio ili ga ugostio. Majstori i posvećenici žele samo objasniti, pomagati i poticati, ali ne žele biti čudotvorcima ni apostolima. Pomoć jednog Majstora ili posvećenika dolazi za svakog neprimjetno, ukoliko pojedinac svojom vlastitom snagom stremi duševnom i duhovnom razvoju. No, to mora učiniti svatko sam. Ako želi pomoć, neka se ne obraća nekom posvećeniku ili Majstoru, nego samo izravno Bogu kao svom Ocu. Ako tada primi pomoć kroz nekog posvećenika ili Majstora, ta je pomoć došla, jer je to bila Božja volja. Na taj način, Bog uslišava molbe.

Da spomenem još nešto, kao uvod u opis početka školovanja. Neki će pitati čemu služe sve te teške vježbe, treninzi i školovanje da bi se postalo Majstorom ili posvećenikom, kad se to isto može postići polako i postepeno uz pomoć prirodnog duševnog i duhovnog rasta? To je dobra primjedba. Na nju će svatko sam naći odgovor, ako sebi odgovori na sljedeća pitanja: „Zašto se netko vozi u vagonu prve klase, kad bi u vagonu treće klase putovao jeftinije, i isto tako brzo stigao na cilj? Zašto se netko trudi postati nogometnom zvijezdom, kad može isto tako u igri uživati i s tribina, gledajući utakmicu? Zašto netko plaća tisuće dolara za neki automobil, ako za samo dio tog novca može imati auto koji isto tako dobro vozi kao i onaj skupi? Zašto netko „uživa“ u životu na način da legne u ležaljku i sanjari, dok netko drugi uživa u jurnjavi motociklom po okolini? Svatko, evo, ima svoje vlastite poglede na život, ima svoje težnje i nastojanja, čiji se izvor nalazi daleko u njegovom razvoju kao čovjeka, a ima i veze s osobinama i sklonostima njegove duše, koja je, kao što je poznato, započela svoj uspon iz carstva životinja.

Moje školovanje započelo je tako, što sam bio premješten u drugu sobu, u drugo krilo kompleksa zgrada koji je, kako sam tada vidio, bio puno veći nego što mi se u početku činilo. Živio sam vrlo jednostavno. Ustajao sam rano. Svatko je imao vlastitu sobu lišenu nepotrebne udobnosti, i ta je za europske pojmove više sličila zatvorskoj ćeliji. Prali smo se i umivali u posebnoj prostoriji, gdje je u posudama stajala voda, koju je naizmjenice svakog tjedna morao donositi drugi učenik; bilo je to dežurstvo između učenika iste grupe. Slijedio je zajednički doručak, uvijek sasvim jednostavan, a sastojao se od nekog jela od žitarica i voća. Zatim je u nekoj od ostalih prostorija započinjala poduka. Tijekom prvih mjeseci, ni jednom učeniku nije bilo dopušteno učitelju postaviti niti jedno pitanje. Također je bilo zabranjeno praviti bilješke. Dozvoljeno je bilo samo pažljivo slušati. Isto predavanje ponavljalo se tri puta za redom, tako da se moglo upamtiti. Nakon završetka nastave, u svoja „četiri zida“, učenik je mogao zapisivati zapamćeno. Jedan sat prije spavanja, bilo je dozvoljeno razgovarati s drugim učenicima.

Svrha takvog načina školovanja bila je: postizanje unutrašnjeg mira i sposobnosti prihvaćanja, zadobivanje kontrole nad težnjom za govorenjem, naučiti sve shvaćati i učiti samo pomoću budne pozornosti, dakle uz pomoć sabranosti. Naš se razred sastojao od sedam učenika. Kako sam kasnije saznao, razredi su se uvijek sastojali od određenog broja učenika, ovisno o osobinama predmeta proučavanja. No to sam shvatio tek kasnije, kada sam bio uveden u misterije značenja brojeva kao vibracionih ljestvica. Mojih šest drugova bili su

istočnjaci koji su po naravi zatvoreniji od nas zapadnjaka. Njima cjelodnevna šutnja nije teško padala. U početku nije ni meni. Ali nakon otprilike tri tjedna, spopala me takva želja da s nekim govorim, čak i preko dana, da sam u svojoj sobi često razgovarao sam sa sobom. Nisu me u tome ometali, iako se to u muzeju vidjelo, tamo gdje se moje napredovanje automatski pratilo. S tim mjestom sam bio elektromagnetski povezan, i sve što sam radio, bilo je tamo automatski vidljivo kao u nekom dnevniku. Majstor „Z“ mi je doduše svojevremeno pokazao taj muzej i objasnio njegovu namjenu, ali ja kasnije više nisam mislio na to. Općenito sam prolazio različite čudne stadije razvoja karaktera. Iako je moj dolazak u školu Majstora „Z“ bio posvema dragovoljan, ponekad bi se nešto u meni pobunilo protiv „prisile“, koja me prividno okruživala. Međutim, kada bih ponovo sjedio u učionici sa šest istočnjaka i vidio kako su oni sa svime što se oko njih događa naizgled posve zadovoljni, sramio bih se. Ipak, sebi nisam mogao pomoći. Ponekad se nešto u meni bunilo. Uvijek, kada je do toga došlo, činilo mi se kao da su navečer prilikom naših razgovora, moji suučenci posebno prijateljski raspoloženi, pa i srdačni prema meni, kao da me žele utješiti, ohrabriti ili nešto nadoknaditi.

Nakon što sam tako proveo ne znam više koliko tjedana ili čak mjeseci u jednoličnom učenju koje mi je stvarno već dojadilo, jednoga dana sam nakon ručka bio pozvan Majstoru „Z“. Kada sam ušao u njegovu sobu, on mi je pošao ususret ispruženih ruku, položio mi ruku na rame i ponudio mi stolicu.

„Ja te nikada ne gubim iz vida, dragi brate Amo, iako se tebi katkada čini da nije tako. Znam kako se osjećaš! Da bih ti malo pomogao, pozvao sam te ovamo. Kako si mi posebno blizak, i jer iz osobnog iskustva znam, da je upravo za Europljane takva vrsta poduke teška, dajem ti priliku, da se malo ispričaš. Mogu ti to dozvoliti, jer si uslijed svog dosadašnjeg života dovoljno napredovao, pa ti takav prekid ovdašnjih pravila, kojeg mogu odobriti samo ja, ne će naštetiti. Dakle, želiš li nešto pitati, dragi brate Amo?“

Čudno! Koliko sam često tijekom posljednjih tjedana vruće poželio da smijem s nekim porazgovarati. Sada, kada sam to mogao, više nisam osjećao potrebu za time.

Majstor „Z“ me gledao smiješeći se.

„Znam, da se sada osjećaš sasvim zadovoljnim u svojoj nutrini. To dolazi od toga, što se nalaziš u mojoj blizini i moji te osjećaji izravno okružuju, tako da ih čak možeš zapaziti i svojim fizičkim osjetilima, što se inače događa samo kroz tvoju još nedostatno razvijenu podsvijest. Sada, dakle, sasvim mirno razmisli, leži li ti nešto posebno na srcu?“

Šutio sam, jer mi u tom trenutku stvarno ništa nije padalo na pamet. Majstor „Z“ nastavi:

„Dakle, u tom slučaju ću ti pomoći, jer znam kako je meni bilo u početku. Ono što te najviše muči kao Europljanina, to je okolnost, da nisi bio u stanju

shvatiti što ovo školovanje, u kojem trenutno učestvuješ i koje ti ponekad izgleda stvarno smiješno, ima zajedničkog s postizanjem učenja. Jesam li u pravu?”

Potvrдно sam kimnuo glavom.

„Razmisli“, nastavio je objašnjavati Majstor „Z“, „da li bi neki graditelj, usprkos svojim genijalnim planovima, mogao bilo što izgraditi, kada ne bi imao na raspolaganju kvalificiranu radnu snagu? On mora biti potpuno upoznat s njihovim radom i zadacima, prije nego što započne ostvarivati svoje genijalne planove. On, kao prvo, mora znati, što i koliko može očekivati od svojih radnika. Drugim riječima, on mora poznavati ne samo njihovo znanje i umijeće, već mora shvatiti i razumjeti čak i njihovo ponašanje i način razmišljanja. Tko ne posjeduje određene sposobnosti, mora ih najprije steći. Za stjecanje tih sposobnosti je prvenstveno neophodna želja načiniti nešto uz pomoć drugih, koje je potrebno u potpunosti razumjeti, kako bi se postigao najbolji učinak. Potrebna je i istinska skromnost i prilagodljivost, kako bi se pomoć ostalih koji učestvuju u zajedničkom radu prihvaćala radosno i nesebično, a na kraju, potrebna je i ustrajnost, koja nikada ne posustaje. Dakle, prvenstveno se radi na stjecanju triju najvažnijih preduvjeta neophodnih za izvođenje svih uspješnih djela: želja za radom; povjerenje prema suradnicima u svrhu razvijanja nesebične suradnje kroz skroman osobni nastup, te prilagodljivost osjećajima i naravi drugih, kao i nepokolebljiva ustrajnost. To su, za početak, tri najvažnije stvari. Upravo su to osobine koje bi tvoja sadašnja, tako jednolika poduka trebala u tebi probuditi. Već samim tvojim učešćem u poduci i monotonom životu, tvoja duša intuitivno usvaja te tri osobine. Ti ovo možda jedva primjećuješ. Međutim, uslijed tvojih napora u prijašnjem životu, ta poduka za tebe više ne će dugo trajati. Da bi ti ta promjena lakše pala, opet ćeš pratiti jednu karavanu, koja treba dopremiti razne potrepštine. No, ovoga puta moraš biti dvostruko oprezan, jer sada se nalazimo usred himalajske zime, koja ovdje gore može uzrokovati strahovito nevrijeme. Događa se, da temperatura padne i na 70 do 80 stupnjeva ispod nule, a oluja usprkos tome i dalje bijesni. I snijeg zna ovdje gore ponekad napadati u čudesnim količinama. Uza sve to, dolazi i do snježnih lavina. Morat ćeš se, dakle, do u sitnice držati uputa vođe kolone. To će opet biti brat Xerks, koji ti je tako drag. A znaš li zašto?”

„Osjećam neku magnetsku vezu naklonosti i prijateljstva, ali njen uzrok mi je nepoznat. Zna li brat Xerks uzrok?”

„Da, zna, i zamolio me da i tebi kažem. U tvom prijašnjem životu, on je bio na jednom drugom planetu tvoj najmiliji brat. Bili ste nerazdvojni, sve dok se nisi oženio“.

„Čudno je to, da čovjek svoje prijašnje rođake, prijatelje i rodbinu izgleda uvijek iznova susreće, i to još u duhovnom svijetu, a onda opet ovdje na Zemlji!“

„Nije to tako čudno, kao što ti misliš. Svaki je čovjek jedna individualnost, a to znači, jedna naročita „Iskra Božja“, vječna kao i sam Bog. Bog, međutim, želi svoje bezbrojne „duhovne iskre“ učiniti isto tako samostalnim kao što je i On sam, kako bi imao inteligentne, spremne, ali i potpuno pouzdane suradnike.

Naravno da bi On svakog trenutka mogao stvoriti takve suradnike, no oni ne bi bili slobodni i surađivali bi samo automatski u onome što bi im On zadao. Bog pak želi suradnike slobodne kao što je i On slobodan u svom stvaranju, zato mora svaka „iskrica“, koja se kao osobnost odvojila od Njega, najprije steći vlastita iskustva. Kako bi se razvio u posvema slobodnog božjeg suradnika, u čovjekov duševni i duhovni razvoj se preko rodbine, znanaca i prijatelja unose karakteristični „tipovi“ ljudi, koji su, da tako kažem, predstavnici cjelokupnog ostatka čovječanstva. Na taj način, ni jednoj osobi nije potrebno sresti pojedinačno sve ostale ljude tijekom evolucije; dovoljno je upoznati predstavnike „tipova“ ljudi. To su onda rođaci, prijatelji i znanci, koje ima svaki čovjek. Veze i poznanstva koje na taj način sklapa su njegovi stalni zadaci i ispiti, tijekom njegovog razvojnog puta kao slobodnog čovjeka i aktivnog božjeg suradnika. S rođacima, prijateljima i znancima ostajemo uslijed naših prijašnjih odnosa u kontaktu i u duhovnom svijetu, sve dok moramo raditi na našem usavršavanju. Ako je pojedinac pomoću kontakta s rođacima, znancima i prijateljima, duhovno i duševno u potpunosti shvatio jedini Božji zakon, koji je uvijek apsolutne naravi, tako da su duša i duh u jednoj takvoj osobi doživjeli „ponovno rođenje“, u tom su slučaju rođaci, prijatelji i znanci oslobođeni svih međusobnih veza, ali ne prije. Jedina Božja zapovijed kojom se stječe apsolutna sloboda, kao što je poznato, glasi: „Ljubi Boga iznad svega, a svoga bližnjeg kao samoga sebe!“

„Drugim riječima: moramo li mi teret naše rodbine, znanaca i prijatelja, neprekidno vući za sobom?“

„I da i ne! Ti ih oslobađaš u trenutku tvog „ponovnog rođenja“. Ali ih upravo onda ne ćeš htjeti ostaviti, nego ćeš pokušati pomoći njihovu napretku, jer ćeš uvidjeti kako su oni bili jedine ispravne „prepreke“ u tvom životnom razvoju, čiji cilj je nadvladavanje samog sebe, tj. svog ega, i ulazak u stvarnu slobodu“.

„Čovjek, dakle, mora dozvoliti da ga rođaci, prijatelji i znanci neprekidno gnjave i iskorištavaju!“

„To nisam rekao! Oni postoje da bi ti učio! Na njima trebaš učiti razlikovati što je važno, a što nevažno za tvoj razvoj! Ono što je nevažno, ostavi! Ljubiti svoga bližnjega ne znači neprekidno ga hraniti kolačima, nego mu koji puta trebaš reći i svoje mišljenje i okrenuti mu leđa, ako te pokušava iskorištavati. Ali što je ispravno, to moraš sam odlučiti pomoću svog srca. To je dio tvoje životne škole, i to razlikovanje trebaš sam naučiti.“

Nakon ovog objašnjenja, uslijedila je mala stanka u našem razgovoru. Zamislio sam se. Iznenada mi se činilo, kao da sam postao vidovit i shvatio sve veze koje nas magnetskom snagom vežu za ljude i okolnosti, sve lance i spone koje se mogu razriješiti samo pomoću samooslobađanja putem razvoja duše i duha, kada dolazi do njihovog sjedinjenja, do „ponovnog rođenja“.

„Imaš potpuno pravo“, prenuo me iz misli Majstor „Z“, progovorivši ponovo. „Poznajem tvoje misli, kojima se u ovom trenutku baviš. Ti istovremeno uviđaš kako nitko ne može jednostavno pobjeći od onoga što čini njegov pravac

razvoja, kao ni od iskustava koje mora sakupiti na tom svom životnom putu. Zato se u životu trebamo ponašati kao hrabri vojnici i rješavati se tih veza nadvladavanjem sebe samih, čime se sve više oslobađamo raznih opterećenja. Jednom generalu više nije potrebno nositi svoju prtljagu, kao što to mora običan vojnik. Zato jedan general rješava složenije i odgovornije zadatke. Međutim, kao što sam rekao, svatko treba sam razriješiti svoje vezanosti. Kada bi ih netko drugi razriješio umjesto njega, on ne bi bio oslobođen, jer nije do rješenja došao slobodnom voljom i neophodnom borbom, nastojanjem i upornošću. Dakako, čovjek u toj borbi nije bez savjetnika. On ima nepogrešivu nit vodilju – samo ako je poštuje, a to je opet zapovijed: „Ljubi Boga iznad svega, a svoga bližnjeg kao samoga sebe!“ Tada je sve moguće. Tada postizemo „ponovno rođenje“. No pritom trebamo i učiti, što je u stvari „ljubav“. To je naklonost, simpatija, suosjećanje, žrtvovanje za druge, ali uvijek aktivno, nikada pasivno, pri čemu ne trebamo uopće brinuti što na to kaže naša okolina. Mjerodavno je jedino naše osobno shvaćanje i odlučivanje. Vidiš li sada, dragi brate Amo, koliko je važno doći do ispravnog shvaćanja i odlučivanja? To je ono, što ti sada u stvari učiš u svojim prividno tako monotonim lekcijama“.

Kimnuo sam bez riječi. U sebi sam shvatio, da Majstor „Z“, kao i uvijek, ima potpuno pravo.

„Ti još nisi sposoban osjetiti pravo oduševljenje“, smjesta odgovori Majstor „Z“ na moje misli. „Međutim, kako si ipak već daleko napredovao, dopustit ću ti malen uvid u budućnost radi ohrabrenja i duhovnog osvježenja. Dakle, slušaj pažljivo. Svijet se nalazi neposredno pred neizrecivo važnom odlukom. Pritom smo odlučujući čimbenik mi ljudi, kao jedine, stvarne, izravne iskre Božje ili individualnosti. Mi ćemo se sljedećih desetljeća nalaziti pred odlukama, o kojima će ovisiti budućnost cijelog čovječanstva i ovog planeta. Vodećim i upravljajućim snagama, koje su već postale svjesni pomagači Božji uslijed svog „ponovnog rođenja“, za izvršenje velikog djela koje je pred njima, neophodno je potrebna pomoć. Samom Bogu, ona, naravno, nije potrebna. On bi mogao ostvariti sve što želi samom svojom pomisli. No ljudi trebaju naučiti sami misliti. Stoga moraju strahovitu krizu koja im uskoro predstoji, sami nadvladati. Ukoliko im to ne uspije, možda će i ova Zemlja doživjeti istu sudbinu, koju je nekoć doživio drugi jedan planet ovog sustava, koji je prije Zemlje bio nositelj jednog čovječanstva. On se raspao na komadiće, kako se može vidjeti po planetoidima i asteroidima, koji lutaju putanjom između Marsa i Jupitera kao ostaci nekadašnjeg planeta, sjedišta čovječanstva, a koji je bio uništen ljudskom rukom – uslijed čovjekove arogancije, pohlepe i međusobnih ratova. Ti ljudi nisu brinuli o jedinom pravom Vođi, koji je „Ljubav“, „Naklonost“, „suosjećanje“ i „žrtva“, ukratko: koji je Ljubav, koja nikada ne prisiljava, nego samo savjetuje, upućuje, i svakom ostavlja slobodnu volju, pa i ako im se ciljevi razlikuju, a da ga zbog toga ne baca u zatvor niti ubija. Čovjek, koji ne poštuje Njegovu volju, sam se odriče sreće na način da ostaje ograničen, pa ne može nadvladati prirodna i kozmička ograničenja, osim na način kako to Bog uči; naime, osobnim naporom da postizanjem „ponovnog rođenja“, koje je istovremeno i oslobađanje od posljednje prisile, od prirodnog i kozmičkog. Neki drugi način postizanja slobode ne postoji u čitavom svemiru, niti igdje postoji neki drugi Voditelj osim Boga! Taj jedini i pravi Voditelj nije nedostupan, već je spreman razgovarati sa svakim, tko

mu se izravno obrati. Ni jednom čovjeku nije u tu svrhu potreban nikakav posrednik, kao ni činovnik ili svećenik. Za jednostavnog čovjeka, dovoljna je samo volja da bude s Bogom, da Ga u sebi prepozna kao jedinog pravog Voditelja, a time i prizna, čime mu je „ponovno rođenje“ već osigurano.

Majstor „Z“ jedno je vrijeme šutio kako bi naglasio riječi koje su slijedile:

„Vidiš, brate Amo, za duhovnu i duševnu odlučujuću borbu koja uskoro predstoji čovječanstvu, a time i u svrhu daljnjeg opstanka ovog planeta, potrebni su nam „Nanovo rođeni“ koji potpuno dobrovoljno, iz ljubavi prema Bogu, ispunjavaju Njegove želje; potrebni su nam brojni suradnici, „ne zbog nas, nego zbog samih suradnika“. Ukratko, mi bismo željeli da se po mogućnosti mnogi, tisuće, pa i stotine tisuća i milijuna ljudi dragovoljno odluči služiti jedinog istinskog Voditelja, Boga. Zbog toga, sljedećih godina će se u svijetu saznati više o nama. Istovremeno će čovječanstvo u sljedećih pola stoljeća otkriti pronalazke koji sada izgledaju čudesno i suviše fantastično. Ljudi će naučiti letjeti. Oni će se moći međusobno sporazumijevati na daljinu bez telefonskih žica. No, oni će to i brojna druga otkrića upotrijebiti u svrhu razaranja. Baš to je ono, gdje bi stotine tisuća, pa i milijuni ljudi trebali pomoći, kako bi se čovječanstvo spasilo od potpunog uništenja. Oni bi trebali raditi na svom vlastitom usavršavanju. Trebali bi djelovati vlastitim primjerom, vlastitim životom, pogledima na život i svojim shvaćanjem života: ukoliko, oni bi trebali biti prožeti spoznajom i dobrom voljom prema pravilu: „Ljubi Boga iznad svega, a svoga bližnjeg kao samoga sebe!“ Brate Amo, pred kraj svoga zemaljskog života imat ćeš zadatak da pomoću jednom priopćenja, (do toga će doći samo po sebi), svoje sunarodnjake u jednom dijelu svijeta poučiš i pomogneš im da dođu do spoznaje jedine prave istine: „Ljubi Boga iznad svega, a bližnjega svoga kao samoga sebe!“ Ti ćeš svoje sunarodnjake, kojima ćeš morati biti primjer, podučavati da ne slijede nikakvog drugog vođu, da ne služe nikakvom drugom božanstvu već jedino „Bogu Ljubavi“, a nikada onome tko ograničava i nameće svoje mišljenje; neka služe Boga koji oslobađa od svih okova i koji ostavlja svakom pojedincu njegovu osobnu slobodnu volju. Dragi brate Amo, što su veći tvoji naponi sada, utoliko će ti veći biti uspjeh među tvojim sunarodnjacima u spomenutom dijelu svijeta. Bit ćeš tada od velike pomoći svojim sunarodnjacima! I ako oni budu slijedili tvoje savjete, opomene i uputstva, uvrstit će se među prve spašene. Njima se ne će ništa dogoditi ni u teškim vremenima koja dolaze – pod uvjetom, da tvoje savjete slijede dragovoljno, tj. ti ih ne smiješ prisiljavati na ništa. Što nesebičnije oni budu sudjelovali i što dublje budu shvaćali učenje: „Ljubi Boga iznad svega, a svoga bližnjeg kao samoga sebe!“, to će brži biti njihov napredak i tim će prije postati onima koji su odabrani za Vječnost, odabranima od Boga samoga; Onoga, koji ne poznaje i ne želi taštinu i oholost, već jedino želi biti voljen iznad svega. Neka ljudi tog nebeskog, jedinog pravog voditelja – Boga – slijede samo iz ljubavi“.

Opet je nastala stanka; pred mojim duhovnim okom je poput vizije izronila slika mog sadašnjeg života, kako pokušavam podučavati svoje sunarodnjake. Osjetio sam toplo strujanje kao posljedicu želje da se po mogućnosti mnogi, zapravo da se svi koji jednom budu čitali moja priopćenja – kao vi sada, okrenu jedinom Voditelju, Bogu.

„Međutim, brate Amo“, nastavi Majstor „Z“, „ti pri tvome zadatku ne ćeš biti sam. I ti ćeš primiti pomoć isto tako izravno od Boga, koji će kroz nas, „stariju braću čovječanstva“, djelovati kao kroz svoje instrumente. Svi, koji prime k srcu tvoja priopćenja – ali samo dragovoljno i bez prinude – izravno će primiti Božji blagoslov, koji će se kroz njih izljevati dalje među njihove susjede, rodbinu, prijatelje i znance, te će na taj način od u početku malobrojnih koji budu čitali tvoja priopćenja, nastati jedna živototvorna oslobađajuća struja koja će se miješati s drugim sličnim strujama, koje će teći među drugim narodima čovječanstva. Zato, dragi brate Amo, ne popuštaj u svojim naporima, ma kako ti sve izgledalo dosadno i monotono. Samo ćeš na taj način u svojoj starosti one, koji će slijediti tvoja uputstva, moći oduševiti toliko da i oni ne popuste u svojim nastojanjima, da izdrže u molitvama, u pomaganju, i nikada ne prestanu predano služiti jedinog Voditelja čitavog kozmosa, naime Boga, Svemoćnog, koji je žarište cjelokupne ljubavi“.

Nakon stanke, koju nisam prekidao, Majstor „Z“ je nastavio, više kao da govori sam sebi: „Bogu se treba i može obratiti svatko sam osobno sa svojim problemom. Nikakav posrednik bilo koje vrste tu nije potreban. Postoji samo jedan – ponavljam – jedan jedini pravi i stvaran Voditelj čovječanstva, i to je Bog, Bog vječnosti, Bog beskonačnosti, Onaj koji je stvorio sve, baš sve bez izuzetka. To što On traži, nije; „ti moraš“, već je to samo jedno prijateljsko i ljubazno „ti bi trebao“. On, dakle, savjetuje moleći ljubav, simpatiju i naklonost za sve ljude, a time i za sebe samoga. Čak i najviše biće se, evo, prvenstveno brine o drugima i kroz to, time i nakon toga i za sebe samoga. Tebi zato predstoji jedna velika zadaća, brate Amo. Pokaži da si je dostojan, i to tako da sadašnje poteškoće koje samo u početku izgledaju teške, dobrovoljno preuzmeš na sebe. Ti si svojim dolaskom u našu školu želio postati Božjim vojnikom, vojnikom Vječnosti. Naprijed, dakle, postani što si želio! Ti to možeš, i ti ćeš to postići!“

Posljednje riječi je Majstor „Z“ izgovorio povišenim glasom. Ustao je. Stajao je kao ukočen, i iz njega je zračilo. Okružio ga je neki sjaj. I sam sam osjetio oduševljenje i snagu. Pružio mi je ruku. Kroz mene kao da je prošla struja: ta struja nije dolazila od njega. Ona je kroz njega prolazila, a dolazila je iz jednog višeg izvora, koji je mogao biti samo u Bogu samome.

Prije nego što me otpustio, Majstor „Z“ mi je priopćio, da ću krajem sljedećeg tjedna pratiti jedan transport, koji će ići istim putem kao i onaj, u kojem sam posljednji puta sudjelovao.

Povukao sam se u svoju jednostavnu sobu, gdje me savladao umor. Borio sam se, doduše, protiv njega, no ništa nije pomoglo. Zaspao sam i usnio san. Bio sam običan farmer, ali usput i znanstvenik, kojeg je njegova okolina poštovala, iako joj je bio i pomalo zagonetan. Tada sam začuo glas – kako mi se činilo – duhovni glas mojeg „Višeg Ja“; „To je mjesto, s kojeg ćeš u kasnim godinama svog života ispuniti svoju posljednju veliku zadaću“. Bilo je to mjesto na kojem se sada nalazim, s mojim vjernim psom kao stalnim pratiocem, čija se duša već toliko razvila da će nakon smrti zajedno s druge dvije ili tri životinje postati temeljem za jednu ljudsku dušu, u kojoj će se jedan slobodan duh moći početi razvijati kao ljudska osoba.

Transport kojeg sam pratio, bio je prilično velik. Vrijeme je bilo jako lijepo, ali neobično hladno. Iako sam bio dobro obučen, povremeno mi je bilo jako hladno. Brat Xerks je bio zabrinut za mene, i često me pitao, kako se osjećam. On je bio relativno – kažem relativno – lagano obučen, i izgleda da ga hladnoća nije smetala, što me čudilo. Jednom prije spavanja, pitao sam ga o tome, i dobio sam sljedeće objašnjenje:

„Kaži mi, dragi brate Amo, što je prema tvom mišljenju u stvari hladnoća?“

„Jedina definicija koje se dobro sjećam je sljedeća: to je stanje atmosfere koja nas okružuje, u kojoj nedostaje topline.“

Brat Xerks se nasmijao.

„Odlično! Prema tome, smrt bi se mogla opisati kao stanje u kojem više nema života, a život kao stanje u kojem nema smrti. Vrlo dobro, izvanredno!“

Ponovo se nasmijao tako srdačno, tako slobodno, da sam se nehotice i sam morao smijati.

Odjednom mi je moje objašnjenje i samome izgledalo prilično smiješno. Zato sam pitao:

„Dakle, dragi brate Xerks, ako ti je moje objašnjenje tako smiješno, onda mi iznesi svoje.“

„Od srca rado, ako želiš. Prema mome shvaćanju i onome što sam naučio, hladnoća je „stanje atmosfere“ uzrokovano „fizikalnom promjenom“ iste, koja ima svoj uzrok pretežno u duhovnom. Uvjeti za promjenu „stanja atmosfere“ sve do osjetne hladnoće mogu često biti posljedica fizičkih procesa, a često do takve promjene stanja atmosfere dolazi uglavnom na visokim brdima i u polarnim zonama, a ne na ekvatoru.

Zemlja u sebi sadrži kristalizirana različita duhovna i duševna stanja, uslijed čega se i različiti krajevi razlikuju po duhovnim i duševnim stanjima. Objasniti ću ti ovo pobliže. Na brdima i na polovima pokušavaju duševne i duhovne snage koje su tamo kristalizirane – fizikalno rečeno, najtoplije vrste – s najvećim uspjehom pobjeći. Zato se u tim krajevima, gledano s duhovne strane, najčešće, a na polovima skoro neprekidno, stvaraju „stanja atmosfere“, koja mi osjećamo kao „hladnoću“. Ali to će ti kasnije tijekom tvog školovanja postati puno jasnije, jer će ti se ovo što je sada rečeno, objasniti s drugačijeg gledišta, koje ti sada ne bih mogao objasniti, pa ni kada bih ti cijelu noć o tome govorio.“

Zadovoljio sam se time što mi je rečeno, i razmišljao o tome. Zatim mi je na um palo još jedno pitanje.

„Spavaš li već, brate Xerks?“

„Ne, želiš li još nešto pitati? Samo pitaj.“

„Nakon tvog objašnjenja hladnoće, mislim da možda i oblaci imaju neko sasvim drugačije značenje nego što mi mislimo.“

„Tako je. Ono što mi nazivamo oblacima, nastalim prividno uslijed čisto fizikalnih procesa, ima također svoje uzroke u duhovnim procesima. Zato se i događa da neki ljudi više stradaju od nepogoda nego drugi. Zar nisi nikada čuo, da neke farmere naizgled „prati nesreća“, jer im žetvu uvijek uništi kiša, tuča ili nešto slično? Između nevremena, bolesti biljaka i najezde štetočinja također postoji veza koja ima svoje korijene u duhovnom. Za nas na Zemlji, koji mislimo i rasuđujemo samo na zemaljski način, jedna takva uzročna veza nije uvijek dokaziva. Međutim, ponekad mora i najveći materijalist priznati da je „u najmanju ruku neobično“ kako neke ljude očigledno prati „peh“, a druge opet ne. Samo duhovno i duševno napredni pojedinci slute da se iza toga krije činjenica, da Bog odgaja one koje voli, tj. ne dozvoljava da previše zavole Zemlju, jer oni ovdje borave samo privremeno, a njihov glavni posao ih čeka u duhovnom i duševnom svijetu nakon smrti.“

Transportni marš je sve u svemu ovaj puta protekao bez događaja, ali mi je jako koristio u pogledu zdravlja. Konačno sam se privikao i na hladnoću i nisam više toliko trpio, a to je bilo uglavnom zato, kako sam kasnije saznao, što mi je brat Xerks u mislima slao duhovnu i duševnu snagu koja me dovodila u sklad s atmosferskom „promjenom stanja“ uzrokovanog velikom hladnoćom. Na taj je način, kako sam kasnije saznao, svakom čovjeku moguće u običnoj ljetnoj odjeći podnijeti najveću hladnoću, a da se ne smrzne i da mu nije hladno. Hladnoća i osjećaj hladnoće samo su atmosferska i duhovno-duševna „stanja i odnosi“, u koje je potrebno samo „uklopiti se“ na ispravan način, što je moguće pomoću volje, meditacije ili koncentracije. Ali to treba naučiti. Ovo učenje je naporno, i samo rijetki bi bili voljni pristati na te napore.

Ovoga puta je naš cilj bio sjevernije, tamo gdje je završavala sibirski tundra. Tamo je bilo i hladno, ali ne toliko kao na najvišim vrhuncima Himalaje. Zadržali smo se duže nego što smo planirali, jer je bilo takvo nevrijeme da se nije vidjelo ni pola metra u daljinu. Snijeg se sastojao od malenih kristala koji su se zabadali u lice poput iglica.

Nakon toga je došlo razdoblje najljepšeg vremena. Usprkos tome, što je snijeg padao više dana, povratak nisu otežavale sniježne mase, jer je oluja stari kao i svježe napadali snijeg odnijela u provalije i usjeke stijena, pa je sam put bio slobodan od snijega. Samo u planinskim dolinama putovanje je bilo otežano, jer je tamo snijeg dosezao visinu kuća: no, naš je vođa puta pomoću intuicije pronalazio put kroz te doline, tako da smo u najgorem slučaju išli kroz snijeg koji je bio dubok najviše do pojasa.

Ovoga puta smo se zaustavili u ženskome samostanu, jer nije bilo nijedne druge karavane osim naše, pa je bilo dovoljno mjesta. U jednom trenutku, kao posve slučajno, ponovo pomislio na svoju bivšu suprugu. Zatim sam zaboravio te misli. Među nosačima upoznao sam više Tibetanaca i Indijaca

koji su, izgleda, već bili napredni, jer je razgovor s njima bio pravi užitak. Tako sam jedva i pomislio na onaj susret s mojom „bivšom suprugom“.

Navečer sam bio zamoljen da dođem bratu Xerksu, koji mi je htio nešto reći.

Kada sam ušao k njemu, vidio sam, da u prostoriji već sjedi jedna osoba meni okrenuta leđima, ali nisam na nju obraćao pozornost.

„Ja sam te zamolio da dođeš, brate Amo, jer sam mislio da možda opet želiš postaviti neka pitanja“.

Nisam imao nikakvih posebnih pitanja, i zato sam odgovorio donekle začuđeno:

„Zahvaljujem ti, brate Xerks, ali ovoga puta stvarno nemam nikakvih posebnih pitanja za tebe“.

„Zar ni sada?“ upita brat Xerks, uhvativši pritom osobu koja je sjedila kraj njega za rame, okrenuvši je licem prema meni.

Iznenada sam se sjetio. To je bila moja „prijasnja supruga“. Niti ovoga puta nisam ništa osjetio. Moja mi se „bivša supruga“, u stvari moja blizanačka duša, nasmiješila. I ja sam se također nasmiješio, no više reda radi i iz pristojnosti, bez uzbuđenja.

„Zar ne osjećaš nikakvu čežnju za sjedinjenjem sa svojim „drugim ja“? odjednom me upita moja nekadašnja supruga glasom tako punim simpatije i sućuti, da mi je čitava nutrina iznenada počela drhtati i vibrirati.

Ovo unutrašnje uzbuđenje bilo je toliko snažno, da sam odjednom osjetio kao da se predamnom otvorio potpuno novi svijet. Teško je opisati osjećaje, koji su me odjednom obuzeli. Bili su najsličniji osjećajima koje smo imali kada smo se u našim mladim danima po prvi puta zaljubili. Svatko će se bez sumnje sjećati kako mu je tada bilo. I sama blizina voljene osobe je bila nalik na ispunjenje svih želja. Čovjek se osjeća kao da se stopio u jednu cjelinu. Čitav ostali svijet bio je samo okvir za neopisivu sreću: biti zajedno s voljenom osobom.

Dakle, iznenada sam se osjećao slično, samo neusporedivo jače i uzbudljivije.

Moja se čitava nutrina uzbudila, bio sam u jednom sretnom, ili bolje rečeno, blaženom stanju. Odjednom sam vidio samo još svoj „drugi ja“. Sve je drugo nestalo. Brat Xerks je bio samo još pozadina, a sve ostalo okvir te pozadine.

Ovaj me doživljaj potpuno nadvladao.

Moja mi se prijašnja supruga, moja blizanačka duša, još uvijek smiješila, raširila ruke i zagrlila me.

Kakvo sam nezamislivo blaženstvo osjetio u tom trenutku! Ne sjećam se više koliko smo dugo bili zagrljeni. Izgledalo je, kao da traje čitavu vječnost, koja me toliko usrećila, da sam potpuno zaboravio kako se još uvijek nalazim na Zemlji. Ovaj zemaljski život mi je sličio još samo usputnom sjećanju, koje treba što prije zaboraviti.

Kada smo napokon pustili jedno drugo, uzajamno se promatrajući i smiješeći se, odjednom sam zapazio da crte lica moje bivše supruge, moje blizanačke duše, više nisu nejasne kao onda kada sam je vidio prvi puta, već je lice lijepo kao u anđela, da ga slikar ne bi mogao ljupkije naslikati. Istovremeno je njezino lice tako zračilo, da mi je izgledalo kao da joj je cijela glava obasjana nekim svjetlom.

„Kako si neopisivo lijepa“, otelo mi se u čuđenju i iznenađenju.

„I ti isto tako“, odvrati ona. „Pogledaj se u ogledalo na zidu!“

Pogledao sam se, i nisam vjerovao svojim očima. Što se to dogodilo? Pa tako sam izgledao u svojim mladim danima, kad sam kao mladi gardijski oficir služio vojsku. Samo sam sada u ogledalu izgledao mnogo privlačnije nego onda, jer je i mene okruživalo svjetlo poput neke vrste povratnog zračenja moje slike.

S nevjericom sam gledao u ogledalo. Tada se oglasio brat Xerks:

„Sigurno nisi u stanju sve ovo razumjeti. Mogao bih ti objasniti, ali tvoj „drugi ja“ to može još puno bolje. Ostavit ću vas jedno vrijeme same.“ Napustio je sobu, ostavivši me nasamu s mojom prijašnjom suprugom, s mojom blizanačkom dušom.

O čemu smo razgovarali? Ne sjećam se, da smo izmijenili mnogo riječi. Izgledalo je, kao da se među nama odvija jedna bezglasna igra pitanja i odgovora. Razgovarajući tako, ipak sam saznao sljedeće: moja se prijašnja supruga, tj. moja blizanačka duša, nalazila pred završetkom svog razvoja koji se odvijao na planetu Zemlji, dakle bio je vezan za ovaj sunčev sustav. Nju su čekali novi veliki zadaci, o kojima ni jedan od neposvećenih ne može imati nikakvu predodžbu; to su zadaci kozmičke naravi gdje posvećeni i savršeni (savršeni u odnosu na svoj životni put u području zemaljskog) ulaze u blaženstvo Gospodinovo kao sluge koje nikada ne mogu biti nevjerni, koji ne žele ništa drugo nego jedino služiti u skromnosti i potpunom potčinjavanju Volji Božjoj, odnosno u „jedinstvu s Bogom“ kao „ponovno rođeni“. Moja blizanačka duša je, dakle, mogla kao „ponovo rođena“ ući u najveće blaženstvo, ali se ona toga odrekla i izjavila da je spremna čekati sve dok i ja ne napredujem isto toliko, što ne će više dugo trajati. Odbijao sam to. Molio sam i zaklinjao je, da se ne zadržava zbog mene. Ali ona je odmahнула glavom i rekla – ovog puta kristalno jasnim glasom – sljedeće:

„Ne! Neću te ostaviti. Ja sam ti, a ti si ja! Nas dvoje smo jedna cjelina. Čekat ću. Ništa time ne ću izgubiti, i savršeno sam sretna. Ovdje me više i onako ne čekaju nikakva iskušenja. Ja ću ovaj svoj život, iako sam već „ponovo rođena“, nastaviti toliko dugo, dok ti ne završiš svoj. Majstor „Z“ ti je rekao, kakva te zadaća još čeka. Prvo nju izvrši, a tada će i tebi biti omogućeno da brzo postigneš „ponovno rođenje“, tj. rođenje u duhu. Tada ćemo biti ujedinjeni i napustit ćemo zauvijek ovo polje djelovanja, kako bismo prihvatili veće zadatke koji nas čekaju, a koje ćemo tada obavljati zajedno – kao jedna cjelina dviju blizanačkih duša u djelovanju. To će biti blaženstvo u obliku jedne „duhovne cjeline“, kakvo mi sada nismo u stanju ni zamisliti.“

Na to nisam mogao ništa odgovoriti. Bio sam suviše uzbuđen. Moj „drugi ja“ je nastavio dalje govoriti:

„Mi do konačnog sjedinjenja ne ćemo biti potpuno razdvojeni. Ja ću biti često s tobom u snu, i biti ću u tvojoj blizini prilikom tvojih studija i istraživanja. Mogu ti pomoći, ali samo ako zatražiš. Imaj na umu: i ti trebaš sam naći rješenje, kao što sam ga ja našla. Još nešto: naše su sudbine već sada najintimnije duhovno i duševno povezane. Ukoliko ti padneš, odnosno, nakon što sam ti se otkrila kao tvoja blizanačka duša, ne postigneš „ponovno rođenje“ u duhu, ja zauvijek ne ću moći dalje napredovati. U Kraljevstvu Božjem možemo napredovati samo jedno za drugo, odnosno za druge, a nikad samo za sebe“.

„Ja ću postići ponovno rođenje! Obećajem ti! Želim što je moguće prije biti sjedinjen s tobom zauvijek, jer mi značiš sve!“

Moja blizanačka duša smiješila se sretno, ali istovremeno i suosjećajno i s razumijevanjem. Osjetila je, čini se, da se moja prisna ljubav spram blizanačke duše odjednom pomiješala s osjećajima prema mojoj „nekadašnjoj supruzi“.

Zato je rekla mirno i objektivno, ali ipak intimno i srdačno:

„Poslušaj me još samo malo, prije no što se opet rastanemo! Rekla sam ti, da ću ponekad biti uz i oko tebe kako bih ti davala snagu, podučavala te i objašnjavala ti ako želiš, ali sve to ne smije biti smetnja u odvijanju tvog zemaljskog života. Sve dok si čovjek, trebaš živjeti i djelovati kao čovjek. Ako, na primjer, sretnoš neku ženu koju bi rado oženio, mirno to napravi. Time tvoja čežnja za konačnim sjedinjenjem s tvojom blizanačkom dušom, sa mnom, neće pretrpjeti nikakvu štetu. Neizmjerne je velika razlika između jednog zemaljskog braka, i onoga što ja nazivam ponovnim rođenjem i ponovnim sjedinjenjem dviju blizanačkih duša, pozitivnog i negativnog, muškog i ženskog dijela jedne božanske duše, božanske iskre! Ovakvo se sjedinjenje naziva „nebeskim brakom“, koji je neraskidiv za cijelu vječnost. Ukoliko se još jednom oženiš na ovoj Zemlji, budi ženi koju uzimaš za svoju zemaljsku suprugu, iako ona nije tvoja blizanačka duša, uvijek brižan i ljubazan suprug. Ne zaboravi: i ona ima negdje svog partnera, svoju blizanačku dušu. Ako u brak stupe dvoje koji nisu nebeski partneri, i tada je takav brak ipak koristan za obje osobe, jer se oboje uče zajedničkom životu koji se više nikada ne raskida, kada se oba dijela jedne duše u nebu zauvijek stope u jednu cjelinu. Tako svako ljudsko biće ima jednog

partnera, premda često ne zna na kojem se on razvojnom stupnju u tom trenutku nalazi, i da li upravo u to vrijeme boravi na Zemlji“.

Brat Xerks je ponovo ušao u sobu, nasmijao se i primijetio:

„Vi nebeski bračni drugovi! Nije li vrijeme da se rastanete? Brat Amo sada zna sve, i na njemu je da što prije postigne konačni cilj, tj. ponovno rođenje, kako biste time stvarno sklopili nebeski brak koji traje vječno“.

Moj „drugi ja“ mi je još jednom prišao i prisno me zagrlio, pri čemu sam osjetio takvu toplinu, da smatram, kako nigdje na Zemlji ne postoje slični osjećaji.

Zanimljivo je, da se sljedeće jutro u početku nisam sjećao događaja, koji su se dogodili protekle večeri. Tek kad smo krenuli i kad mi se brat Xerks prijateljski nasmiješio, prolazeći kraj mene da bi stao na čelo kolone, iznenada sam osjetio kao da znam nešto, čega se nikako ne mogu sjetiti. Tek kasnije mi se vratilo potpuno sjećanje.

Mnogim čitaocima koji su do ovog mjesta čitali moja „priopćenja“, ono što sam rekao o susretu s mojom blizanačkom dušom, ne će izgledati samo fantastično, nego i nevjerojatno. Sve te sumnje nestaju kod onoga tko je čitao priopćenja dana preko Jakoba Lorbera. Na jednom mjestu se kaže: „Kako ni jedna ljudska duša, kada je jednom stvorena iz elemenata prirodnog carstva, nikada više ne gubi svoju osobnost, tako će i kod ovakvog duhovno iznova rođenog i savršenog para, muškarac i žena ostati vječno zasebne individualnosti. Ali, uslijed prapočetne duhovne pripadnosti, među njima će kroz cijelu vječnost postojati jedno posebno, skladno međusobno upotpunjavanje i međusobni odnos, kojeg karakterizira najveće blaženstvo.“

Možda će netko postaviti pitanje, kako to da jedan tako zvani posvećenik iz jedne indijske majstorske škole (škole misterija), tako dobro poznaje njemačkog mistika Lorbera i njegova otkrivenja. To je jednostavno zato, što su svi pravi učenici škola misterija dobro upoznati sa svim radovima i duhovnim nastojanjima svih mistika. To je njihovo područje proučavanja, njihova životna zadaća. Zbog toga se oni podvrgavaju različitim teškim ispitima kako bi postigli „učeništvo“, ne zbog toga da bi vladali nad ljudima, nego da bi bdjeli nad duhovnim razvojem čovječanstva i brinuli o tome da se sva duhovna traženja i nastojanja uvijek iznova ulijevaju u jednu veliku rijeku, koja vodi natrag Bogu. Kako se odvija taj nadzor? Odgovor na to će dati ostatak priopćenja, koliko mi je to moguće i dozvoljeno.

Želim posebno naglasiti dvije okolnosti. Postizanje učeništva je vrlo teško, ali nikome nije nemoguće, čak niti ovim teškim načinom. No za većinu čovječanstva postoje lakši putevi. To su učenja njihovih osnivača religija. Zapadnom svijetu je dana milost što je sam Bog bio među ljudima u liku Isusa Krista, koji ih je podučavao. On nam je pokazao jedan lakši put, koji se sastoji u nasljedovanju Njegovih jednostavnih zakona o ljubavi. Oni koji su kao ja tražili put do učeništva pomoću nevjerojatno teškog rada i koji su njime išli, učinili su to samo zato da bi bili Bogu na raspolaganju kao dobrovoljni instrumenti, kao

Njegovi „sluge“. Zato mi kao takvi „sluge Gospodina“, imamo izvršiti zadatke za koje smo se osposobili napornim školovanjem. Objasniti naše zadatke nekome tko nije prošao ovu školu je isto tako nemoguće, kao što bi jednom preciznom mehaničaru bilo nemoguće objasniti detalje njegovog znanja nekome, tko nema dara za mehaniku, i to uz pomoć tehničkog načina izražavanja.

Sada ću vam, dragi čitatelji, u ovome što slijedi – i to je moj posljednji zadatak u ovome zemaljskom postojanju, koje će uskoro završiti – hvala Bogu – dati pregled mog daljnjeg školovanja, koji će vas istovremeno upoznati sa zadacima kakve imam ja i mnogi drugi, koji su isto tako prošli školu i postigli „stupanj učenja“. Vrijeme školovanja koje je bilo temeljito provedeno, nije samo u potpunosti preoblikovalo moj čitav dotadašnji način mišljenja, već i moj život. Poduka je u početku još uvijek bila jednolična, ali uskoro je postalo zanimljivije. Tada mi je u svrhu učenja na raspolaganju bila biblioteka, kakva vjerojatno nikada nigdje u javnosti nije postojala. Čak se i najslavnija od svih biblioteka, ona u staroj Aleksandriji – prije no što je bila spaljena – ne može usporediti s tom bibliotekom. Uskoro smo naučili – ali trajalo je skoro godinu dana, dok nisam temeljito ovladao tom vještinom – služiti se eteričkom materijom, koja se na Orijentu naziva „akaša“, uz pomoć koje smo u stanju određene događaje iz pradaвне prošlosti učiniti vidljivima, a isto tako i neke stvari iz budućnosti. Ja ovdje pomoću mog instrumenta, izdavača „Duhovnog života“, izričito kažem da uslijed slobodne volje dane ljudima, čak ni nama Majstorima ili Učiteljima nije moguće točno predvidjeti svaku sitnicu, koja će se dogoditi u budućnosti. Ipak, glavni pravci se mogu nazrijeti, isto kao što se uz pomoć logičkog mišljenja i zaključivanja mogu pronaći uzroci koji se nalaze u prošlosti, a koji su nama vidljivi u „akaši“. Skoro je nemoguće reći više, jer nedostaje prikladan način izlaganja ove materije.

Dozvolite dragi sunarodnjaci, da na ovome mjestu objavim radosnu poruku čitavom čovječanstvu. Sasvim svejedno što će budućnost donijeti, nikada ništa ne može naštetiti čovjeku koji voli Boga iznad svega. Sve nevolje koje nailaze, stići će samo one koji su ravnodušni, koji uopće nemaju vjere ili su duševno i duhovno mrtvi. Stoga slijedite svi upute vaših religija i proširite svoje shvaćanje i proučavanje mistika, koji su svi poslanici Božji, kako religiozni osjećaji u duši i duhu ljudi ne bi potpuno zakržljali.

Prošle su mnoge godine najtežih studija, prije nego što sam smio polagati prvi ispit. Nije bio tako težak, i s lakoćom sam ga položio. Drugi ispit je već bio teži. Morao sam dokazati kako ne samo da sam u budnom stanju gospodar svojih emocija i da ih u potpunosti nadzirem, nego da tu kontrolu zadržavam i u snu. A to, vjerujte mi, zbilja nije lako. Bio sam magnetski uspavan i u snu mi je bila prikazana slika koja je predstavljala najveće iskušenje za moje osjećaje. Katkada je moj učitelj i duhovni vođa mislio da ipak ne ću položiti ispit, ali nakon početnog kolebanja, moja „doživljajna svijest“ je uvijek preuzimala kontrolu, te sam uspješno savladao sva iskušenja. Nakon svakog položenog ispita i kušnje, osjećao sam kako sam opet malo napredovao.

Najzanimljivije područje proučavanja bilo je bez sumnje ono, koje bi se – analogno poznatom „geopolitičkom“ istraživanju – moglo nazvati proučavanjem

„geospiritualnog razvoja“. Pomoću eteričke materije akaše može se vidjeti i promatrati mnogo toga; tu se ne može govoriti toliko o „razvoju“ koliko o „procvatu“ Stvaranja, pri čemu se dolazi do uvida u božansko Stvaranje i upravljanje, nasuprot kojih je cjelokupno istraživanje naših znanstvenika obična dječja igra. „Geospiritualno istraživanje“ je između ostalog pokazalo da Bog u svome Stvaranju uvijek radi i stvara prema najjednostavnijim principima, samo što mi nismo sposobni prepoznati jednostavnost u Njegovom djelovanju, jer prilikom uobičajenog istraživanja uvijek očekujemo teškoće i prepreke tamo, gdje uistinu vlada najveća jednostavnost. Upravo to je, uostalom, i najveći misterij cijelog božanskog Stvaranja.

Prilikom moje „geospiritualne poduke“, između ostalog sam saznao i što je prouzročilo ledena doba i zašto su ona uopće morala nastati. Postalo mi je odjednom logično, zašto su određene vrste životinja najednom morale potpuno nestati, zatim zašto se jedan veliki planet, koji se kretao oko Sunca na putanji između Marsa i Jupitera, raspao, i sada kruži oko Sunca još samo kao gomila ruševina poznatih pod nazivom „asteroidni pojas“. Upoznao sam uzroke te velike katastrofe koja je uništila jedno divno razvijeno i napredno čovječanstvo. Postao sam svjestan, zašto je moralo doći do te katastrofe; zato, jer je čovječanstvo na tom raspadnutom planetu usprkos neprekidnim opomenama uvijek išlo pogrešnim putovima, onima, kojima bi i naše glupo čovječanstvo rado išlo, što se uvijek pravovremeno sprečava uz pomoć prirodnih katastrofa, velikih uništavanja, ratova i gladi, kao i epidemija; sve to s ciljem, da ova Zemlja također ne doživi sudbinu raspadnutog planeta. Iz toga sam vidio, da je svim nevoljama koje snalaze Zemlju, uzrok čovjek. Kada bi ljudi htjeli ići putovima koje im Bog pokazuje, zemaljski život bi mogao biti drugačiji, mnogo bolji i lakši za cjelokupno čovječanstvo. No, ljudski duh se mora razvijati u potpunoj slobodi, zato moraju postojati i opisane nevolje, jer se ljudi ne žele razvijati na ispravan način.

Dobio sam divan uvid u unutrašnje zakone postojanja, te spoznao kakve skrivene veze postoje i tamo, gdje se nikakve veze ne naslućuju. Takvi su odnosi djelomično uvjetovani razvojem, a djelomično moraju biti takvi, jer teže jedno drugom, i stvorit će i oblikovati nova djela o kojima sadašnje čovječanstvo ne može ni sanjati. Tijekom godina, pokazano mi je, kakvim moćnim bićem može postati čovjek, samo ako ide putom kojeg mu Bog pokazuje. Istovremeno sam vidio i bezbrojne linije razvoja koje vode spomenutom cilju, tako da se u duhovnom razvojnom procesu čovjeku ostavlja ogromno polje djelovanja, kako bi se ispoljila njegova slobodna volja. Usprkos svemu, čovjek nikada ne može izbjeći vodećoj i upravljačkoj ruci Božjoj, makar možda on tako mislio. Kad čovjek sve to vidi i shvati, osjeća samilost prema čovječanstvu koje tako lakomisleno živi i ne brine ni o čemu drugom, do li kako bi sakupilo što više zemaljskog blaga, koje nikome ne koristi, jer ga i onako u trenutku smrti mora ostaviti.

Od vremena do vremena, teoretska nastava bi se prekidala i radili su se sasvim jednostavni poslovi. Tako sam često bio dodijeljen tako zvanim „radnim kolonama“, koje su bile zadužene za opskrbu prenočišta u visokim brdima materijalom za loženje i namirnicama. To su bila prenočišta u kakvima sam i sam

prespavao na svojim putovanjima. Katkada sam pratio i transportne kolone. Ukratko, poduka je bila takva, da nije bilo opasnosti od jednostranosti. Duševni je razvoj bio najvažniji, ali velika je pozornost bila posvećivana tome da fizičko tijelo uvijek bude spremno držati korak s razvojem duše i prilagođavati se snagama koje se razvijaju u duši. Obraćalo se mnogo pozornosti jednostavnom načinu života, boravku na otvorenom, posebno se uzimalo u obzir i djelovanje sunčevih zraka na ovim visinama, protiv čijih se inače ponekad i smrtonosnih djelovanja (opekotina) poduzimalo određene mjere zaštite.

Tijekom određenog vremena, bilo mi je povjereno i upravljanje onim neobičnim, već spomenutim muzejom, gdje je postojala kopija svakog majstorovog učenika, spojena s učenikom samim, tako da se na kopiji kao na električnom aparatu za zapisivanje, odražavala svaka etapa razvoja. Kada bi učenik popuštao u svojim nastojanjima, slika bi postajala nejasnom. Činilo se, kao da vene. Obratno, kad bi netko napredovao, kopija bi izgledala jasno i svježe. Povremeno je učenicima bilo dopušteno posjetiti muzej, kako bi se na svojim kopijama uvjerali koliko su napredovali. Na žalost, nije mi dopušteno reći više o tim stvarima, jer bi ljudi jake volje – iako u slabijem obliku – mogli zloupotrijebiti te tehnike i uzrokovati veliku bijedu, kad bi se time bavio neki beskrupulozni karakter. Bilo je etapa u kulturnoj povijesti naroda, gdje su takve stvari bile uobičajene na dvorovima nekih vladara, te su ih koristili za razne državne i druge intrige. To se, uostalom, događalo i na dvoru jednog vladara iz moje stare domovine, kada su još postojale bezbrojne male kneževine, grofovije i kraljevstva.

Kako sam napredovao u svom razvoju, tako je i nastava postajala zanimljivija. Ponekad sam dobivao uvide u sadašnje ili buduće događaje – ove posljednje samo kao mogućnosti – pomoću eteričke materije akaše. Ti su uvidi imali izvjesnu sličnost sa sadašnjim filmom, osim što su bili oblikovani i oživljeni pomoću misaone snage samog Učitelja ili Majstora. Sada mi se često dogodi, kada slušam o raznim pronalascima i o njihovim znanstvenim objašnjenjima, da poželim da ti znanstvenici dobiju priliku samo jedan jedini puta upoznati eteričku materiju akaše, i dobiti mogućnost rada s njom. Ali tek onda kad sveukupno čovječanstvo dosegne jedan istinski osjećaj odgovornosti, tajna akaše će se moći objaviti javnosti.

Nakon što sam položio tri ispita i tako postigao već izvjestan napredak, bio sam po prvi puta primljen u tako zvani unutrašnji krug, gdje su učenja i poduke bili vezani za ezoteričku stranu života i postojanja. Ono što sam ovdje doživio, čitateljima će izgledati tako fantastično, da to jedva želim spominjati, i govorim o tome na ovom mjestu samo zbog toga, jer znam, da će ovu knjigu čitati samo oni, koji stvarno ozbiljno pristupaju istraživanju duhovnog i duševnog razvoja. Kad sam po prvi puta prisustvovao sastanku unutrašnjeg kruga, bio sam kao novajlija – drugima to više nije bilo potrebno – uz pomoć Majstora „Z“ uveden u tzv. magnetski san, pri čemu sam postao vidovit, i odjednom više nisam vidio mjesto na kojem sam se nalazio fizički, već maglu u jednoj prelijepoj mirnoj okolini punoj simfonija boja i najugodnijih tonova koje sam mogao osjetiti oko sebe. Istovremeno sam vidio kako odozgo dolaze bića i pridružuju nam se, bića čije prisustvo me ispunjavalo neopisivom ugodom. Ta bića – djelomično

nekadašnji vrlo napredni ljudi, koji više nisu boravili u fizičkom svijetu, a djelomično i tzv. „međuplanetarna“ bića, koja još nikada nisu bila ljudi – pridružila su nam se i savjetovala se s nama. Savjetovala o čemu? O utjecajima stanovnika drugih svjetova na našu Zemlju, i o posljedicama koje određeno djelovanje ljudi ima po druge planete, njihove stanovnike i okolinu. Da, duboka je međuovisnost i povezanost cjelokupnog svemira. Prilikom našeg djelovanja i pritom proizvedenih titraja na akašu, i još finiju eteričku materiju, utječemo na to, da se vibracije proizvedene na taj način, šire na druge planete našeg sunčevog sustava, pa i puno dalje.

Prilikom takve poduke, čovjeku su bile vidljive tolike mogućnosti istraživanja i proučavanja, da jedan neposvećenik nije u stanju sebi stvoriti ni blijeđu sliku tih mogućnosti.

Ma kako dosadna bila poduka u početku, sada je već postala zanimljiva i sadržavala je obilje novih stvari: bila je toliko raznolika, da mi nikada nije bilo dovoljno. Barem kod mene je to bilo tako. Potpuno me zaokupila glad za više, uvijek sve više znanja. Čudio sam se, kako to moji drugovi nisu primjećivali. Nije bilo nikakvog znaka tomu, no, sve se znalo. Moja goruća želja za znanjem, obuzela me kao strast, da, strast koja se sastojala u tome, da sam koliko god je to bilo moguće, sebe uvodio u magnetski san – tom sposobnošću sam ovladao nakon trećeg ispita – kako bih sakupljao vlastite spoznaje u finijim razinama postojanja. To je bilo dopušteno, štoviše, čak je bilo i dio općenitog školovanja u višim semestrima. Ali kod mene je ta žudnja za znanjem prevršila određenu granicu. Pretvorila se u strast, umjesto da ostane metodom učenja.

Zato me nije začudilo, kad me jednoga dana Majstor „Z“ ponovo pozvao k sebi. Primio me vrlo ljubazno, s besprijeekorom srdačnošću. Nakon nekoliko uvodnih riječi, iznenada je nastavio:

„Dragi brate Amo! Jako sam zadovoljan tvojim napretkom; za tri do četiri godine, ti ćeš postići stupanj učenika. Međutim, sada prolaziš kroz jedno stanje, o kojem vjerojatno ni sam nemaš pojma, u svakom ga slučaju ne doživljavaš kao nepoželjno. Zato sam prisiljen upozoriti te na to. Ti s tvojom težnjom za znanjem ne smiješ pretjerati i dopustiti da ona preraste u strast. Znaš što mislim“.

Osjetio sam se pogođenim, te sam šutio.

Nakon kratke stanke, Majstor „Z“ nastavi:

Ti ćeš postići učeništvo. Ali Učitelj ili Majstor je samo onaj, koji je to nad samim sobom. Neutaživa žudnja za znanjem obuzela te poput bilo koje druge strasti u običnom životu. Postao si poput pijanca, koji neprekidno mora gasiti svoju žeđ. Moraš se osloboditi te svoje strasti. Možda si suviše brzo napredovao, suviše brzo „sazrio“. Stoga je potrebno tvoj proces sazrijevanja nešto usporiti, sve do trenutka kada će takva zrelost biti poželjna, kako bi ponovo uspostavio svoju prirodnu ravnotežu. Zato ćeš prekinuti svoju poduku na dva mjeseca, i opet ćeš pratiti jednu kolonu nosača prema Tibetu“.

Dosad sam osjećao samo ljubav, i ništa drugo osim ljubavi prema Majstoru „Z“, a sada sam osjetio kako se u meni rađa bijes prema njemu, i to zato, što sam morao nasilno prekinuti nešto, što mi je postalo drago i što sam smatrao ispravnim, plemenitim i nesebičnim.

Majstor „Z“ je, naravno, osjetio uzburkanost mojih emocija, pa mi se obratio blagim, očinskim glasom:

„Dragi Amo, samo me nemoj ni na što prisiljavati. Možeš slobodno izraziti svoje nezadovoljstvo, gotovo bijes, da bi uklonio napetost koja ti ne dopušta da uvidiš koliko si pod utjecajem ove situacije, umjesto da gospodariš njome. Tvoje samo po sebi ispravno, plemenito i ozbiljno istraživanje više nije sredstvo za postizanje cilja, već je postalo samo sebi svrhom u toj mjeri, da si postao potpuno ovisan o tome. Dojmovi iz vanjskog svijeta odvratit će ti pozornost, tjelesno te osvježiti, duševno ojačati, i ti ćeš ponovo steći svoju ravnotežu. Iz tvog dosadašnjeg studija, poznato ti je, da ni jedan čovjek Stvaranje ne može shvatiti jedino pomoću intelektualnog istraživanja. Samo uz istovremenu prisutnost nesebične ljubavi, otvaraju se sve tajne svjetova i čitavog svemira. Tek kad su intelekt i osjećaj ujedinjeni kroz „ponovno rođenje“ u duhu, kroz postizanje istinskog „sinovstva Božjeg“, tek tada intelekt i razum sve primaju pomoću intuicije koja se pojavljuje uslijed ljubavi srca kao posljedice ponovnog rođenja u duhu. Zbog toga te tvoj razum sada stalno vodi u krug. I srce ga prati, ali kao podređeno, kao strast. Zato, dragi Amo, trebaš prekinuti svoj studij. Ti ćeš mi kasnije biti zahvalan za tu odluku, a vratit ćeš se sasvim promijenjen, posebno zato što ti na tom putovanju predstoji još jedan drugi, poseban događaj. Ljutiš li se još na mene?“

Pritom mi se Majstor „Z“ tako ljubazno smiješio, da sam osjetio val najintimnijeg prijateljstva. Ustao sam i pošao k njemu. On je također ustao i zagrlio me.

Tako sam ponovo pošao kao običan nosač na put prema Tibetu. Moji drugovi studenti nisu se čudili tome, jer svatko tko se zbilja trudi, dostiže cilj prije ili poslije, pri čemu je nevažno hoće li to biti nekoliko mjeseci ranije ili kasnije. Prilikom studija ne postoji želja da se nekog pretekne u napredovanju. Postoji samo jedna težnja: da se svoje drugove studente nadiđe u izlaženju u susret, međusobnom pomaganju, prijateljstvu i srdačnosti.

Brat Xerks je ponovo vodio kolonu. On je u sebi imao nešto tako svježije i nerazorivo, da bi čovjek osjetio životnu snagu, veselje i radost kad god bi ga samo pogledao, a još više kad bi se on nasmiješio ili progovorio. Ovoga puta smo, kako mi se činilo, krenuli drugim pravcem i nismo se kretali samo visoravnima, već smo prolazili i raznim dolinama punim cvijeća i životinja. Neke su doline bile upravo prelijepije, posebno one niže u kojima je raslo i drveće. U jednoj romantičnoj dolini nalazilo se jezero, gusto okruženo drvećem. Na jednom kraju jezera uzdizala se stijena, uspravna kao svijeća. Otprilike 300 metara od stijene, nalazio se otok obrastao bujnim zelenilom. Tamo je naša karavana krenula u čamcima, koje smo našli na obali. Nalazio sam se u prvom čamcu s bratom Xerksom. Kad je stupio na otok, pozvao me da ga slijedim. Ostali su morali ostati

u čamcima, sve dok ih on ne pozove. Slijedio sam brata Xerksa u stopu. Nakon deset minuta – otprilike na sredini otoka – brat Xerks je stao, počeo meditirati, a kasnije i moliti kleknuvši pritom. Kako mi nije dao naslutiti zašto to radi, ostao sam uspravno stajati uz njega. Konačno mi je dosadilo, pa sam se udaljio. Tako sam došao do obale otoka. Promatrajući površinu jezera, odjednom sam zapazio živo kretanje po površini vode. Izgledalo je kao da se posvuda kreću jegulje. Gledajući pažljivije, vidio sam, da ta stvorenja dolaze s cijelog otoka, bacaju se u vodu i udaljavaju se plivajući. I pokraj mene su neka prolazila i spuštala se u vodu. Ali to – kao što sam sada vidio – uopće nisu bile jegulje, nego – zmije.

Potražio sam pogledom brata Xerksa. On se iznenada stvorio iza mene, nasmijao se i rekao:

„Shvaćaš li sada, zašto sam meditirao?“

„Ti si protjerao zmije s otoka?“

„Tako je“, reče on na svoj uobičajen ljubazan način.

„Ali zašto smo došli na ovaj otok, kada ima toliko zmija? Mogli smo isto tako ostati i na obali“.

„Opet imaš pravo. Odredio sam da karavana ovdje prenoći, jer ti ovdje želim pokazati nešto što pripada građi studija o „iskrama života“ – bićima – duhovima prirode. Ovaj otok je mjesto, na kojem se nekad nalazio jedan grad, kasnije uništen potresom i nevremenom, jer su njegovi stanovnici bili veliki grešnici. Na takvim mjestima obično se sakupljaju sve moguće vrste otrovnih životinja, jer takva mjesta imaju auru koja najbolje odgovara takvim „iskrama života“ kao što su zmije, škorpioni i otrovni pauci. Noćas ću te uvesti u magnetski san, pa ćeš iskustveno doživjeti ono što si teoretski već davno shvatio.“

Bio sam znatiželjan, što ću doživjeti u magnetskom snu. Kao što mi je brat Xerks objasnio, najpogodnije vrijeme za takav eksperiment je ponoć. Znao sam iz svojih studija da je ponoć vrlo značajna, ali još nikada nisam ozbiljnije razmišljao o tome, zašto je to tako. Samo sam tu činjenicu uzeo na znanje, kao samu po sebi razumljivu. Kako je do ponoći preostalo još dosta vremena, upustio sam se u jednu dužu diskusiju s bratom Xerksom, čiji rezultat je on sažeo ovako:

„Ako se Sunce nalazi na suprotnoj strani neke zemljopisne točke, ono tada ne vrši više nikakav pritisak glede zračenja na tu točku. Posljedica je, da su električni titraji sunčeva zračenja skoro potpuno isključeni, pa se vibracije zemljinog zračenja mogu širiti tim jače i nesmetanije. Pritom možemo uvijek čuti kako se najveći broj duhova pokazuje upravo oko ponoći, plašeći ljude. Posebno ona duhovna bića koja su jače vezana za Zemlju, vrlo se lako mogu prikazivati nama živima oko ponoći. Ponoć je, osim toga, i vrijeme kad se statički elektricitet ljudskog tijela bez smetnji može širiti oko čitavog tijela, što pritisak sunčevog zračenja danju onemogućava. Zato san oko ponoći daje najviše snage. Zato se i magnetski san oko ponoći može najlakše izvesti“.

To mi je bilo sasvim jasno. Počeli smo govoriti o nekadašnjim kulturama. I o tome mi je brat Xerks rekao dosta zanimljivih podataka:

„Nije li čudno – a bilo je to već i arheolozima, ali oni nisu dalje razmišljali, pripisujući to slučaju – da se prilikom iskopavanja ruševina starih gradova nailazilo na sve starije ostatke gradova, koji su se na istome mjestu nalazili u još ranijoj prošlosti, što je dokaz da određena mjesta moraju posjedovati magnetsku privlačnu snagu, tako da se ljudi, kad neki grad propadne i raspadne se u ruševine, ponovo naseljavaju na istome mjestu. Često pod ruševinama jednoga grada leže ruševine triju, četiri ili još više gradova nekadašnjih kultura, duboko sakrivene i zatrpane. Što znači takva privlačnost? Ona je dalekosežnija nego što mislimo. Ti, brate Amo, već znaš da mi Majstori imamo zadatak bdjeti nad cjelokupnim razvojem čovječanstva. Dakle, Učitelji koji su danas već dalje napredovali i koji sada djeluju u drugim sunčevim sustavima, određena su mjesta na ovoj Zemlji na poseban način „magnetizirali“, učinivši ih time privlačnima za ljude, bez njihovog znanja. Tako dolazi do toga, da se ljudi u potrazi za prikladnim mjestom za izgradnju svojih gradova osjećaju privučenima na mjesto, gdje je već postojao neki grad, jer su to mjesto Majstori posebno magnetizirali u svrhu da bi se ljudi tamo naselili i živjeli. Većinom su to mjesta, koja su povezana sa zadacima i osobinama onih, koji bi trebali izgraditi novi grad. Tako je bilo i na ovome mjestu, gdje su u pretpovijesno vrijeme različite kulture imale svoje gradove. Međutim, sve su propale; svaka svojom krivnjom.

„Kako to, da čovječanstvo nikada ne uči iz iskustva? Mora uvijek biti tako, da svaka kultura propadne i nestane?“

„I da i ne! Da zato, što na ovoj Zemlji, koja je samo jedna prolazna stanica za nas zemaljske ljude – koji smo odavde pozvani direktno u „sinovstvo Božje“, jer se ovdje na Zemlji sam Bog utjelovio kao „Sin Božji“ u tijelu čovjeka – ne može ništa trajno opstati. Ne zato, jer će čovječanstvo, iako polako, ipak s vremenom kroz patnju naučiti da ne izgubi baš sve od duhovnih vrijednosti, koje je u nekoj kulturi izgradilo. U ne tako dalekoj budućnosti, uz pomoć određenih pronalazaka do kojih će doći već sljedećih desetljeća, koji će se raširiti čitavom zemaljskom kuglom, zbližit će se različite kulture i narodi, pa će se tako stvoriti jedna jedinstvena civilizacija koja će ljude svih nacija međusobno duhovno i duševno prožimati. No, prije nego to bude moguće u potpunosti provesti, čitavo čovječanstvo će morati proći kroz teška vremena, jer njihov duševni i duhovni razvoj neće ići u korak s tim pronalascima i otkrićima. Čovječanstvo će morati proći kroz teške patnje i to cjelokupno čovječanstvo, a uslijed novih pronalazaka biti će uzdignuto na jednu zajedničku civilizacijsku razinu. Kad to strahovito vrijeme prođe, konačno će ipak postojati mogućnost da postignuta civilizacijska i kulturna blaga ne propadnu sasvim. Ali to će biti moguće jedino, ako čitavo čovječanstvo – kroz boli i patnje – dođe do spoznaje svoje misije kao „djece Božje“. Ako se to ne dogodi, tada čovječanstvo mora sve proživljeno ponovo proći, ali tada u još mnogo jačoj mjeri“.

Zašutjeli smo, i svatko se bavio svojim mislima. Uhvatio me san. Osjećao sam se, kao da lebdim bez ikakve težine. Istovremeno se promijenila i okolina. Drveće i bujna trava otoka nestali su, a umjesto njih postale su vidljive popločane ulice, po kojima su se kretala kola s konjskom ili volovskom zapregom. Od vremena do vremena, ulicom su prošla i bojna kola, kojima bi upravljao vojnik čija se odjeća vijorila. Stanovnici su izgledali zadovoljno, i mirno su išli svojim

poslom. Zlatni sunčev sjaj obasjavao je čitav prizor. U daljini se vidio neki most koji je spajao otok s kopnom, na kojem se nalazio veliki grad. Očito je sjedište uprave bilo na samom otoku. U središtu su se, sakrivene pod pinijama, nalazile prekrasne zgrade. Nakon što sam pustio da ova slika na mene djeluje, pokazala se sljedeća. Okolina se promijenila. Bilo je mračno i olujno. Posvuda je vladao nemir. Ulice su bile pune vojnika, naoružanih sjekirama, kopljima, mačevima, lukovima i strijelama. Uskoro zatim, vidio sam kako je došla druga neka vojska, koja je vojnike na ulicama i stanovnike u kućama poubijala ili pak učinila robovima. Nakon toga sam otok ponovo vidio onakvim kakav je sada – zapušten, obrastao travom i drvećem. Vratio sam se u uobičajeno stanje svijesti.

„Ti si upravo vidio“, reče mi brat Xerks, „jedan od gradova nekadašnje kulture koji se nalazio na ovom otoku, i njegovu propast. Tako se na ovome mjestu izmijenilo šest gradova – centara različitih kultura, koji su svi nestali jedan za drugim. Njihovi ostaci i ruševine međusobno su izmiješani. Dovoljno je, što si vidio jednu od tih kultura u snu. A ono što ćeš sada vidjeti, bili su posljednji stanovnici ovog otoka, koji su stradali zbog nemoralna koji je kod generacija koje su se smjenjivale, bivao sve veći. Svaki puta se umjesto kulture prenosio nemoral, sve dok to nije doseglo stupanj koji je doveo do velikog potresa, koji je zauvijek uništio i posljednju kulturu. Sada spavaj, i promatraj što će ti se prikazati“.

Opet se sve oko mene promijenilo. Sada sam vidio prizor na nekom trgu, gdje su se prodavali robovi. Vidio sam kako dolaze karavane koje su vodile lancima okovane ljude, koje su goniči nemilosrdno šibali. Pod bezdušnim udarcima bičeva, mladići i djevojke padali bi obliveni krvlju. Kad god bi se to dogodilo, bili bi odvezani od ostalih u koloni i ležali bi pored puta, savijajući se od bolova, dok je karavana odlazila dalje. Drugi robovi su bacali beznadne poglede pune očaja na te jadnike. Stražari i nadglednici više nisu obraćali pozornost na ljude koji su umirali krvareći. Bio je to stravičan prizor.

Scena se promijenila. Obasjan sunčevim sjajem, tu se nalazio trg, na kojem su dolazeće karavane prodavale robove onome, tko bi ponudio najviše. Trgovalo se i cjenkalo. Scena se opet promijenila. Ovoga puta su se vidjele prekrasne zgrade. Po svemu sudeći, vladalo je veliko blagostanje. A ipak nigdje nije bilo zadovoljstva. Svi su izgledali kao da im nedostaje volja za životom. Nije bilo radosti. Život na ulicama bio je monoton. Među masom kretali su se uniformirani ljudi, prema kojima se odnosilo s poštovanjem, no ljudi su ih se izgleda više plašili nego što bi ih poštivali.

Prizor se opet promijenio. Nadošla je nova slika. Ljudi su izgledali veseli. Na ulicama i trgovima je vladalo veselje. Grad je sada imao drugačiji izgled. Više nije bilo lijepih građevina: postojale su samo jednostavne zgrade slične kolibama, ali ipak je vladalo izvjesno blagostanje. Međutim, očito su ljudi postali razuzdani. Žene su hodale slobodno odjevene, i činilo se da imaju dominantan položaj. Zatim je sve nestalo kao u nekoj magli, i otok se ponovo prikazao onakvim kakvog smo ga zatekli pri dolasku, pun zmija i ostale gamadi. Međutim, činilo se kao da se iza svake životinje skriva poneki ljudski oblik, koji se tek nejasno nazirao. Ta blijeda ljudska bića s jasno izraženim karakteristikama životinja, stanovala su među kamenjem i otpacima ostataka nekadašnjih veličanstvenih građevina. Djelatnost tih bića sastojala se, izgleda, jedino u tumananju i životarenju u toj okolini.

Iznenada sam osjetio kao da oko mene puše svjež povjetarac. Uznemirio sam se i probudio. Trajalo je neko vrijeme, dok sam sasvim došao sebi. Vidio sam brata Xerksa kako sjedi meni nasuprot, i šuteći me promatra. Nije ništa rekao, tako da sam na kraju ja morao progovoriti:

„U svim tim slikama zapravo ne mogu naći ništa neobično. Što one znače?“

„One bi ti trebale prikazati nešto što ti već teoretski znaš, ali u zbilji još nisi doživio. Slike koje si u snu vidio, predstavljaju „razine postojanja“ svih vremenskih razdoblja ovoga mjesta. Ljudi koje si vidio, duhovi su odgovarajuće kulturne ere, i vezani su za ta mjesta jer kao prvo vole tu okolinu, a kao drugo, još se nisu potrudili napredovati u svom razvoju. Tako si vidio stanovnike i odnose nekoliko ovdje prisutnih kulturnih epoha, čije su duše još uvijek vezane za ovo mjesto njihovog zemaljskog djelovanja, u nekoj vrsti prelaznog stadija, u kojem većinom još uvijek nisu svjesni da su mrtvi – u nekim slučajevima, kao što znaš, to stanje može potrajati stotinama, pa i tisućama godina, prije nego što se neki ljudi probude i postignu svijest o vječnom postojanju duše. No, ovdje ima i duša koje dobro znaju da su mrtve, ali su svojim djelima, rodbinskim i prijateljskim vezama povezani s tim mjestom, tu ih drže vibracije koje su vladale u njihovoj vremenskoj epohi. Svaka od tih epoha u kojoj je cvala neka od kultura, i sada postoji kao duhovna slika, a za duše onih koji su u tom razdoblju živjeli, ona je i sada stvarnost. Posljednja slika koju si vidio je oblik, u kojem se pojavljuju oni koji su na ovome mjestu našli svoj pakao, kojeg su duševno svjesni uslijed svoje vezanosti za vrijeme i prilike njihovog nekadašnjeg života. Ono što si nejasno vidio iza svakog životinjskog oblika, pravi je i prastari ljudski oblik umrlih, u kakvom se oni međusobno vide i prepoznaju. Oblik životinje koji si vidio, simbolična je slika njihove duše kako je ti vidiš prema njihovom duševnom usmjerenju i stanju budnosti njihovog duha, i kako ona izgleda tebi koji još živiš.“

„Iako sam to teoretski već znao, ipak je bilo zanimljivo sve to i doživjeti.“

„Da, to pomaže pri daljnjem studiju. To ti dokazuje koliko su raznovrsna i plastična različita stanja tako zvane materije, jer sve duševno je, kao što znaš, u izvjesnoj mjeri i materijalno, samo beskrajno finije, plastične naravi. Takve finomaterijalne razine postojanja sa svojim kulturnim epohama prožimaju ovo mjesto ovdje, kao što voda prožima spužvu. Sve kulturne epohe koje si ovdje vidio, postoje na ovom istom mjestu, a da jedna za drugu ne zna, i jedna drugoj ne smeta.“

„Može li duša jedne kulturne epohe prodrijeti u svijet druge kulturne epohe, koja se također ovdje nalazi?“

„Da, ali samo ako je svjesna epohe u čije duševno polje djelovanja želi ući, inače ne. Te su razine postojanja, iako se nalaze na istom mjestu, toliko udaljene jedna od druge, kao što su međusobno udaljeni razni sunčevi sustavi.“

„Nalaze li se takva međusobno isprepletena kulturna razdoblja nad svim ruševinama nekadašnjih velikih gradova?“

„Ne samo nad poljima ruševina, već i iznad još postojećih gradova, a da sadašnji stanovnici takvog grada uopće nemaju pojma o tome. Zato u starim gradovima, gdje postoje zgrade stare stotinama godina, češće dolazi do tzv. pojava „duhova“, nego u gradovima sagrađenim u novije doba. Svi stari gradovi, kao na primjer: Rim, Atena, Carigrad, Pariz, Lisabon, Madrid, Beč, Frankfurt, Dresden, Berlin itd., posjeduju više jasno odijeljenih epoha svoje prošlosti koje „duhovno“ postoje u njihovoj sredini, a da sadašnji stanovnici o tome ne znaju ništa. Posebno su izražajne slike perioda u kojima je neki grad ili zemlja proživljavala procvat svoje kulture. Tako je, na primjer, u Beču još vrlo živa slika vremena kada su vladali Habsburgovci.“

„Jesu li prelazni periodi također ostavili svoje otiske u auri postojećeg stanja?“

„Ne svi, zadržali su se samo oni koji su na ljude svog vremena ostavili jak dojam, pa su te epohe duševno posebno duboko doživjeli. Ne zaboravi, dragi brate Amo, da su duhovne razine kao što su tzv. „nebo“ i „pakao“, samo tvorevine doživljajne ljudske svijesti, ili, bolje rečeno, njih su stvorile ljudske poosobljene duše. Ti poznaješ prividnu proturječnost u izreci da „prije stvaranja ljudi još nije moglo postojati (za ljude) ni nebo ni pakao“, što je sasvim razumljivo, jer još nije bilo misaonih bića, koja bi to stvorila.“

Prije spavanja, još sam dugo razmišljao o razgovoru koji sam vodio.

Naša karavana je sljedećeg jutra krenula dalje, sretno stigla na cilj, i za tjedan dana krenula ponovo natrag, ovoga puta – zašto, ne znam – opet preko visoravni.

Povratak preko visoravni bio je teži od dolaska. Nalazili smo se pred početkom monsuskog razdoblja, i nad južnim planinskim vrhovima već su visjeli mračni, teški zidovi oblaka, koji su značili početak kiša, ali ovdje gore na 6000 metara to je značilo i početak najjačih snježnih oluja. Jedva da smo bili četiri dana na putu, kad smo naišli na snažnu snježnu oluju, koja nas je zadržala tri dana u našem primitivnom skloništu u maloj udolini među visokim planinama. U stankama između padanja snijega, puhali su jaki vjetrovi koji su nosili napadali snijeg s planinskih vrhova, tako da je izgledalo kao da se svi vrhovi dime. Ta dimna zastava sastojala se od fine snježne prašine, koju je oluja nosila sa sobom i koja je još neko vrijeme lebdjela u zraku, i to uvijek okrenuta na suprotnu stranu od one s koje je puhao vjetar.

Nakon prilično teškog pješaćenja – ovoga puta kroz dubok snijeg – došli smo opet do konačista pred kojim me pogodio udarac munje. Kako u obližnjem ženskom samostanu ni ovaj puta nije bilo druge karavane, produžili smo do njega da ondje prenoćimo. Prostorije su tamo bile ugodnije, a mjesta za odlaganje tereta praktičnija.

Upravo kada smo ulazili kroz vrata samostana, brat Xerks je dolazio sa čela kolone, i prolazeći pokraj mene, primijetio:

„Brate Amo, jesi li spreman?“

„Spreman, na što?“

„Jesi li zaboravio, što je Majstor „Z“ rekao, kad te poslao na ovaj put?“

Razmislio sam, ali nisam se mogao sjetiti. Tek kada sam se ispružio na strunjači u mojoj sobici – ženski samostan je bio velik i imao toliko prostoriya, da je svaki od nas nosača mogao imati zasebnu sobicu ako slučajno nisu naišle dvije karavane, a ovoga puta smo bili jedina karavana na konaku – palo mi je na pamet, što mi je Majstor „Z“ rekao prije polaska na put: „Vratit ćeš se potpuno drugačiji, posebno zato, jer te očekuje jedan izuzetan događaj“.

Izgleda, da sam upravo mogao očekivati takav događaj.

Bio sam umoran, i uskoro sam zaspao. Jesam li sanjao, ne znam. U svakom slučaju, ujutro sam imao osjećaj da sam naročito duboko spavao, i uslijed toga sam se osjećao svježim i snažnim. Vani je još snježilo, i po tome sam znao da ćemo još pričekati s odlaskom. Uzeo sam neku knjigu koja je pripadala mom studiju, da bi se u nju zadubio. Uopće mi nije palo na pamet da bi najprije trebao doručkovati.

Tada je kroz zavjesu od saga koji je služio umjesto vratiju došla jedna od služavki samostana, i obavijestila me na lošem engleskom da je slijedim, jer sam pozvan na doručak. Pošao sam za njom, misleći da mi brat Xerks tijekom doručka želi nešto reći.

Nakon što smo prošli kroz nekoliko hodnika, žena koja me vodila pođe u stranu i povuče zastor koji se nalazio ispred jedne sobe, u kojoj je netko sjedio na orijentalan način na sagu, meni okrenut leđima.

„Uđi i sjedni meni nasuprot“, pozove me ta osoba. Glas joj je bio mekan i umiljat.

Učinio sam kako mi je bilo rečeno, i odjednom sam se ponovo našao nasuprot svojem „drugom ja“.

Moja nekadašnja supruga zračila je neopisivom ljepotom i ljupkošću. U tako lijepo lice, koje je pritom bilo i prijateljski i ozbiljno, još nikada ranije nisam gledao.

„Pa ti si se još više proljepšala“, izmaklo mi je začuđenom i iznenađenom. „Misliš?“ uzvratila je skromnim smiješkom. „No, uzmi i pij tvoj čaj. Dok doručkuješ, mogu ti ispričati ono što ti još imam reći.“

„Još?“ upitao sam iznenađen.

„Da, još! Znaš da je moj zemaljski razvoj skoro završen, ali da ne želim ići dalje sve dok i ti nisi barem tako daleko kao ja, tako da na put u beskraj drugih

sfera možemo kročiti zajedno. Čekat ću te, ali današnji susret je naš posljednji ovdje na Zemlji u ovim tijelima. Kad se sljedeći puta vidimo – za nekoliko desetljeća – i ti ćeš biti tako daleko kao ja sada, i ja ću te čekati u tvom smrtnom času, kada tvoj „ja“ u tvojoj duhovnoj (ne više duševnoj) odjeći napusti tvoje tijelo“.

Opet me obuzeo onaj čudesan i blažen osjećaj spram moje bivše supruge, kojeg sam osjetio i prilikom našeg posljednjeg susreta. Ona je to očigledno osjetila, i pogledala me s toliko ljubavi, da sam osjetio val topline, koji je prostrujao kroz mene poput elektriciteta.

Pružila mi je ruku, nježno je stisnula i nastavila, čvrsto me gledajući u oči:

„Slušaj me, voljeni partneru u vječnosti postojanja! Ne daj se više ničim odvratiti od svojih studija, ali, molim te, ne pokušavaj niti iznuditi svoj napredak, kao što si to u posljednje vrijeme radio. Postići učeništvo znači uistinu biti Majstorom, a to znači, kroz ljubav i stečenu mudrost postići, da u tebe uđe snaga i moć Duha Svetoga, pri čemu ćeš tek tada biti u potpunosti jedno s glavnim emanacijama Boga: naime ljubavlju, mudročću i voljom; ali i s redom, ozbiljnošću, strpljenjem i samilošću. Međutim, ako želiš silom postići napredak, kao što si to pokušavao posljednjih mjeseci studija, to znači, da ti još nedostaje strpljenja i samilosti. Samilost zato što se u svojoj nestrpljivosti nisi povjerio milosti Božjoj, i htio si prestići druge. Dragi moj „drugi ja“, vjeruj mi, put prema savršenstvu na ovoj Zemlji uzak je kao oštrica mača. Mi katkada mislimo da postupamo ispravno, ali je naše ponašanje zapravo daleko od toga. Jer bilo kakav fanatizam u djelovanju znači nedostatak strpljenja i nedostatak samilosti. Željela sam te na to upozoriti, jer znam da ćemo uskoro biti sjedinjeni jedno s drugim. Kao što sam rekla, to je naš posljednji susret u ovim zemaljskim tijelima. Kad završiš doručak, možeš me otpratiti u moju sobu, gdje ću te upozoriti na još neke stvari, na koje ćeš naići tijekom svojih studija. Smijem to učiniti, smijem te savjetovati, jer mi znamo da, iako još nismo duhovno-duševno sjedinjeni, ipak već vidimo to jedinstvo pred sobom. Sada jedi i pij i ne žuri s doručkom“.

Doručkova sam, ali se nisam mogao koncentrirati na doručak, jer sam se osjećao napetim, a taj se osjećaj pojačavao što sam duže bio pored svoje bivše supruge. To je bio tako blažen osjećaj, da stvarno ne postoje riječi kojima bi ga mogao barem približno opisati. Čitav ostali svijet je nestao u ništavilo pred blaženstvom što mogu biti u društvu svoje blizanačke duše. Nije ni čudo, jer stapanje dviju do tada uslijed suprotnih stavova zasebno postojećih bića u jednu cjelinu stvarno predstavlja „nebo“, jer su pozitivno i negativno stopljeni u jedinstvo. Kada se „ponovo rode“ u istinskom svijetu duše, kojeg mi nazivamo duhovnim svijetom, oni su, stopljeni, stvaralački djelatni u najvećem skladu. Oni se nalaze iznad postojećih suprotnosti, te predstavljaju jednu jedinu individualnost – koja stoji potpuno na raspolaganju kozmičkim snagama postojanja, u svrhu djelovanja u beskonačnosti prostora.

„Već slutim što misliš“.

„Naravno da slutiš, ti, moj „drugi ja“, odgovori blago mi se smiješeći moja blizanačka duša. „Međutim, ovo što sam ti rekla, biti će ti sasvim jasno tek onda kad i ti završiš majstorsku školu i time postigneš ponovno „rođenje u duhu“.

„To je ipak teže, nego što sam u početku mislio“, rekoah ja.

„Samo prividno, jer ako tijekom školovanja sve više i više uranjaš u ono što ti se otkriva, istovremeno rastu i tvoje sposobnosti razumijevanja, tako da bez ikakvog posebnog napora možeš sve shvatiti i razumjeti. Zato više nikada ne pokušavaj nešto iznuditi, čak niti napredak, pa i ako bi bio meni za ljubav. Moj dragi, dragi vječni partneru, hoćeš li mi to obećati?“

Izgovarajući te riječi, ustala je. I ja sam ustao. Prišla mi je, zagrlila me i poljubivši me tako stisnula uz sebe, da sam od miline skoro izgubio svijest.

Krenuli smo zatim u njenu studijsku sobu, koja bi se jedva tako mogla nazvati, prema modernim mjerilima. Ta soba je kao i sve druge u samostanu bila vrlo jednostavno uređena, ali je imala nekoliko polica na zidu, na kojima su se nalazile knjige i manuskripti svih vrsta.

„Kao što sam već spomenula“, započela je, „smijem te upozoriti na neke stvari. To ću i napraviti. Kao prvo ti želim reći, da će tvoj daljnji zemaljski život, kad završiš školu posvećenih i vratiš se u normalan život – sa stanovišta običnih ljudi – biti život bez nekih posebnih događaja. Rekla sam: sa stanovišta običnih ljudi. U stvarnosti ćeš imati jednu zadaću, koja će, ma kako skromno izgledala, ipak imati dalekosežne posljedice za budućnost. Ti znaš, da je ponekad dovoljna i sasvim mala hrpica snijega, da se izazove najveća lavina. Sasvim slično bit će i tvoje djelovanje, u početku skoro neprimjetno, jedva pažnje vrijedno. A ipak će to biti uzrokom unutrašnje preobrazbe milijuna ljudi. Samu preobrazbu u većim razmjerima ti više ne ćeš doživjeti, jer ćeš već biti „oslobođen“ svog zemaljskog postojanja. Ali ti ćeš – to će biti tvoj zadatak – dati povoda za tu preobrazbu. Međutim, još će dugo trajati, prije nego što se pojavi prva prilika da ispuniš svoj zadatak. Prvi pokušaji u tom pravcu ne će uspjeti, ali će usprkos tome morati biti poduzeti, jer će i oni usprkos općenitom neuspjehu izazvati titraje koji će doseći neke ljude, koji inače ne bi bili zahvaćeni takvim vibracijama. Tek pri kraju tvog zemaljskog života naći ćeš nekoga kome ćeš opisati povijest tvog razvoja, i s kime ćeš i nakon tvoje zemaljske smrti ostati u kontaktu, što će biti logična posljedica vaše suradnje. Pobrini se da tvoje poruke nitko drugi ne primi osim te osobe, jer će ona, usprkos tome što će imati svoje ljudske greške i slabosti, biti pouzdana i dostojna povjerenja, tako da ono što povjeriš toj osobi ne će biti ni na koji način zloupotrebjavano. Poslije svoje smrti šalji poruke i savjete odnosnoj osobi samo neizravno preko posrednika, tako da i posrednik ostane nepoznat, jer, ne zaboravi, ti kao osoba ne igraš nikakvu ulogu. Ti si samo prvi posrednik i ništa više, a i to ne bi mogao biti da nisi pohađao školu posvećenih.“

„To znači, da će se ostatak mog života odvijati bez posebnih događaja?“

„Ni u kom slučaju! Čovječanstvo će za kratko vrijeme prolaziti kroz jedno strašno razdoblje. Ti ćeš pritom igrati određenu ulogu. Bit ćeš duhovni savjetnik.

Iako to ne će spriječiti katastrofu, uslijed tvog djelovanja biti će sačuvane neke vrijedne stvari, koje će imati velik značaj za budućnost.“

„Možeš li mi reći nešto konkretnije o tome?“

Moja bivša supruga se smiješila.

„Vidi se, da si ipak još veliko dijete! I sam si već upola „posvećenik“, ali još nisi izgradio strpljivost. Ako ti sve unaprijed kažem, gdje su onda tvoje osobne zasluge?“

Uvidjevši to, šutio sam zatečen. Moja bivša supruga se morala nasmijati; prišla mi je, zagrlila me i rekla pomalo nestašno:

„Dragi moj, vrijeme je da budem uz tebe i da ti pomažem kad popusti tvoje strpljenje.“

Sada sam se i ja morao nasmijati.

Moja bivša supruga mi je tada ipak dala još neke zanimljive obavijesti o budućnosti, koje su se kasnije sve ispunile.

Ovoga puta nam je rastanak teško padao. Bio je to rastanak zauvijek, što se tiče ovih zemaljskih tijela. Nisam još znao – moja blizanačka duša je to znala, ali je suosjećala sa mnom – da će naš ponovni susret, iako se ja još krećem u zemaljskom tijelu, u duhovnoj sferi biti beskrajno zanosniji nego što bi ikada mogao biti u zemaljskom obliku postojanja. Teško sam se rastao od nje.

Prilikom povratka domu Majstora „Z“, bio sam duboko potišten. Brat Xerks me često promatrao, ali nije ništa govorio. Povratak je ovoga puta bio strahovito naporan. Još nikada do sada nisam doživio takve snježne mećave i oluje praćene munjama i grmljavinom, ovdje na najvišoj visoravni svijeta. Jednom prilikom smo tijekom čitavog dana napredovali samo četiri milje. Često je snijeg bio visok do pojasa, a hladnoća strahovita. Ipak su svi bili dobro raspoloženi, i začudo nije bilo smrznutih udova.

8. poglavlje

MAJSTORSTVO JE POSTIGNUTO

Od sada sam se opet u potpunosti posvetio svom studiju, i voljno sam slijedio sve što se od mene tražilo, ma kako čudnima mi se neke stvari činile. Zanimljivo je, da se kasnije uvijek pokazalo, da je upravo to bilo za mene najbolje.

Učenje je sada postalo usmjerenije. Najbolje bih ga opisao, kada bi rekao da je to bila primjena egzoteričkih promatranja i zapažanja na ezoteričkom polju spoznaje. Drugim riječima: prvo bi bile utvrđene unutrašnje ovisnosti između nekog predmeta i vanjskog svijeta, zatim bi bile tražene unutrašnje veze duhovne i duševne naravi, da bi se donijelo zaključci koji su uvijek pokazivali kako je ono stvarno duhovno, ono planirano, bilo primarno i da se „Stvaranje“ tek tada može smatrati završenim, kada se probije sve do vanjskog oblika, i kada su na taj način vanjski oblici razvili sve ono što se nalazilo u primarnom još u prapočetku, te je kao idejna slika u prvom procesu oblikovanja prapočetne misli potekle od Boga, već tada pokazivalo početne obrise.

Vrlo su zanimljivi bili unutrašnji uzroci u sferi postojanja „trebati“, tj. na području ljudskog morala kao skeleta duševnog i duhovnog razvoja ljudske individualnosti, u procesu oslobađanja iz svijeta „morati“, iz „usmjerenog pojavnog svijeta“. Najviši zakon, koji vrijedi za „trebati“, vrijedi i za „morati“; jednu dušu u razvoju, dakle duhovnu osobu u stanju rasta, nikada nije dozvoljeno ni na što prisiljavati. Koliko je time otežano upravljanje ljudskom sudbinom! Čovječanstvo se smije razvijati samo prema vlastitoj volji! Prema tome, svako usmjeravanje smije biti tek blago upravljanje i neprimjetno vođenje, a i to se mora smjesta prekinuti ako se dotična duša tome protivi, i ako to osjeća kao prisilu. Zadatak nas posvećenih je, da kroz naš primjer i našu ljubav prema čovječanstvu kao „sluge Božje“ to blago usmjeravanje i vođenje pretvaramo u djelo. Viša bića pružaju nam znanje o pravcu, u kojem se to vođenje i upravljanje treba kretati. Na nama posvećenima leži zadatak da navedemo ljude da krenu naznačenim putem. Kako teško, kako beskrajno teško je to izvesti, iako nama posvećenima pritom stoje na raspolaganju još bezbrojna posve duhovna bića, koja nas podupiru i pomažu nam. Mi posvećeni ponekad zdvajamo, što nikada ne bismo smjeli, ali ne odustajemo od naše zadaće. Zato mi i jesmo „posvećeni“, i mi smo čitavo naše vječno postojanje žrtvovali obećanju da ćemo uvijek djelovati kao posvećenici. Mi, koji prilikom našeg djelovanja često dobijemo dubok uvid u sudbinu ljudskog razvoja, pritom sve više i više učimo o stvarno beskrajnoj dobroti i ljubavi Božjoj i prepoznajemo je, uviđamo kako On nikada u svojoj ljubavi i brizi ne posustaje i uvijek prihvaća upravo one, koji to naizgled najmanje zaslužuju i najmanje znaju cijeniti. Kako je velebna „Božanska tragedija oslobađanja ljudi“ iz prapočetnih životnih uvjeta, u stanje vječnog sklada!

To traženje „unutrašnjih odnosa“ u postojanju, traženje „duše“ i latentnog još uspavanog duha u svemu što je od Boga stvoreno, proteže se kroz čitavu nastavu u školama posvećenika. Mi učimo shvaćati zadaću prekrasnih boja i mirisa cvijeća, zadaću otrova u biljkama i zmijama kao i u ostalim otrovnim životinjama, zadaću kukca i gliste, mikroba i bacila, ali i zadaće sunčanih sustava,

sustava galaksija i tajanstvenog prostora koji skriva najdublje tajne, za koje je čovjek sposoban da ih pokuša shvatiti.

Prošli su mjeseci, prije nego sam opet pratio jednu karavanu. Morao sam to raditi s vremena na vrijeme, kako bih spriječio da postanem previše jednostran i ukalupljen. To je, naime, najveća opasnost koja prijete učeniku koji želi završiti „školu posvećenih“. Još mi se često događalo da sam očajavao, jer mi se činilo kako nikada ne ću riješiti moje životne zadaće i probleme, ali sam ipak uvijek uspio nadvladati takva raspoloženja.

Na Zapadu i u Americi, ljudi imaju sasvim pogrešne predodžbe o posvećenicima i njihovim zadacima. Ljudi u njima vide uglavnom samo čudotvorce, jer mogu činiti čuda. Kada biste vi samo znali, koliko je posvećenicima malo stalo do raznih čudesa, kada polože sve ispite i stupe u život! Postoje viši zadaci od pravljenja čudesa. Potrebno je voditi ljudske duše i upravljati njima, ne uz pomoć prisile bilo koje vrste, već pomoću prijateljstva, naklonosti, razumijevanja i ljubavi, i to tako, da ti ljudi i dosegnu svoj cilj, tj. da po mogućnosti već ovdje na Zemlji postignu „ponovno rođenje u Duhu“. To se na području duševnog i duhovnog mnogo više cijeni od najvećeg herojskog djela na Zemlji. Jedna duša je nešto toliko dragocjeno, kao najdragocjeniji i najrjeđi cvijet, koji može pokazati svoje lijepe boje i širiti svoj miris tek onda, kada se toliko razvio da je procvjetao. Cvjetanje duše je tada ulazak duše u Duh, pri čemu se od tog trenutka Duh može za svu vječnost služiti dušom kao neprolaznim duhovnim tijelom. Međutim, nevjerojatno je teško jednog jedinog brata ovdje na Zemlji, dovesti do ponovnog rođenja u Duhu! Osim toga, posvećenici nemaju pravo sebi odabrati nekog opredređenog čovjeka, da bi ga školovali, već se moraju prihvatiti posla koji im se daje od strane viših bića, jer se određena osoba smatra neophodnom i važnom za svijet i daljnji napredak svijeta.

Sve je to teško objasniti. Moglo bi se satima govoriti o tome, a da se tema ne iscrpi, jer je isuviše mnogostrana, i jer su s time povezani najrazličitiji problemi, koje također treba objasniti. Mi posvećenici smo uslijed našeg vrlo napornog školovanja naučili, da u materiji akaše smjesta uočimo sve probleme, koji se mogu pojaviti prilikom rješavanja povjerene nam zadaće, i moramo u skladu s time donositi odluke. Uzmimo jedan primjer, da bismo objasnili rečeno. Dakle, dobijemo zadatak – na koji način i preko koga je pritom nevažno, samo ako dolazi s višeg mjesta, što mi posvećeni možemo smjesta prepoznati – da pripazimo na određenu osobu, koja može doživjeti nesreću, ako se na nju ne pazi. Na anđela čuvara, koji tu osobu čuva kao što je i svaka druga osoba pod zaštitom svog anđela čuvara, osoba ne obraća pozornost. U zadatku će se pokazati, na koji se način najbolje može približiti toj osobi i kako je najbolje postupati u datom slučaju. Mi posvećenici kod takvog zadatka odmah vidimo i zašto će ta osoba u kasnijim godinama možda – „možda“ zato, jer se treba uzeti u obzir njezina slobodna odluka, koja proizlazi iz njezine slobodne volje – naći neku mogućnost da pokrene neki pravac u umjetnosti, koji će u dalekoj budućnosti možda imati velik utjecaj na razvoj umjetnosti, a što će možda imati utjecaj i na druge grane ljudskog stvaranja. Ako se tako dogodi, tada bi se kulturni pravac razvoja ljudi mogao usmjeriti drugačije, tj. u poželjnijem smjeru. Razumijete li sada duboko značenje Spasiteljevog upozorenja, kako svaki trenutak života može biti važan?

U međuvremenu sam polagao druge ispite. Jednog nisam položio i zato sam morao ponoviti cijeli tečaj. Život je bio strahoviti jednoličan, ali ja to nisam osjećao, jer skoro da i nisam imao slobodnog vremena da bih mislio o sebi. Paralelno sa studijem odvijao se i primjetan rast duševnih sposobnosti, i time mi je bilo omogućeno bolje širenje duhovnih darova. Mojim bićem je ovladao čudesan mir, iz kojeg me više ništa nije bilo sposobno izbaciti. Isto tako sam imao trenutke velikih unutrašnjih uzdizanja i prosvjetljenja, trenutke u kojima je individualni duh, dakle moj osobni besmrtni „Ja“, potpuno zaposjeo moju zemaljsku osobnost. U tim trenucima mi je cijeli svijet izgledao produhovljenim.

Imao sam pregled nad vremenom i prostorom. To je stanje koje je u početku nalik na san, ali je mnogo više od toga, što sam mogao ustanoviti kad sam još više napredovao. Ti prekrasni trenuci su se tijekom mjeseci i godina množili i postajali skoro trajnim stanjem, iz kojeg sam tek povremeno bivao otrgnut. Tada mi je zemaljsko postojanje u školi sa svojim monotonim životom i jednolikim studijem stvarno sličilo na pakao. Sve je u meni oživjelo. Sve se u meni bunilo. To su bile posljedice borbe zemaljske osobnosti, koju duša upotrebljava kao svojeg „nosača“, a ta je borba imala za cilj, da se duša odvrati i otuđi od moje besmrtne individualnosti, mojeg vječnog „Ja“.

Nakon što već duže vremena nisam pratio karavane i već sam mislio da mi to više nije potrebno, bio sam pozvan Majstoru „Z“, koji me pozdravio srdačno, kao uvijek:

„Brate Amo, ti si posljednjih mjeseci postigao lijep napredak i sve se više približavaš svom cilju, konačnom ispitu, čime ćeš postići učeništvo. Naravno da još nisi toliko daleko, ali se već može naslutiti trenutak, kada ćeš to biti. Pozvao sam te k sebi, da te zamolim, da još jednom pratiš jednu karavanu. Čudiš se što sam rekao „zamolim“. To je zato, jer si ti sada toliko napredovao, da je i tvoja sloboda odlučivanja veća. Ti, dakle, možeš odbiti moju molbu da kreneš s karavanom. Ali osobno te molim, da joj se ipak priključiš“.

Zastao je i promatrao me istraživačkim i upitnim pogledom.

Nisam baš bio posebno raspoložen za praćenje karavane, jer sam upravo tako lijepo napredovao. Malo su mi bile i mrske sitne neugodnosti, koje uvijek prate takva putovanja. A ipak nisam htio razočarati Majstora „Z“.

Tada on ponovo reče:

„Ja te razumijem, brate Amo, potpuno te razumijem. Ali ipak mi učini radost i kreni s tom karavanom“.

„Zašto?“ pitao sam pomalo začuđen.

„U tvome interesu, dragi brate Amo! Ti znaš, koliko te volim. Ti si sada u svom napretku stigao do posljednje kritične točke. To je posljednji puta da osjećaš izvjestan suzdržani otpor, te uvijek iznova želiš doživljavati ljepotu kao u nekom transu, što je povezano s procesom „ponovnog rađanja“ tvoje duše. To je

opasnost, dragi brate Amo, vjeruj mi! Ti bi se mogao okameniti i otvrdnuti! Želio bi neprekidno živjeti u prekrasnim trenucima ekstaze, no pritom bi izgubio smisao za sve ostalo, kao i za ono, zbog čega si se trudio i studirao tolike godine. Zašto si uložio toliko truda? Sjeti se! Samo zbog onog, što si obećao: za Boga! Pa ti želiš, kao i svaki posvećenik, u budućnosti biti samo pomoćnik, samo sluga Božji, i pritom sasvim zaboraviti na sebe! Sjećaš li se tog obećanja, kojeg si dragovoljno dao?“

Kimnuo sam glavom. Uvidio sam, da Majstor „Z“ i ovog puta ima pravo, kao i uvijek. I bio sam sretan što me podsjetio na moje obećanje! Jer kada bih otvrdnuo na tom stupnju svog razvoja, možda bih postao posvećenik, ali jedan od onih koji misli samo na sebe, koji sebi umišlja da posjeduje sva znanja svijeta, da je gospodar ljudima i da je sve na ovome svijetu stvoreno samo zbog njega! Umjesto da služim Bogu i ljudima, postao bih umišljen i arogantan čovjek – jer bih sebe smatrao duhovno naprednim. Ali to bi bilo sve! Polako bih sve više gubio svijest o značenju moje misije, čime bi moja arogancija rasla do u beskonačnost, a moje srce bi se pretvorilo u kamen.

Budući da sam došao do te spoznaje, moja unutrašnja borba nije dugo trajala, pa sam se brzo odlučio rekavši:

„Uviđam, da sam se opet našao suočen s jednom od opasnosti na mom putu. Zahvaljujem što si me upozorio! Svakako ću poći na put s tom karavanom!“

Oči Majstora „Z“ sjale su od zadovoljstva zbog moje odluke. Ponovo me čvrsto zagrlio i privinuo k sebi. Tada reče:

„Ti ćeš ovoga puta imati jedan doživljaj sasvim nove vrste. Po posljednji puta ćeš vidjeti ovaj svijet onakvim očima, kakvim si ga do sada gledao. Kada sljedeći puta kreneš u svijet, bit ćeš Majstor i posvećenik, i svijet će za tebe izgubiti dosadašnje značenje! Već ovoga puta ćeš vidjeti, koliko ćeš se malo obazirati na ono, što se nalazi oko tebe.“

Tim riječima me otpustio.

Sljedeće jutro krenuli smo na put.

Karavana je slijedila meni već poznate puteve. Majstor „Z“ je i ovoga puta imao pravo. I ovoga puta smo nailazili na prekrasne krajolike, koji me, začudo, više nisu mogli toliko očarati kao ranije. Bio sam skoro tužan što sam izgubio smisao za ljepote prirode. Zatim su ponovo došli trenuci kada su me preko svake mjere oduševljavale raskošne boje koje su stvarale sunčeve zrake, lomeći se na snježnim vrhuncima. Sve to nisam sebi mogao do kraja objasniti. Jedne večeri sam dobio željeno objašnjenje, i to od brata Xerksa, kada smo noćili u konačištu u jednoj dubokoj dolini, gdje nije bilo snijega, i gdje je među travom čak cvalo i neko cvijeće; kako je bila topla večer, još smo neko vrijeme sjedili pred zgradom.

„Ja znam“, rekao je prišavši mi, „što te muči, dragi brate Amo! Nisi siguran u sebe! Ne znaš što bi mislio o samome sebi! Imaš u sebi kontradiktorne osjećaje i doživljaje. Nije li tako?“

Kada sam to potvrdio, stavio je svoju desnu ruku na moje rame, a pogled mu je odlutao u daljinu:

„Vidiš, ti si sad u stanju u kojem je netko, tko zauvijek napušta svoj dobro poznati zavičaj. U svojoj nutrini si jako uzbuđen i znatiželjan što te sve čeka u stanju i odnosima koje se spremaš upoznati. Kada se napušta staro mjesto boravka, obično se još jednom običu sva draga i poznata mjesta. No, ona ne izgledaju više onako čarobna kao do tada. Čovjek se uslijed skorog odlaska već duševno oprostio od tih mjesta i u sebi rastao od njih. Sve je isto kao i prije, ali više nema ono značenje koje je nekada imalo. Svi mi koji smo položili posljednji ispit, svi smo morali proći kroz to stanje. Onoga trenutka kad postigneš učeništvo, stajat ćeš iznad mnogih stvari isto onako kao što odrastao čovjek stoji nad mjestima na kojima se nekad igrao. To su još uvijek ista mjesta, ali više za nas ne znače ono, što su značila nekoć.“

Tako je i bilo. Još sam uvijek prirodne ljepote doživljavao kao prirodne ljepote, što su i bile, ali njima sam se mogao oduševiti tek ako se moj duh nalazio u nekom transcendentalnom raspoloženju, kao što to prosječan čovjek ponekad doživljava dok budan sanja, i u stanju unutrašnjeg mira, iako u neusporedivo manjoj mjeri. Ukratko, na mojem trenutnom stupnju razvoja, ovaj je svijet i njegove ljepote mogao u meni izazvati vatru oduševljenja samo onda, ako sam ga obuhvatio jednim onostranim pogledom i doživio transcendentalnim osjećajima.

Tu dvojnost osjećaja primjećivao sam u sebi tijekom čitavog putovanja. Konačno sam došao do jedinog ispravnog zaključka što se tiče tih osjećaja: ustanovio sam, da se duševno opraštam s ovim svijetom.

Tako je i bilo.

Vrativši se u stan Majstora „Z“, opet sam se sa žarom prihvatio studija, ali produhovljena stanja koja su me ranije sasvim obuzimala, sada su poprimila drugačiji oblik. Trenuci prosvjetljenja se, doduše, nisu promijenili, ali sam izgleda ja osobno stajao iznad toga i nalazio se u neke vrste promatračkoj ulozi. Polako se uspostavljalo stanje, koje bi se moglo nazvati „povratkom izgubljenog sina u kuću očevu“. Taj „izgubljeni sin“ je bila duša koja se sada produhovljavala da bi se ponovo rodila u duhu, čime se postiže „izbavljenje“, i životna je škola završena. Tada više nema povratka, i čovjek je „zauvijek spašen“!

Pripreme za konačni ispit bile su nevjerojatno teške. Često sam očajavao, ali uvijek me nešto tjeralo naprijed, sve dok nije došao trenutak posljednjeg ispita. Taj ispit obično traje tjednima. Pojednost naravno ne smijem iznositi, ali mogu reći da čak ni prvi dio ispita nije bio lak. Bilo je potrebno dokazati da se posjeduje apsolutna kontrola nad fizičkim tijelom, kako u budnom stanju tako i u snu. Čovjek mora znati čak i snove držati pod kontrolom, ali učenik mora znati i sam stvarati snove i tada ih i stvarno doživljavati kao snove, a ne samo kao umjetne tvorevine. Vjerujte mi, da taj ispit stvarno nije lak, i bez dugogodišnjeg vježbanja ne može se položiti. Ali i drugi dio ispita bio je vrlo težak. Počinjao je prilično lako, naime izlaženjem duše iz zemaljskog tijela po vlastitoj želji, što se do tog trenutka dovoljno često vježbalo i za nas kandidate nije predstavljalo

nikakvu poteškoću. No zatim su dolazile velike zadaće koje je naša duša morala sama riješiti – i to bez tijela, koje je ležalo kao bez života. Te zadaće izgledaju tako tantastične i neizvedive, da bi se u njih sumnjalo da postoje, kad bi ih ovdje opisao.

Kod tih ispita nije neophodno da čovjek sve probleme riješi bez greške. Radi se samo o poznavanju sredstava i puteva, kojima je moguće postići određeni rezultat. Rezultati ispita se, dakle, ocjenjuju na isti način kao i bilo koje djelo, pri čemu je uvijek bitan jedino motiv.

Gotovo da se nikad ne događa da neki kandidat ne položi posljednji ispit, jer se na njega ne pušta nikoga kod koga, prema mišljenju Majstora dotične škole, ne postoji barem šezdeset postotna vjerojatnost, da će ga s uspjehom položiti. Isto tako skoro nikada se ne dogodi da neki kandidat položi ispit riješivši baš sve zadatke koji mu se postave. No to ne znači ništa. Radi se samo o osnovnom pravcu ukupnih rezultata položenih ispita. Uzima se u obzir i veliko unutrašnje uzbuđenje kandidata prilikom ispita, koji su tako značajni i važni kao nikakvi drugi ispiti na čitavome svijetu. Odluka da li je ispit položen ili ne, leži samo i jedino u rukama Majstora dotične škole. Majstori svih škola uvijek se nalaze u međusobnoj vezi, i utvrđuju pravila za ispite, koje onda uz lokalna odstupanja vrijede za sve škole.

9. poglavlje

KREĆEM U SVIJET KAO NJEMAČKI POSVEĆENIK

Nakon polaganja „završnog ispita“, postignuto je učeništvo. Prilikom zajedničke svečanosti, Majstor „Z“ nam je rekao, da smo sada potpuno slobodni i možemo otići iz njegove škole da bismo eventualno osnovali vlastitu školu, jer je uvijek prisutna velika potreba za školovanim učiteljima; svijet se nalazi pred velikim krizama koje će ga potresati, i nikada ne će biti dovoljno sposobnih za pomaganje čovječanstvu. Rečeno nam je, kako možemo osnovati takve škole, koja pomoćna sredstva smijemo upotrijebiti u te svrhe, i na koji se način smijemo njima služiti. Ali najsvečaniji trenutak je bio onaj, kada smo bili primljeni u „Bratstvo Majstora“, poznatije pod imenom „Veliko Bijelo Bratstvo“, kada nam je pokazano na koji način možemo smjesta stupiti u telepatski kontakt sa svim Majstorima, zbog razmjene mišljenja, savjeta ili pomoći.

Još sam se neko vrijeme zadržao u školi Majstora „Z“, koji je sada sa mnom kao posvećenikom mogao drugačije razgovarati nego ranije, kada mi puno toga nije mogao reći, jer još nisam bio postigao učeništvo.

Majstor „Z“ je sebi postavio sasvim određeni cilj u svezi s vođenjem čovječanstva, a pri tome mu je na srcu posebno bila sudbina njemačkog naroda.

Sve što je njemački narod od onda prošao, već tada mi je bilo pokazano. No ja sam vidio i zašto je tako moralo biti. Mjesecima sam Majstoru „Z“ pomagao kao asistent prilikom njegovih istraživanja, i tada me je Majstor „Z“ zamolio da posljednje godine svog zemaljskog života posvetim njemačkim iseljenicima u ovoj zemlji, koja je kao moderna Noina lađa sakupila predstavnike svih naroda svijeta, da bi iz njih pokušala oblikovati sasvim novi tip čovječanstva.

Nakon što sam napustio školu Majstora „Z“, mnogo sam lutao svijetom. Najprije sam se uputio u svoju staru domovinu, Njemačku, da bih regulirao pitanja u svezi s nasljeđem. Dugo sam se zadržao u Berlinu i drugim gradovima. U međuvremenu, u toj mojoj staroj domovini, dogodile su se brojne promjene. U zemlji je vladalo blagostanje. Svi su ljudi izgledali zadovoljni, umjetnost i znanost su cvjetali. Započelo je doba izgradnje prekomorske trgovine. Stara domovina započela je izgradnju velike trgovačke mornarice. Istovremeno je to bio i početak jednog razdoblja egoizma, koji se pojavio uglavnom zbog rađanja klasne mržnje između radnika i poduzetnika. Kao drugo, širila se pojava materijalističkog pogleda na svijet. Sve je to pogodovalo širenju ateističke slike svijeta. Čovjek se sam sebi činio tako ponosnim i uzvišenim, i više nije vjerovao u Boga!

Već su se u ono vrijeme rađali uzroci onoga, što je kasnije snašlo njemački narod. Njemački narod je po svojoj naravi kao ni jedan drugi sposoban shvatiti i razumjeti Boga; ta iz njega su potekli najveći mistici, kao i najveći reformator religije svih vremena, Martin Luther. Umjesto da bude svjestan svoje visoke zadaće i da ide dalje unutrašnjim putem i obrati se k Bogu, narod se okrenuo površinskom i dao se zaslijepiti izvanjskim sjajem; zato ga je obuzela želja za moći i vladanjem. Tako je stvarni zadatak njemačkog naroda, da svijetu bude uzorom na duhovnom i duševnom području, sve više potiskivan u pozadinu.

Iz Njemačke sam se ponovo vratio u Aziju, proputovao sam Južnu Afriku, Srednju Ameriku (Gvatemala, Meksiko) i svugdje sam se zadržao određeno vrijeme; dijelom kao gost drugih duhovno naprednih ljudi, te sam u religioznim krugovima držao predavanja; dijelom kao doseljenik, baveći se uglavnom poljoprivredom i studijem uz meditaciju. Laicima bi ostalo nerazumljivim kad bih detaljno opisivao bezbrojna područja rada nas Majstora, posebno zato što ti poslovi ponekad nadilaze granice našeg planeta, a drugi puta se radi samo o jednostavnom nadziranju određenih faza razvoja biljaka, ponekad i samo o uređivanju nekih elementarnih podzemnih snaga.

Na kraju sam se naselio u državi Montani u Sjevernoj Americi, kao jednostavan farmer. Kupio sam zemlju i sagradio jednostavnu farmersku kuću, gdje sam nesmetano i nezapaženo mogao nastaviti svoje studije i meditacije, jer mi i kao Majstori i dalje studiramo, samo ne više pasivno kao učenici, nego aktivno kao voditelji, pri čemu vrijeme i prostor ne čine nikakvu prepreku. Čekao sam, da mi se pruži prilika da ispunim svoju konačnu zadaću, naime, da svojim sunarodnjacima prenesem poruku i izvjesnost da postoji nešto više od pjesme, sporta i lagodnog života, da u nama Nijemcima zahvaljujući našoj naravi postoji mogućnost poniranja u dubine spoznavanja Božanskog. No, izgledalo je kao da se ne će naći pogodna osoba preko koje bih mogao objaviti ovu poruku i opis mog

razvojnog puta mojim sunarodnjacima. Više puta sam pokušavao objaviti takve poruke, dijelom putem brošura, a dijelom kroz predavanja. Moja predavanja su u tako zvanim „boljim“ krugovima Nijemaca u Americi uvijek nailazila na odbijanje, a isto tako i u krugovima tzv. „slobodnih mislilaca“. Kad bih ponekad i dobio priliku da govorim u društvima, slušatelji bi jednostavno napuštali dvoranu i otišli za bar popiti pivo, ili bi naprosto zaspali. Moje brošure nije nitko kupovao. Članci što sam ih pisao za novine koje su izlazile na njemačkom jeziku, bacani su u koš, a da ih nitko nije ni pročitao. To je tako bilo, sve dok nisam došao u kontakt s bratom Feliksom. Zato ga nikada ne ostavljajte na cjedilu!

Ovime bih završio svoja „Priopćenja pustinjaka“. Mogao bih vam još puno toga reći, ali vi to još ne biste shvatili. Ni vrijeme za to još nije sazrilo! Ako vi – posebno oni, koji su boljeg financijskog stanja – svojim novčanim priložima omogućite daljnje izlaženje časopisa „Duhovni život“, i nadalje ćete povremeno preko brata Feliksa dobivati moje poruke, međutim, ne ćete biti u stanju shvatiti njihovu dalekosežnost! Vama Nijemcima se ovdje nudi mogućnost blagotvornog djelovanja na svoje sunarodnjake u staroj domovini. Mislite na to! Budite uvijek toga svjesni, i primit ćete blagoslov kojeg mogu primiti samo oni, koji djeluju u skladu s Božanskim zakonima! Zato za sve vas, koji čitate ove retke, molim milost našeg Nebeskog Oca! No, morate živjeti prema mojim riječima!

E P I L O G

Ova „Priopćenja pustinjaka“ redovito su izlazila u mjesečniku „Duhovni život“, koji je počeo izlaziti na pustinjakov poticaj. Krajem Kolovoza 1943. godine je izdavač „Duhovnog života“ primio jedno pismo poslano iz Kalispella, država Montana, u kojem mu je priopćeno da je „pustinjač“ dana 22. svibnja završio svoj ovozemaljski život. Pismo je bilo pisano strojem i potpisano s „brat John“. U pismu se nalazio još jedan omot, na kojem je pisalo: „za brata Feliksa“, a u kojem su se nalazile posljednje poruke pustinjaka. Slijedi sadržaj obaju pisama:

Pismo pisano strojem i potpisano s „brat John“ glasi (prevedeno s engleskog): „Ovime ispunjavam posljednju želju mojeg brata Amoa, šaljući ti priloženo pismo koje sam našao na stolu pokraj mrtvog tijela brata Amoa. Dana 20. svibnja primio sam pismo od brata Amoa, koji je u svom susjedstvu bio poznat pod drugim imenom kao običan farmer, u kojem me molio da ga dana 23. svibnja svakako posjetim. To sam učinio. Kad sam kao i uvijek pokucao na vrata njegove jednostavne farmerske kućice, nitko se nije javio, ali sam čuo kako njegov ruski hrt Philos tiho cvili. Pritisnuo sam kvaku na vratima koja nisu bila zaključana, i našao svog prijatelja kako leži na sofi – mrtav! Pokraj sofe sjedio je Philos, koji je na moj dolazak odgovorio mahanjem repa i prijateljskim cvilenjem, ne napuštajući svoje mjesto pokraj sofe. Brat Amo je mirno ležao kao da spava i nešto lijepo sanja. Crte lica bile su mu nadzemaljski ozarene. Na stolu sam našao list papira za mene, na kojem su bile upute u vezi sa sahranom i raspolaganjem njegovom skromnom imovinom, kao i ovo pismo za tebe, koje ti šaljem.

Posebno ti naglašavam da je brat Amo želio, kako je napisao u poruci meni namijenjenoj, da uništiš ovo pismo kao i ono koje ti on šalje, i to odmah nakon što ga prepíšeš, zbog objavljivanja u tvom časopisu. Ovim pismom ispunio sam zadatak koji sam imao, i ti vjerojatno ne ćeš više nikada ništa čuti o meni. Ovo pismo slučajno nosi pečat grada Kalispell, jer se upravo ovdje nalazim ovoga trenutka, a želja brata Amoa je bila da ti pismo pošaljem tako da ga dobiješ tek otprilike jedanaest tjedana nakon njegove smrti. Pogreb brata Amoa bio je u skladu s njegovim željama. Nije mi dopušteno priopćiti pojedinosti o tome. Za Philosa sam se također pobrinuo. Tebi, dragi brate Feliks, želim svako dobro.

brat John“

Pismo naslovljeno „za brata Feliksa“, bilo je sljedećeg sadržaja:

„Dragi brate Feliks! Kada ovo pismo dospije u tvoje ruke, ja ću svoj zemaljski životni put već završiti i riješiti svoju životnu zadaću. Meni sada predstoji jedna velika zadaća u jednom drugom svijetu, ali ona ne će nikada raskinuti moju duhovnu i duševnu povezanost s tobom i sa svim čitateljima „Duhovnog života“, koji je počeo izlaziti na moj poticaj. Zato meditirajte i dalje svaki petak, kao što se preporuča u „Duhovnom životu“ . . . U duhu meditiram i ja, sa svima vama, usprkos mojoj fizičkoj smrti. I inače veze između svih vas i mene, nisu i nikada ne će biti prekinute. Brat Feliks će i dalje od vremena do vremena primati moje poruke.

Odmah nakon završetka Drugog svjetskog rata, slat ću vam više poruka, koje će biti posebno vrijedne za vas, čitatelje Duhovnog života. Sve te poruke, čim se prepíšu, moraju smjesta biti spaljene. Prije nego se spale, ne smiju se objaviti. Sretan sam što sam završio svoj zemaljski put i što sam zauvijek izbavljen odavde, a time sam istovremeno ispunio i misiju koju sam imao, zahvaljujući tvojoj nesebičnoj suradnji, dragi brate Feliks, i zahvaljujući vjernoj suradnji i pomoći čitalaca Duhovnog života. Svima će biti dodijeljen blagoslov Gospodinov, što će ustanoviti svatko osobno. Zato se čvrsto držite zajedno u duhu prave kršćanske ljubavi prema bližnjem, i iskrenog zajedničkog rada za velik i uzvišen cilj; nesebično služenje Bogu Svemogućem! Na kraju, dragi brate Feliks, uvjeravam te, bila mi je velika radost što sam ti se mogao pokazati u svom fizičkom tijelu prošle godine tijekom tvog boravka u Montani. Svojom dušom sam, naravno, već često bio s tobom, a da ti to nisi ni slutio. Blagoslov Gospodinov neka je s tobom. Tvoj iskreni

brat Amo.“

Moramo spomenuti da urednik u početku, kad je „pustinjak“ tražio odobrenje da piše o svojim doživljajima u Himalaji u časopisu u kojem je surađivao, stvarno nije imao ništa drugo na umu već samo to, da čitateljima pruži zanimljivo štivo. Kada je „pustinjak“ napomenuo kako je završio školu posvećenika, ni to nije u početku na urednika ostavilo poseban dojam, zato što je kao član Teozofskog društva već desetljećima bio upoznat s postojanjem Majstora. Urednik se iz tog razloga i nije raspitivao za prezime pustinjaka, već mu

je dopustio da objavljuje svoja priopćenja pod pseudonimom, sve dok u svojim objavama ne spominje nikakve političke nazore i slične stvari. Kasnija korespondencija između urednika i pustinjaka odvijala se na način, da je pustinjač u svakom odgovoru pisao na koju adresu mu se može poslati odgovor. Slijedeći pustinjakovu želju, urednik bi svaku adresu naučio napamet i uništio pustinjakovo pismo, nakon što je njegov sadržaj redakcijski obradio. Urednik se više ne može sjetiti ni jedne adrese na koju je slao svoje odgovore pustinjaku. Čini se, da su to bile adrese raznih pustinjakovih prijatelja, kod kojih bi on dolazio po pisma, ili su mu ih oni slali. To je svaki puta bila neka nova adresa. Kako se prepiska na ovaj način odvijala bez problema, stvarno nije postojao razlog da se raspituje za pustinjakovo prezime. I prilikom jednosatnog susreta, o kojem će još biti riječi, uredniku nije padalo na pamet da se miješa u osobne pustinjakove stvari. Taj jedan sat je i onako prebrzo prošao, a i razgovor je bio zanimljiv i zaokupio je čitavu njegovu pozornost. To je razlog, što urednik nikada nije saznao pustinjakovo prezime. Spomenuti osobni susret s pustinjakom dogodio se u nedjelju prije „Dana radnika“ 1942. godine, dakle u rujnu, nakon što je urednik posjetio neki ranč u Montani i nakon jedne vožnje kroz park Yellowstone, posljednje duže vožnje prije uvođenja ograničenja potrošnje benzina zbog rata. Susreli su se u jednom vagonu „Northern Pacific Railroad“, a bili su zajedno toliko dugo, koliko je „Coast Expressu“ trebalo vremena da prijeđe put od Bozemanna u Montani preko Bozemannovog prijelaza do Livingstona u Montani (nešto više od jednog sata), jer je upravo to veće ispred njihovog vlaka išao specijalni vojni vlak, kojem je, valjda zbog njegove dužine, bilo potrebno više vremena za prelazak preko Bozemannovog prijelaza, nego što ta vožnja obično traje. Polazak „Coast Expressa“ iz Bozemanna kasnio je zbog spomenutog vojnog vlaka, koji je išao ispred njega. Već pri polasku na put u Montanu, urednik je imao osjećaj da će doživjeti nešto posebno, iako nije znao što će to biti, jer ga pustinjač nije obavijestio da će se njih dvoje sresti. Ali vjerojatno uz pomoć telepatije, prilikom njegovog boravka u Montani, u njemu je sve više rastao osjećaj sve do čvrste izvjesnosti, da će nekako i negdje sresti pustinjaka. Kada je u Bozemannu ušao u vlak, taj osjećaj je bio posebno jak. Usprkos tome, što su u to vrijeme zbog završetka školskih praznika vlakovi obično bili prepuni, začudo je ipak bilo nekoliko praznih mjesta u vagonu. Urednik je upravo sjeo, kad se kraj njega pojavio čovjek snažne tjelesne građe kao nekadašnji Huni, stavio mu ruku na rame, i kad se urednik okrenuo, smiješeći se pružio mu je ruku s riječima – na njemačkom jeziku, kojim se očito nije tako spretno služio: „Brate Feliks, ostani mirno sjediti na svom mjestu“, i pritom sjeo pored njega. Urednik je istovremeno osjetio da je to pustinjač, koji je na te njegove misli – a da ih ovaj nije izgovorio – potvrdno kimnuo, smiješeći se. Pustinjač je bio jednostavno obučan, izgledao je kao prosječan farmer, osvajao je svojom srdačnošću i ljubaznošću, i na njemu nije bilo ni najmanjeg traga nečeg tajanstvenog ili neke umišljenosti, kao što se to često može vidjeti kod nekih Indijaca koji putuju Amerikom držeći predavanja – kod tako zvanih svamija, jogija i gurua. Osnovne karakterne crte pustinjakove bile su skromnost, jednostavnost i iskrenost.

Zahvaljujući skromnoj naravi pustinjakovoj, razgovor je tekao glatko. Uglavnom smo govorili o mnogim značajnim stvarima, ali ništa o osobnim: niti je pustinjač takva pitanja postavljao uredniku, niti ovaj njemu. Tijekom razgovora, pustinjač je dao tako dalekosežna obavještenja, da urednik nije ni u snu tako

nešto očekivao. Mnogo od onoga što je bilo priopćeno, još se ne može objaviti, a kada dođe vrijeme, bit će u obliku običnih članaka. Mnoge stvari koje je pustinjač predskazao, već su se do danas obistinile, i to točno onako kako je bilo rečeno. Od svega je najzanimljiviji bio uvid u kozmičke odnose, što još nikada nije bilo objašnjeno nekome neposvećenom. Urednik, koji se preko 40 godina najintenzivnije bavio svim problemima okultnog istraživanja, u tom je jednome satu razgovora s „pustinjacom“ toliko naučio, koliko ne bi mogao naučiti da se čitav ostatak života bavio najintenzivnijim studijem tog područja. Svako je objašnjenje bilo dano s toliko dobre volje, da uopće nije bilo nalik na podučavanje. Pustinjač je tijekom razgovora često stavljao uredniku ruku na rame, i govorio mu kao što otac govori sinu.

Iako je „pustinjač“ prilikom tog susreta već bio star preko 90 godina, po njegovoj vanjštini bi se reklo da je jedva prešao šezdesetu. Pokreti su mu bili mladenački, a smijao se srdačno i svježe, upravo zarazno, jer su se i ostali putnici svaki puta morali nasmijati kad bi se pustinjač od srca nasmijao. Bio je visok otprilike 185 centimetara, snažan i čvrste građe, bez brade. Kad bi u razgovoru rekao nešto važno, dolazila bi do izražaja sva uzvišenost njegovog znanja i njegove osobnosti, ne zato što bi on sebe isticao, već kroz način na koji je govorio – polako, ozbiljno i naglašavajući svaku riječ. Čovjek bi ga se upravo mogao bojati, a katkada bi slušatelju prolazila hladna jeza kroz kičmu, kada je govorio o stvarima o kojima običan čovjek ne može ni sanjati. Na primjer, način kako je on objašnjavao povijest čovječanstva s obzirom na čovjekov zadatak razvijanja svojih duhovnih sposobnosti, pružao je uvide u koje običan smrtnik ne bi vjerovao. Isto tako i pogled u budućnost – o čemu će urednik samo ponekad i u posebnim prilikama smjeti pisati – otkrivao je sasvim drugačiju sliku od one, koju mi obično imamo.

Kao što je „pustinjač“ obećao u svom oprostajnom pismu, on će uredniku „Duhovnog života“ i dalje slati poruke s kojima urednik može slobodno raspolagati prema prilikama i osobnom nahodaženju. Za vjerodostojnost takvih mogućih izravnih poruka, jamčit će znak ugovoren s pustinjacom u vlaku, po kojem će urednik odmah znati jesu li te poruke prave. Možda se može postaviti pitanje: „Čemu ta tajanstvenost?“ Slično je glasilo i pitanje koje je sam urednik postavio pustinjaku prilikom njihovog razgovora: „Zašto se tako skrivaš?“ Na to je pustinjač sa smiješkom pogledao urednika, potapšao ga po ramenu i odgovorio: „Vrlo dobro znam, dragi brate Feliks, da je tebi jasno zašto to radim. Mislim da ovo pitanje postavljaš samo u interesu svojih čitatelja, koji pošto-poto iz mene žele napraviti nekog „sveca“, bez obzira kako ga oni sebi zamišljali. Zato ću ti rado opširnije odgovoriti na to pitanje. Ti znaš, da naš unutrašnji razvoj nema ničeg zajedničkog s tričarijama, sljeparijama ili isticanjem, isto tako ni s proricanjima bilo koje vrste ili sa čudesima. Osnovni zakon svakog duševnog razvoja i duhovnog napretka jest obzir i poštovanje spram slobodne volje drugih ljudi, što isključuje svako izvanjsko ostavljanje utiska na nekoga, jer to bi bilo jednako nasilju. Upravo to je jedan od najtežih grijeha, koje može napraviti neki posvećenik. Svaki razvoj i napredak kod ljudi mora uslijediti iznutra, a ne putem izvanjskih stvari kao što su proročanstva i čudesa. Mi posvećenici dajemo svijetu naše znanje radosno i bez velike reklame i pompe, ono znanje, za koje smo sami uložili jako puno truda da bismo ga stekli. I pritom ne očekujemo za uzvrat ni

najmanju nagradu. Tko prouči te spoznaje i shvati ih, taj će iznutra – dakle na ispravan i istinski način – rasti i divno se duhovno uzdizati. Nema drugog načina napretka! Sve je tako jednostavno, možda i suviše jednostavno za ljude željne okultnih senzacija. No, kao što je Krist uvijek iznova naglašavao da njegovo Kraljevstvo nije od ovoga svijeta, i da to kraljevstvo ne dolazi s vanjskim sjajem, tako je i moja dužnost da skromno ostanem u pozadini. Da do sada nisam tako radio, što misliš, dragi brate Felikse, koji si i sam novinar, što bi reporteri u potjeri za senzacijama do sada napravili od mene i mojih poruka? U najmanju ruku, sve bi izopačili i ismijali. Kao što svaki učenjak uzima sebi pravo da neometano uči i živi, tako i ja imam pravo živjeti onako, kako smatram ispravnim, odnosno, ostajem skromno u pozadini. Na kraju, još nešto što bi me i ti rado pitao, ali oklijevaš, jer me ne želiš opterećivati. Želiš znati, što mislim o tako zvanim indijskim „svetim ljudima“, koji osobito puno putuju Amerikom i drže predavanja. I o tome si ti sam već našao ispravan odgovor, premda isto želiš čuti i od mene.

Kao što sasvim ispravno osjećaš, nemam pravo bilo koga osuđivati, pa i kad to sam Gospodin Bog dozvoljava. Lažni „sveci“ se vrlo lako prepoznaju po svom nastupu. Skoro uvijek su uobraženi (navodno sve znaju), vrše prisilu (tečajevi koštaju određeni iznos), drski su (izdaju potvrde o „inicijaciji“), zahtjevni su (nikada ništa ne daju badava), i umišljeni su (nose indijske turbane kako bi ostavili dublji dojam). Ja ih ne osuđujem, samo kažem po čemu se mogu prepoznati pravi učitelji i kako se mogu razlikovati od lažnih učitelja. Na onima, koji idu takvim Indijcima je da sami nauče razlikovati mućak od jajeta. Mi ljudi smo zato na ovoj Zemlji, da bismo stekli sposobnost razlikovanja. Uzevši to u obzir, kako bih se ja usudio za nekog drugog odlučivati da je ovaj ili onaj bezvrijedan. Nemam pravo osuđivati bilo kojeg od moje braće.“

Kada se vlak približio Livingstonu i već su bile uključene kočnice, „pustinjak“ je pitao urednika, želi li možda postaviti još koje osobno pitanje. Urednik to nije htio, a pustinjač mu na to reče: „Dakle, onda ću ti ja od svoje slobodne volje opisati tvoju budućnost, ali mi moraš obećati da o tome ne ćeš nikome govoriti, pa ni najbližim rođacima.“ Njegov pogled kao da je prodirao kroz urednika.

Na ovome mjestu ćemo posebno naglasiti jednu opomenu pustinjačovu, koja je posebno važna, a jedva da bi naišla na dostojnu pozornost, kada bi to samo usput spomenuli opisujući razgovor. Opomena glasi:

„Objasni čitateljima sljedeće: ja se nakon moje smrti ne ću nikada javiti u bilo kojem spiritističkom krugu preko bilo kojeg medija. Ako čuješ tako nešto, budi siguran: radi se o samozavaravanju. Poruke ću slati samo tebi, i to na poseban način“. Nakon toga je između pustinjača i urednika dogovoren prije spomenuti znak raspoznavanja, po kojem će se znati da neka poruka dolazi od pustinjača. Taj znak je poznat samo uredniku, i on će tu tajnu ponijeti sa sobom u grob.

Na kraju je „pustinjak“ dao još jedno upozorenje:

„Neka nitko nikada ne dođe na ideju, da mi se možda moli kao Božjem posredniku! Tako nešto ne postoji! Bogu se treba moliti i doći svatko sam. Put koji vodi Njemu, to je iskrena molitva! To ne treba biti nikakva naučena ili posebna molitva, samo iskreni razgovori između molitelja i Boga, kao i ispravan način življenja prema Božjim uputama, naime u skladu s jednostavnim pravilom: **„Ljubi Boga iznad svega, a svoga bližnjeg kao samoga sebe!**“ Ja, koji sam vam bio poznat kao pustinjač, nisam bio ništa više od vašeg prijatelja i savjetnika.“

Na urednikovo pitanje: „Jesu li ljudi koji nisu imali priliku pohađati školu posvećenika i tako postići „učeništvo“, time u nepovoljnom položaju?“ – pustinjač je odgovorio:

„Svaki kršćanin kao i pripadnik bilo koje druge religije koji iskreno i pošteno slijedi zapovijedi svoje religije, a koji za kršćane glase: „Ljubi Boga iznad svega, a svoga bližnjega kao samoga sebe!“ – napredovat će isto toliko, kao i onaj koji je prošao školu posvećenih. Zašto sam ja onda polazio tu školu? Zato što me zanimala, jer sam osjećao da me privlači, kao što nekog čovjeka privuče određeno zvanje. Moja je narav takva, da su me privlačile opasnosti i avanture prilikom postizanja majstorstva, osim toga, čitav moj razvoj je bio usmjeren u tom pravcu. Kome se ne pruži mogućnost pohađanja takve škole posvećenika, neka samo mirno slijedi put ljubavi prema Bogu i bližnjemu – i on će stići upravo tamo, gdje se nalazimo mi Majstori. Jedina prednost koju imamo kad postignemo učeništvo jest da dobijemo posebno velike zadatke. Neka nitko ne zamišlja da ih je lako riješiti, usprkos postignutom majstorstvu! Oni su isto tako teški kao i vaši svakidašnji zadaci!“

Sada još nekoliko odgovora na pitanja, koja su uredniku bila često postavljana:

Razlog zbog kojeg urednik duže vrijeme nije dobivao nikakva daljnja priopćenja od pustinjaka je taj, što su bila takva vremena; da se urednik ne bi doveo u iskušenje da eventualno nešto objavi što bi mu se moglo zamjeriti. Uostalom, pustinjač je uredniku ostavio na volju da od dobijenih priopćenja objavi koliko i što god želi. Da se pustinjač povremeno nalazi uz njega, urednik osjeća prilikom pisanja članaka. On tada osjeća inspiraciju više vrste. Nedavno je urednik dobio i potvrdu da se pustinjač nalazi uz njega. Nakon jednog predavanja koje je urednik održao u New Yorku, prišla mu je jedna dama – čitateljica „Duhovnog života“ – i rekla da je ona vidovita, i da je tijekom predavanja uz njega vidjela jednu osobu odjevenu u farmersku odjeću, visoku, bez brade i vrlo prijateljskog i produhovljenog izgleda. I neke druge slušateljice koje su tvrdile da su vidovite, vidjele su opisanu osobu pokraj urednika. Te su dame opisale svoja viđenja neovisno jedna od druge.

Većinu „Pustinjakovih priopćenja“ urednik je primio telepatski, nakon što je uspio prvi telepatski prijenos kao što je opisano. Taj se prijenos većinom dogodi tako da urednik, kada ima mnogo toga za pisati, među stvarima koje je napisao, naiđe i na pustinjakovo priopćenje.

„Brat John“, koji je uredniku prenio vijest o fizičkoj smrti pustinjaka, više se nije javljao kao što je to i navijestio, ali otprilike tri četvrt godine kasnije, urednik je čitao prilog nedjeljnom izdanju jednih englesko američkih novina, u kojem je bio izvještaj putnika iz Perua, koji su u visokim Andama sreli osobu koja se predstavila kao „brat John“, i putnike opomenula da ne idu dalje. I stvarno, uskoro zatim spustila se velika lavina. U izvještaju je pisalo da je „brat John“ nakon tog susreta jednostavno nestao. Da li se radilo o istom bratu Johnu koji je uredniku poslao obavijest o pustinjakovoju smrti, ne zna se, ali je moguće da je to bio on.

Mjesečnik na njemačkom jeziku „Duhovni život“, o kojem je bilo riječi u uvodu, dat će vam više obavještenja i razjasniti mnoge stvari o duhu i duši: to su misli i učenja „iniciranih“ i mistika svih religija, koja se u potpunosti slažu s učenjima prakršćanstva.

MIR SVIM BIĆIMA!